

**Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και
Κατάρτισης της Κύπρου:
Θεματική Επισκόπηση 2007**

**Το Σύστημα Επαγγελματικής
Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
της Κύπρου:**

**ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ
2007**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2008

ISBN 978-9963-43-787-0

Υπεύθυνος Λειτουργός

Γιάννα Κορέλλη, *Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού*

Συντονισμός

Γιάννης Μουρουζίδης, *Ανώτερος Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού*

Συνεισφορά

Μέλη Κοινοπραξίας ReferNet Κύπρου

Γενική Ευθύνη

Δρ. Γιώργος Όξινος, *Διευθυντής Έρευνας και Προγραμματισμού*

Αναδημοσίευση επιτρέπεται νοουμένου ότι αναφέρεται η πηγή.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού:
Αναβύσσου 2, 2025 Στρόβολος, Τ.Θ. 25431, 1392 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: +357 22515000, Τηλεομοιότυπο: +357 22496949
Ηλ. Ταχ.: hrda@hrdauth.org.cy, Ιστοσελίδα: www.hrdauth.org.cy

ReferNet Κύπρου:
Τηλ.: +357 22390350, Τηλεομοιότυπο: +357 22428522
Ηλ. Ταχ.: refernet@hrdauth.org.cy, Ιστοσελίδα: www.refernet.org.cy

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) εισήξε διαδικασία για τη διαμόρφωση της έκθεσης αυτής, η οποία ετοιμάστηκε από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ), τον Εθνικό Συντονιστή του Ευρωπαϊκού δικτύου ReferNet στην Κύπρο.

Το ReferNet δημιουργήθηκε από το Cedefop ως το Ευρωπαϊκό δίκτυο αναφοράς και εμπειρογνωμοσύνης για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Στόχος του είναι η βελτίωση της συγκέντρωσης και διάχυσης πληροφοριών στους ενασχολούμενους στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η έκθεση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος σειράς εκθέσεων σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις Ευρωπαϊκές χώρες. Αποτελεί συνεισφορά στο έργο του Cedefop για τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη της Ε.Ε., του οποίου η μορφή μεταλλάσσεται εναλλακτικά σε ηλεκτρονική.

Η έκθεση αυτή στοχεύει στην παροχή βασικών πληροφοριών και στατιστικών στοιχείων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Κύπρο. Τοποθετεί το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο μέσα στο ευρύτερο πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό και εργασιακό πλαίσιο.

Η βάση δεδομένων του Cedefop, eKnowVet¹, προσφέρει άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στα κράτη μέλη. Η τυποποιημένη μορφή καταχώρησης στοιχείων επιτρέπει την εξειδικευμένη αναζήτηση στοιχείων και καλύπτει 11 θεματικούς τομείς, τόσο συνοπτικά όσο και αναλυτικά. Η βάση δεδομένων ανανεώνεται τακτικά από το Ευρωπαϊκό δίκτυο ReferNet.

Το ReferNet συγκροτείται από εθνικές κοινοπραξίες, κάθε μια από τις οποίες αποτελείται από οργανισμούς οι οποίοι ασχολούνται με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στο κάθε κράτος μέλος καθώς και στη Νορβηγία και Ισλανδία. Η ΑνΑΔ, ως ο Εθνικός Συντονιστής του Refernet Κύπρου, εκφράζει τις ευχαριστίες της στα μέλη της Κοινοπραξίας Refernet Κύπρου για τη συμβολή τους στην ετοιμασία της έκθεσης αυτής.

¹ http://www.trainingvillage.gr/etv/Information_Resources/NationalVet/

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	iii
1. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ	1
101. Πολιτικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό πλαίσιο	1
102. Πληθυσμός και δημογραφικά.....	2
103. Δείκτες οικονομίας και αγοράς εργασίας.....	3
104. Επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού	5
2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΣΤΟΧΟΙ, ΠΛΑΙΣΙΟ, ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ, ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ.....	7
201. Στόχοι και προτεραιότητες	7
3. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ– ΠΑΡΟΧΗ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ ...	11
301. Νομικό πλαίσιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης .	11
302. Διοικητικό πλαίσιο Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	12
303. Διοικητικό πλαίσιο Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	15
4. ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ.....	18
401. Βασικές πληροφορίες για την Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και διάγραμμα συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης	18
402. Κατώτερη Μέση Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	20
403. Ανώτερη Μέση Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	20

404.	Σύστημα Μαθητείας	23
405.	Άλλα προγράμματα νέων και υπαλλακτικές δίοδοι.....	25
406.	Μεταλυκειακή Μη Τριτοβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	26
407.	Τριτοβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.....	29
5.	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΕΣ	32
501.	Βασικές πληροφορίες για τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	32
502.	Δημόσια προωθούμενη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση για όλους	34
503.	Κατάρτιση για τους ανέργους και άλλους που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας	39
504.	Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση με πρωτοβουλία επιχειρήσεων ή κοινωνικών εταίρων	42
505.	Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση με ατομική πρωτοβουλία	45
6.	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	47
601.	Κατηγορίες καθηγητών και εκπαιδευτών στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	47
602.	Κατηγορίες καθηγητών και εκπαιδευτών στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	52
603.	Κατηγορίες καθηγητών και εκπαιδευτών στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	55
7.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	56
701.	Μηχανισμοί παροχής προβλέψεων αναγκών δεξιοτήτων	56

702.	Γεφύρωση διόδων και νέες εκπαιδευτικές συνεργασίες	58
703.	Αναθεώρηση αναλυτικού προγράμματος	60
8.	ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΑΘΗΣΗΣ	63
801.	Αναγνώριση και Πιστοποίηση τυπικής εκπαίδευσης	63
802.	Αναγνώριση και Πιστοποίηση μη τυπικής και άτυπης μάθησης	65
803.	Επίδραση Ευρωπαϊκής Πολιτικής συνεργασίας	67
804.	Διευκόλυνση της διακίνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση	68
9.	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΜΑΘΗΣΗ, ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	70
901.	Στρατηγική και παροχή	70
902.	Ομάδες-στόχοι και τρόποι παράδοσης	71
903.	Προσωπικό καθοδήγησης και συμβουλευτικής αγωγής	75
10.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	77
1001.	Βασικές πληροφορίες για τη χρηματοδότηση της κατάρτισης .	77
1002.	Χορηγίες για αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση	77
1003.	Χορηγίες για συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και εκπαίδευση ενηλίκων	79
1004.	Χορηγίες για κατάρτιση για τους ανέργους και άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας	84
1005.	Προοπτική και θέματα: Από τις χορηγίες σε επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό	85

11. ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΕΔΙΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	86
1101.Εθνικές στρατηγικές που αφορούν πολιτικές προτεραιότητες, προγράμματα και πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ	86
1102.Επίδραση του εξευρωπαϊσμού / διεθνοποίησης στην εκπαίδευση και κατάρτιση	87
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	91
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ	103
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΜΕΛΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ REFERNET ΚΥΠΡΟΥ.	109

1 ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

101 ΠΟΛΙΤΙΚΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Κύπρος έγινε ανεξάρτητο κράτος το 1960. Το σύστημα διακυβέρνησης που εγκαθιδρύθηκε ήταν η Προεδρική Δημοκρατία. Το Σύνταγμα του 1960 εισήξε τον κοινοτικό διυισμό μεταξύ της Ελληνικής και Τουρκικής κοινότητας στο νησί σε όλους τους τομείς της κυβερνητικής δραστηριότητας. Το 1974, η Τουρκική εισβολή στο νησί οδήγησε στην κατοχή, μέχρι σήμερα, του 37% του εδάφους του νησιού και στον εκτοπισμό 200.000 Ελληνοκυπρίων.

Η εκτελεστική εξουσία ανήκει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο Πρόεδρος ασκεί την εκτελεστική εξουσία μέσω του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο ο ίδιος διορίζει. Η Βουλή των Αντιπροσώπων ασκεί τη νομοθετική εξουσία. Η Κύπρος αποτελείται από έξι διοικητικές επαρχίες. Επικεφαλής κάθε επαρχίας είναι ο Έπαρχος, ο οποίος είναι ουσιαστικά ο τοπικός αντιπρόσωπος της κεντρικής κυβέρνησης.

Το Γραφείο Προγραμματισμού (ΓΠ), ένα επιτελικό γραφείο συντονισμού και διαμόρφωσης πολιτικής, σε συνεργασία με όλες τις Κυβερνητικές Υπηρεσίες, συλλέγει και αναλύει πληροφορίες για την οικονομία και προτείνει μέτρα για μελλοντική δράση, συμπεριλαμβανομένου του γενικού προγραμματισμού για την εκπαίδευση.

Η γενική ευθύνη για τη διαμόρφωση πολιτικής για την εκπαίδευση και την εφαρμογή της, εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ). Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) έχει τη γενική ευθύνη για την εργατική και κοινωνική πολιτική.

Τέλος, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην επαγγελματική κατάρτιση. Η ΑνΑΔ είναι ημικρατικός οργανισμός με αποστολή τη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για την προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου.

Η οικονομία της Κύπρου είναι μικρή, ανοικτή και ευέλικτη. Χαρακτηρίζεται από συνθήκες σχεδόν πλήρους απασχόλησης με ψηλό ποσοστό απασχόλησης, σχετικά χαμηλό ποσοστό ανεργίας και ψηλή οικονομική ανάπτυξη (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 102). Το ανθρώπινο δυναμικό διαθέτει ψηλό μορφωτικό επίπεδο (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 104). Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, η αγορά εργασίας παρουσίασε ελλείψεις ειδικότερα σε κατώτερου επιπέδου επαγγέλματα. Η γήρανση του πληθυσμού αναμένεται να επιδεινώσει σταδιακά το πρόβλημα. Αυτό έχει οδηγήσει στην ανάγκη εργοδότησης ξένου εργατικού δυναμικού. Κατά το 2007 το ξένο εργατικό

δυναμικό αντιπροσώπευε περίπου το 21,7% της συνολικής απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης ατόμων από την ΕΕ. Κατά συνέπεια, υπάρχει σημαντική δυνατότητα προσέλκυσης αδρανούς γυναικείου δυναμικού στην αγορά εργασίας, παρόλο που οι πιθανότητες είναι σχετικά περιορισμένες για τις γυναίκες μέσης και μεγαλύτερης ηλικίας.

102 ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

Η Κύπρος είναι ένα νησί που βρίσκεται στην Ανατολική Μεσόγειο. Καλύπτει συνολικά έκταση 9.250 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, ο πληθυσμός στις περιοχές που ελέγχει το κράτος είναι 778.700 (τέλος του 2006) και έχει αυξηθεί περίπου κατά 270.000 τα τελευταία 26 χρόνια (512.300 το 1980) ή κατά 1,6% το χρόνο. Ο πληθυσμός των Τουρκοκυπρίων εκτιμάται να είναι 88.900 (τέλος 2006).

Το χαμηλό ποσοστό γονιμότητας (1,4 το 2006) αναμένεται να επιδεινώσει σταδιακά τις υφιστάμενες ελλείψεις και στενώσεις εργατικού δυναμικού. Ο πληθυσμός πάνω από 60 χρονών, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, υπολογίζεται να φθάσει το 25,8% το 2027 σε σύγκριση με 17,0% το 2006. Σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστεί η πιεστική ζήτηση εργατικού δυναμικού, εφαρμόστηκε από τη δεκαετία του 1990 πολιτική για την απασχόληση ξένων σε προσωρινή βάση σε συγκεκριμένα επαγγέλματα ή οικονομικές δραστηριότητες που παρουσίαζαν ελλείψεις εργατικού δυναμικού.

Η ανάγκη για αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, ειδικότερα των ομάδων-στόχων που έχουν χαμηλή συμμετοχή, όπως είναι οι γυναίκες και τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, αποτελεί σημαντική πρόκληση για την Κύπρο. Πρόσθετα, η περαιτέρω προώθηση και βελτίωση των δραστηριοτήτων συνεχιζόμενης κατάρτισης αναμένεται να συμβάλει στην προσαρμογή και βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και σε αύξηση της παραγωγικότητας.

Πίνακας 1: Δημογραφικές τάσεις κατά ηλικία
(εκτιμήσεις πληθυσμού κατά το τέλος χρόνου για τις περιοχές που ελέγχει το κράτος)

ΟΜΑΔΑ ΗΛΙΚΙΑΣ	1995	2000	2005	2006	2027⁽¹⁾
0-24	39,3%	38,1%	34,2%	33,5%	24,3%
25-59	45,7%	46,5%	49,1%	49,5%	49,9%
60+	15,0%	15,4%	16,7%	17,0%	25,8%
Σύνολο	656,3	697,5	766,4	778,7	845,5

⁽¹⁾ Προβλέψεις

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Η Κύπρος έχει παρουσιάσει σημαντική οικονομική ανάπτυξη από την ανεξαρτησία της το 1960 και μετά. Το μέσο ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ την περίοδο 1995-2000 ήταν 3,8% σε σταθερές τιμές, την περίοδο 2000-2007 έπεσε στο 3,5%, ενώ το 2007 έφθασε το 4,4%. Η σημασία του τριτογενούς τομέα έχει αυξηθεί, ενώ τα μερίδια τόσο του δευτερογενούς όσο και του πρωτογενούς τομέα έχουν μειωθεί.

Πίνακας 1: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά τομέα

Τομέας	1995	2000	2005	2007
Πρωτογενής ⁽¹⁾	4,8%	3,9%	3,4%	2,9%
Δευτερογενής ⁽²⁾	22,5%	18,8%	18,8%	18,3%
Τριτογενής ⁽³⁾	72,7%	77,3%	77,8%	78,9%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

⁽¹⁾ Πρωτογενής τομέας: Γεωργία, Αλιεία, Ορυχεία και λατομεία.

⁽²⁾ Δευτερογενής τομέας: Μεταποίηση, Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο και νερό, Κατασκευές.

⁽³⁾ Τριτογενής Τομέας: Εμπόριο και επιδιορθώσεις, Ξενοδοχεία και εστιατόρια, Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες, Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, Ακίνητη περιουσία και επιχειρηματικές δραστηριότητες, Δημόσια διοίκηση και άμυνα, Εκπαίδευση, Υγεία και κοινωνική μέριμνα, Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών, Ιδιωτικά νοικοκυριά, Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα.

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Πίνακας 2: Μερίδια απασχόλησης (άτομα) κατά τομέα

Τομέας	1995	2000	2005	2007
Πρωτογενής ⁽¹⁾	7,6%	6,0%	5,0%	4,7%
Δευτερογενής ⁽²⁾	24,6%	20,4%	20,0%	20,0%
Τριτογενής ⁽³⁾	67,8%	73,6%	75,0%	75,3%
Σύνολο	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

⁽¹⁾ Πρωτογενής τομέας: Γεωργία, Αλιεία, Ορυχεία και λατομεία.

⁽²⁾ Δευτερογενής τομέας: Μεταποίηση, Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο και νερό, Κατασκευές.

⁽³⁾ Τριτογενής Τομέας: Εμπόριο και επιδιορθώσεις, Ξενοδοχεία και εστιατόρια, Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες, Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, Ακίνητη περιουσία και επιχειρηματικές δραστηριότητες, Δημόσια διοίκηση και άμυνα, Εκπαίδευση, Υγεία και κοινωνική μέριμνα, Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών, Ιδιωτικά νοικοκυριά, Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα.

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Το ποσοστό απασχόλησης έχει παρουσιάσει σταθερή αύξηση κατά την περίοδο 2000-2007, με εξαίρεση το 2005. Το συνολικό ποσοστό απασχόλησης, το οποίο ανήλθε σε 71,2% το 2007 συγκρίνεται ευνοϊκά με τον αντίστοιχο μέσο όρο της ΕΕ (65,4% το 2007). Κατά την περίοδο 2000-2007 το ποσοστό των ανδρών παρέμεινε σχετικά σταθερό ενώ το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών αυξήθηκε σημαντικά από 53,0% το 2000 σε 62,7% το 2007, ως αποτέλεσμα της εισαγωγής συγκεκριμένων μέτρων πολιτικής για αύξηση της συμμετοχής των γυναικών.

Πίνακας 3: Ποσοστά απασχόλησης για τον πληθυσμό ηλικίας 15-64 χρονών

Φύλο	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Άνδρες	78,6%	79,4%	78,8%	78,8%	79,9%	79,5%	79,6%	80,1%
Γυναίκες	53,0%	57,1%	59,0%	60,2%	59,7%	58,5%	59,8%	62,7%
Σύνολο	65,4%	67,9%	68,5%	69,2%	69,4%	68,7%	69,5%	71,2%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2^ο τρίμηνο, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Το ποσοστό ανεργίας, 3,4% το 2007, συγκρίνεται ευνοϊκά με το μέσο όρο της ΕΕ (7,1% το 2007). Το ποσοστό ανεργίας είναι ψηλότερο στις γυναίκες σε σύγκριση με τους άνδρες. Το ποσοστό ανεργίας των νέων κάτω των 25 χρονών έφθασε το 9,1% το 2007 και συγκρίνεται ευνοϊκά με τον αντίστοιχο μέσο όρο της ΕΕ (15,4% το 2007).

Πίνακας 4: Ποσοστά ανεργίας

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Σύνολο	5,0%	4,0%	3,3%	4,1%	4,3%	5,4%	4,1%	3,4%
Άνδρες	3,2%	2,7%	2,6%	3,8%	3,5%	4,3%	3,4%	3,2%
Γυναίκες	7,3%	5,7%	4,2%	4,6%	5,4%	6,7%	5,0%	3,6%
<25	10,2%	8,4%	7,9%	8,9%	8,7%	12,7%	8,7%	9,1%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2^ο τρίμηνο, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση αυξήθηκαν από 5,6% του ΑΕΠ το 2000 σε 6,7% το 2007.

Πίνακας 5: Δαπάνες για την εκπαίδευση

	2000	2005	2007
Δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση (% του προϋπολογισμού)	14,8%	16,0%	15,3%
Δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση (% στο ΑΕΠ)	5,6%	7,0%	6,7%
Συνολικές δαπάνες για την εκπαίδευση (% στο ΑΕΠ)	9,2%	8,8%	8,7%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

104 ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Το ανθρώπινο δυναμικό της Κύπρου διαθέτει ψηλό μορφωτικό επίπεδο. Υπάρχει ένα κρατικό πανεπιστήμιο που λειτουργεί από το 1992, ενώ δυο άλλα πανεπιστήμια, έχουν αρχίσει να λειτουργούν το 2006 και το 2007. Υπάρχουν επίσης άλλα δημόσια και ιδιωτικά κολέγια / ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 25-64 με τριτοβάθμια εκπαίδευση ήταν 33% το 2007, ενώ ο αντίστοιχος μέσος όρος της ΕΕ ανήλθε σε μόλις 23%.

Επικρατεί ανάμεσα στον πληθυσμό της Κύπρου μια τάση υπέρ της γενικής μέσης εκπαίδευσης που ακολουθείται από ανώτερη εκπαίδευση. Η οικογένεια διαδραματίζει σημαντική επιρροή στην ενθάρρυνση και υποστήριξη των νέων ατόμων για να συνεχίσουν σε ανώτερη εκπαίδευση. Ένα μεγάλο ποσοστό νέων ατόμων που συνεχίζουν σε ανώτερη εκπαίδευση εγγράφονται σε εκπαιδευτικά ιδρύματα στο εξωτερικό. Το ψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο ενθαρρύνεται επίσης από οικονομικούς λόγους, αφού οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λαμβάνουν συνήθως ψηλότερες απολαβές.

Πίνακας 1: Εκπαιδευτικό επίπεδο ατόμων ηλικίας 25-64 κατά επίπεδο ISCED

	ΕΕ 27 2007	Κύπρος 2007
ISCED 0-2	29%	28%
ISCED 3-4	47%	39%
ISCED 5-6	23%	33%
Σύνολο	99%	100%

ISCED 0-2: Προδημοτική, δημοτική και κατώτερη μέση εκπαίδευση
 ISCED 3-4: Ανώτερη μέση και μεταλυκειακή μη τριτοβάθμια εκπαίδευση
 ISCED 5-6: Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Πηγή: Eurostat,
 Ευρωπαϊκή Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο μειώθηκε από 18,5% το 2000 σε 12,6% το 2007. Κατά την περίοδο 2004-2007 μειώθηκε από 20,6% σε 12,6%. Ο μέσος όρος της ΕΕ ήταν 14,8% το 2007 και ο στόχος της Λισσαβόνας ήταν 10% μέχρι το 2010. Σημειώνεται όμως ότι οι Κύπριοι φοιτητές εξωτερικού καθώς και οι στρατιώτες ηλικίας 18-20 δεν περιλαμβάνονται στο δείγμα της ΕΕΔ, ενώ περιλαμβάνονται προσωρινοί ξένοι εργάτες κυρίως χαμηλού μορφωτικού επιπέδου. Αν ληφθούν υπόψη οι φοιτητές εξωτερικού, οι στρατιώτες και οι ξένοι εργάτες, το υπολογιζόμενο ποσοστό μειώνεται γύρω στο 10%.

Πίνακας 2: Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-24 με ανώτατο εκπαιδευτικό επίπεδο το γυμνάσιο και που τώρα δε φοιτά σε σχολείο

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	%	%	%	%	%	%	%	%
Πρόωρα αποσυρθέντες από το σχολείο	18,5	17,9	15,9	17,4	20,6	18,1	16,0	12,6

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (2^ο τρίμηνο), Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - ΣΤΟΧΟΙ, ΠΛΑΙΣΙΟ, ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ, ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

201 ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι σημαντικότεροι φορείς υπεύθυνοι για τη διαμόρφωση πολιτικής και εφαρμογή μέτρων στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι:

- Γραφείο Προγραμματισμού (ΓΠ), υπεύθυνο για την ετοιμασία του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης (ΣΣΑ), του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013 (ΕΣΠΑ), του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας και της Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης.
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ), με γενική ευθύνη την εργατική και κοινωνική πολιτική. Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), ένα εξειδικευμένο τμήμα του ΥΕΚΑ, υπεύθυνο για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής Παραγωγικότητας.
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), υπεύθυνο για την ανάπτυξη και εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής, περιλαμβανομένης της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης.
- Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), ημικρατικός οργανισμός με αποστολή τη δημιουργία των προϋποθέσεων για προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου.

Οι ακόλουθες πρωτοβουλίες πολιτικής είναι σημαντικές στον καθορισμό των στόχων και προτεραιοτήτων στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο.

Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013

Η κυπριακή κυβέρνηση μέσω του ΣΣΑ δίνει μεγάλη έμφαση στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την προώθηση ίσων ευκαιριών και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Οι άξονες προτεραιότητας για παρεμβάσεις στον τομέα του ανθρώπινου κεφαλαίου είναι οι ακόλουθοι:

- Προώθηση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου.
- Διαμόρφωση ολοκληρωμένης στρατηγικής δια βίου μάθησης.
- Εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση του Συστήματος Μαθητείας.
- Αναβάθμιση της υποδομής στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.
- Ετοιμασία και εισαγωγή Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων.

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013

Το ΕΣΠΑ Κύπρου, το οποίο ολοκληρώθηκε το Μάρτιο 2007, παρουσιάζει την αναπτυξιακή στρατηγική στο πλαίσιο της οποίας θα αξιοποιηθούν οι πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής για την περίοδο 2007-2013. Η θεματική ενότητα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» καταλαμβάνει εξέχουσα θέση στο ΕΣΠΑ και περιλαμβάνει τις ακόλουθες τέσσερις παρεμβάσεις:

- Προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας.
- Προώθηση και βελτίωση της δια βίου μάθησης.
- Βελτίωση κοινωνικής συνοχής και ενσωμάτωσης.
- Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του δημόσιου τομέα.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας 2005-2008

Ο πρωταρχικός στόχος είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση όλων των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Κύπρος, όπως βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης, αναβάθμιση των βασικών υποδομών, περαιτέρω ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυση των συνθηκών κοινωνικής συνοχής. Οι κύριες προτεραιότητες πολιτικής που αφορούν την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου και η πρόοδος που έχει επιτευχθεί για την κάθε προτεραιότητα παρουσιάζεται πιο κάτω:

Συνεχής βελτίωση της ποιότητας και ευελιξίας του εκπαιδευτικού συστήματος

Έχει αρχίσει να εφαρμόζεται κατά την περίοδο 2006-2009 ένα πρόγραμμα που στοχεύει στην αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων όλων των μαθημάτων των σχολών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με δράσεις που αξιοποιούν νέες τεχνολογίες και λογισμικό. Μια άλλη δράση έχει ως στόχο την επίτευξη του ψηφιακού αλφαριθμητισμού όλων των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης μέχρι το 2008.

Αύξηση ευκαιριών για πανεπιστημιακές σπουδές στην Κύπρο

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ) δημιούργησε το Τμήμα Βιολογικών Επιστημών και έχει αυξήσει τον αριθμό φοιτητών κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚυ) και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) έχουν δεχθεί τους πρώτους

φοιτητές το Σεπτέμβριο 2006 και το Σεπτέμβριο 2007 αντίστοιχα. Τα πρώτα ιδιωτικά πανεπιστήμια έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Αξιολόγησης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων και άρχισαν να λειτουργούν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008.

Συνεχής αναβάθμιση των δεξιοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας

Οι δράσεις στοχεύουν στην ενδυνάμωση της ποιότητας και ελκυστικότητας της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ), στη βελτίωση της οργάνωσης της και στην αναβάθμιση του Συστήματος Μαθητείας.

Ειδική μελέτη που στοχεύει στην αξιολόγηση των επιδράσεων των υφιστάμενων σχεδίων της ΑνΑΔ στην αγορά εργασίας ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο 2006. Έχουν αρχίσει να εφαρμόζονται και άλλες δράσεις όπως τα συγχρηματοδοτούμενα σχέδια από την ΑνΑΔ και το ΕΚΤ, ο εμπλουτισμός του υφιστάμενου Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης, η εισαγωγή Συστήματος Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης και η εισαγωγή Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων.

Διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής δια βίου μάθησης

Η Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης έχει διαμορφωθεί κατά το 2007. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται πιο κάτω.

Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης 2007-2013

Η Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης έχει τέσσερις άξονες προτεραιότητας:

- Προώθηση πρόσβασης όλων στη δια βίου μάθηση.
- Ενίσχυση των υποδομών και συστημάτων δια βίου μάθησης.
- Προώθηση έρευνας και ανάπτυξης για στήριξη της δια βίου μάθησης.
- Αποτελεσματική διακυβέρνηση της δια βίου μάθησης.

Εθνική Στρατηγική Παραγωγικότητας 2007-2013

Η Εθνική Στρατηγική Παραγωγικότητας καλύπτει την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Ο γενικός στρατηγικός στόχος είναι η επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης της παραγωγικότητας ώστε η συνολική παραγωγικότητα εργασίας να φθάσει το μέσο όρο της ΕΕ μέχρι το 2013. Θα επιδιωχθεί η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού μέσα από ειδικές παρεμβάσεις κάτω από τα ακόλουθα μέτρα:

- Βελτίωση της αξιοποίησης του Ανθρώπινου Δυναμικού.
- Βελτίωση της ποιότητας εργασίας.
- Μετάβαση από θέσεις εργασίας χαμηλής προστιθέμενης αξίας σε θέσεις εργασίας ψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Επιβράβευση παραγωγικότητας.
- Ανάπτυξη κουλτούρας παραγωγικότητας.

Διαδικασία Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης

Η κυβέρνηση προωθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Θα εφαρμοστούν μέτρα όπως:

- Επαναπροσδιορισμός των στόχων των εκπαιδευτικών συστημάτων και των προγραμμάτων σπουδών.
- Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση.
- Δημιουργία σύγχρονης υποδομής.
- Βελτίωση του συστήματος προϋπηρεσιακής και ενδοϋπηρεσιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών.
- Μεταρρύθμιση της δομής του εκπαιδευτικού συστήματος.

Στα πλαίσια της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει προχωρήσει στη σύσταση ομάδων για μελέτη διαφόρων θεμάτων που άπτονται του Εκπαιδευτικού Συστήματος.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού – Στρατηγικοί Στόχοι 2007-2013

Οι κύριες στρατηγικές επιδιώξεις της ΑναΔ για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 είναι:

- Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού του τόπου, με τη συστηματική και δια βίου κατάρτιση και επιμόρφωση των εργαζομένων, των νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας, των ανέργων, του αδρανούς γυναικείου δυναμικού και των ατόμων χαμηλής εξειδίκευσης και μεγαλύτερης ηλικίας.
- Βελτίωση της παραγωγικότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσα από την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους και τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας του.

3 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΠΑΡΟΧΗ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ

301 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Όλες οι δραστηριότητες για παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης νομιμοποιούνται με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή με νομοθεσίες οι οποίες θεσπίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Οι κύριες νομοθεσίες που διέπουν την παροχή της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης αναφέρονται πιο κάτω.

Στη μέση εκπαίδευση οι νομικές διατάξεις είναι στην πραγματικότητα, διεσπαρμένες σε διάφορους νόμους. Οι νόμοι που καλύπτουν προδημοτική, δημοτική, μέση γενική και ιδρύματα μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι Αρ. 5/71, 56/83, 123/85 και 154 (Ι)/99.

Ο «Περί Μαθητευομένων Νόμος του 1966» (Αρ. 13/66) διέπει τη λειτουργία του Συστήματος Μαθητείας (ΣΜ). Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση 62.037 το Μάιο 2005, καθόρισε την ευθύνη για το Σύστημα στο Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ).

Το 1963 έγινε μια ειδική συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης της Κύπρου και του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, σχετικά με την ίδρυση του ΚΕΠΑ, στοχεύοντας στην παροχή αρχικής και συνεχιζόμενης τεχνικής και επαγγελματικής κατάρτισης σε ενήλικες. Το 1974, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να εντάξει το ΚΕΠΑ κάτω από την αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ).

Ο περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμος του 1999 (Αρ. 125 (Ι)/99) αντικατέστησε το Νόμο του 1974 περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης, η οποία μετονομάστηκε σε Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ). Η ΑνΑΔ είναι ημικρατικός οργανισμός με αποστολή τη δημιουργία των προϋποθέσεων για προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι αυτοαπασχολούμενοι εξαιρούνται από τη σφαίρα αρμοδιοτήτων της ΑνΑΔ. Με αυτό το νόμο διευρύνθηκαν οι εξουσίες της ΑνΑΔ και διευκρινίστηκαν οι ευθύνες της σε σχέση με τα πρότυπα επαγγελματικών προσόντων, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και διεθνείς δραστηριότητες.

Το 1991, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση Αρ. 35.582 αποφάσισε να ιδρύσει την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) που λειτουργεί υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών (ΥΟ) και προσφέρει προγράμματα ειδικά σχεδιασμένα για δημοσίους υπαλλήλους.

Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 11.330 13 α-δ καθορίζει την ίδρυση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΠΙ) που εποπτεύεται από το ΥΠΠ και προσφέρει κατάρτιση σε καθηγητές μέσης εκπαίδευσης.

Η ανώτερη εκπαίδευση στην Κύπρο αναπτύχθηκε κυρίως μετά την ανεξαρτησία το 1960. Ο Νόμος 1/1987 αποτέλεσε τη βάση για την ανώτερη μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση, τόσο δημόσια όσο και ιδιωτική. Ο νόμος αντικαταστάθηκε από το Νόμο 67 (I) 1996 που διέπει την Ίδρυση, Έλεγχο και Λειτουργία των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και τροποποιήθηκε με το Νόμο 67 (I) 1997.

Έχουν ιδρυθεί δύο άλλα κρατικά πανεπιστήμια, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚυ) με το νόμο 234 (I)/2002 και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, ΤΕΠΑΚ με το νόμο Αρ. 198 (I)/2003.

Έχουν ιδρυθεί ιδιωτικά πανεπιστήμια μέσω του Νόμου Αρ. 109 (I)/2005. Το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ) είναι το σώμα πιστοποίησης, του οποίου οι εξουσίες πηγάζουν από το Νόμο Αρ. 67 (I)/96.

302 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει τη διοικητική ευθύνη για τα διάφορα επίπεδα της δημόσιας εκπαίδευσης, ενώ το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) έχει τη γενική ευθύνη για την εργατική και κοινωνική πολιτική, περιλαμβανομένων πολιτικών για κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Άλλα υπουργεία είναι επίσης ενεργά στην παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Κεντρικής Κυβέρνησης και των Κοινωνικών Εταίρων στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση παρουσιάζεται πιο κάτω. Σημειώνεται ότι η τοπική αυτοδιοίκηση δε διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Ρόλος Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο ρόλος που διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην ανάπτυξη πολιτικής αφορά τον καθορισμό σχετικών κατευθυντήριων γραμμών και πολιτικών προτεραιοτήτων. Η Κύπρος έχει ετοιμάσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, όπως προδιαγράφηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ώστε να προωθήσει τους στόχους που τέθηκαν στη Στρατηγική της Λισσαβόνας.

Πρόσθετα, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία χρηματοδοτούν δράσεις που σχετίζονται με την εκπαίδευση και εργασία. Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013 (ΕΣΠΑ) παρουσιάζει το πλαίσιο της αναπτυξιακής στρατηγικής για την αξιοποίηση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 0201.

Για τη συμμετοχή των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης για την περίοδο 2007-2013, έχει συσταθεί από την κυβέρνηση το νέο ανεξάρτητο Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης.

Το Ίδρυμα διαχειρίζεται Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από εννιά μέλη τα οποία υπηρετούν τετραετή θητεία και ορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο: τον Πρόεδρο που είναι άτομο με ακεραιότητα χαρακτήρα και ψηλή επαγγελματική υπόσταση, ένα εκπρόσωπο του Γραφείου Προγραμματισμού (ΓΠ), δυο εκπροσώπους του ΥΠΠ, ένα εκπρόσωπο του ΥΕΚΑ, ένα εκπρόσωπο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) και τρεις εκπροσώπους οργανώσεων κοινωνικών εταίρων.

Ρόλος Κυβερνητικών Φορέων

Η κυβέρνηση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση και παροχή Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Το ΓΠ, μια ξεχωριστή διεύθυνση με αρμόδια αρχή τον Υπουργό Οικονομικών, είναι ένα επιτελικό γραφείο συντονισμού και διαμόρφωσης πολιτικής υπεύθυνο για το γενικό προγραμματισμό για την εκπαίδευση. Όλες οι προτάσεις για μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση πρέπει να επικυρωθούν από το ΓΠ προτού εξεταστούν για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Οι κύριοι φορείς υπεύθυνοι για τη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικής για την Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση είναι το ΥΠΠ, το ΥΕΚΑ, η ΑνΑΔ και δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το ΥΠΠ έχει τη γενική ευθύνη για την τήρηση των εκπαιδευτικών νόμων, την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής και τη διοίκηση της εκπαίδευσης. Το ΥΠΠ συμβουλευέται για θέματα πολιτικής το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, ένα ευρέως αντιπροσωπευτικό σώμα.

Παράλληλα, όλα τα ιδιωτικά ιδρύματα τα οποία προσφέρουν απολυτήριο ή κάποιο άλλο πιστοποιητικό ή δίπλωμα είναι εγγεγραμμένα και εγκεκριμένα από το ΥΠΠ. Η εξουσία που ασκεί το ΥΠΠ βασίζεται στις διάφορες σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και νομοθεσίες που θεσπίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Υπάρχουν άλλα υπουργεία ή τμήματα, τα οποία είναι ενεργά στην παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ΥΕΚΑ, ως μέρος της ευθύνης του για τις εργασιακές σχέσεις, την κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, έχει αναλάβει πρωτοβουλίες να ιδρύσει ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ένας μικρός αριθμός ιδρυμάτων επαγγελματικής και μετα-δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάγονται σε διαφορετικά υπουργεία.

Πρόσθετα, η ΑνΑΔ είναι ημικρατικός οργανισμός με αποστολή τη δημιουργία των προϋποθέσεων για προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Η ΑνΑΔ αναφέρεται στην κυβέρνηση μέσω του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος είναι, με βάση τη νομοθεσία, ο αρμόδιος Υπουργός.

Ρόλος Κοινωνικών Εταίρων

Στην Κύπρο υπάρχει μια μακρά παράδοση τριμερών διαβουλεύσεων (κυβέρνηση, συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις) και κοινωνικού διαλόγου. Αυτό απεικονίζεται στην ενεργή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε διάφορα σώματα και επιτροπές.

Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν επίσης υπό συμβουλευτική και καθοδηγητική ιδιότητα στη διαδικασία προγραμματισμού ανάπτυξης. Πρόσθετα, οι κοινωνικοί εταίροι ως σημαντικοί φορείς συμμετέχουν συνήθως σε Διοικητικά Συμβούλια οργανισμών τα οποία ασχολούνται με θέματα ανθρώπινου δυναμικού. Τέλος, οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν σε συμβουλευτικές επιτροπές (Συμβουλευτικό Σώμα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, ad hoc επιτροπές για τη διαμόρφωση του περιεχομένου των προγραμμάτων). Η συμμετοχή ποικίλλει από τη διαμόρφωση πολιτικής μέχρι το σχεδιασμό των προγραμμάτων κατάρτισης και του περιεχομένου μαθημάτων.

Ως αποτέλεσμα του μεγέθους της χώρας όλες οι κύριες αποφάσεις σχετικά με την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο. Έτσι είναι σε αυτό το επίπεδο που οι κοινωνικοί εταίροι έχουν συγκεκριμένους ρόλους και ευθύνες.

Πίνακας 1: Οι αρμοδιότητες των Κυβερνητικών Φορέων και των Κοινωνικών Εταίρων στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Φορέας	Αρμοδιότητες
Ευρωπαϊκή Ένωση	Καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών και προτεραιοτήτων
Κεντρική Κυβέρνηση:	
Γραφείο Προγραμματισμού	Συντονισμός και διαμόρφωση πολιτικής
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	Γενική ευθύνη για την εκπαίδευση
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασιακές σχέσεις και θέματα ανθρώπινου δυναμικού
Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	Προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
Κοινωνικοί Εταίροι	Συμμετοχή στην ετοιμασία Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης
	Συμμετοχή στην ετοιμασία: Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013 Κοινοτική Πρωτοβουλία "EQUAL"
	Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων για: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κέντρο Παραγωγικότητας Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου
	Συμβουλευτικές επιτροπές, άλλες επιτροπές, συμβούλια

303 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Κεντρικής Κυβέρνησης, των Κοινωνικών Εταίρων και του Ιδιωτικού Τομέα στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση παρουσιάζεται πιο κάτω. Σημειώνεται ότι η τοπική αυτοδιοίκηση δε διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Ρόλος Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο ρόλος που διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην ανάπτυξη πολιτικής αφορά τον καθορισμό σχετικών κατευθυντήριων γραμμών και πολιτικών προτεραιοτήτων. Η Κύπρος έχει ετοιμάσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη

Στρατηγική της Λισσαβόνας, όπως προδιαγράφηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ώστε να προωθήσει τους στόχους που τέθηκαν στη Στρατηγική της Λισσαβόνας. Η Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης που εγκρίθηκε το Νοέμβριο 2007 αποτελούσε μια από τις κύριες προτεραιότητες του Κυπριακού Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας. Πρόσθετα, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία χρηματοδοτούν δράσεις που σχετίζονται με την εκπαίδευση και εργασία. Τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα για τη Δια Βίου Μάθηση στηρίζουν έργα κινητικότητας και ανάπτυξης στον τομέα επαγγελματικής κατάρτισης.

Ρόλος Κυβερνητικών Φορέων

Ο βασικός φορέας υπεύθυνος για τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση είναι η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), η οποία εγκρίνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που εφαρμόζονται από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις.

Άλλοι σημαντικοί φορείς είναι:

- Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), που είναι υπεύθυνο για την Εσπερινή Τεχνική Σχολή, τα Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα των Τεχνικών Σχολών, τα Επιμορφωτικά Κέντρα και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ).
- Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ), που είναι υπεύθυνο για δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και για δημόσια ιδρύματα κατάρτισης.
- Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (ΥΓΦΠΠ), το οποίο έχει τη διοικητική ευθύνη για το Δασικό Κολέγιο και οργανώνει σεμινάρια στους γεωργούς.
- Άλλα υπουργεία υπεύθυνα για την κατάρτιση των εργαζομένων σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς όπως υγεία, δημόσια διοίκηση και άμυνα.
- Το Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ), το οποίο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και ανάπτυξη των δημοσίων υπαλλήλων.

Ρόλος των Κοινωνικών Εταιρών

Ο ρόλος των κοινωνικών εταιρών στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση είναι ο ίδιος όπως στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Περισσότερες πληροφορίες για το ρόλο των κοινωνικών εταιρών στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση παρέχονται στο μέρος 302.

Ρόλος του Ιδιωτικού Τομέα

Εκτός από τους πιο πάνω φορείς της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, υπάρχει μια

μεγάλη ποικιλία ιδιωτικής παροχής Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Αξίζει να σημειωθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτής της παροχής ανταποκρίνεται στις ανάγκες τόσο των επιχειρήσεων όσο και των ατόμων, κυρίως εργαζομένων. Οι κυριότεροι παροχείς ιδιωτικής Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι:

- Ιδιωτικά Κολέγια
- Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης
- Συμβουλευτικοί Οίκοι
- Επιχειρήσεις

Πίνακας 1: Οι αρμοδιότητες των Κυβερνητικών Φορέων και των Κοινωνικών Εταίρων στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Φορέας	Αρμοδιότητες
Ευρωπαϊκή Ένωση	Καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών και προτεραιοτήτων Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία Ευρωπαϊκά Προγράμματα Δια Βίου Μάθησης
Κεντρική Κυβέρνηση:	
Γραφείο Προγραμματισμού	Συντονισμός και διαμόρφωση πολιτικής
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	Γενική ευθύνη για την εκπαίδευση
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασιακές σχέσεις και θέματα ανθρώπινου δυναμικού
Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	Προγραμματισμένη και συστηματική κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
Κοινωνικοί Εταίροι	Συμμετοχή στην ετοιμασία Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης
	Συμμετοχή στην ετοιμασία: Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013 Κοινοτική Πρωτοβουλία "EQUAL"
	Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων για: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κέντρο Παραγωγικότητας Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου
Ιδιωτικός Τομέας	Συμβουλευτικές επιτροπές, άλλες επιτροπές, συμβούλια

4 ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

401 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

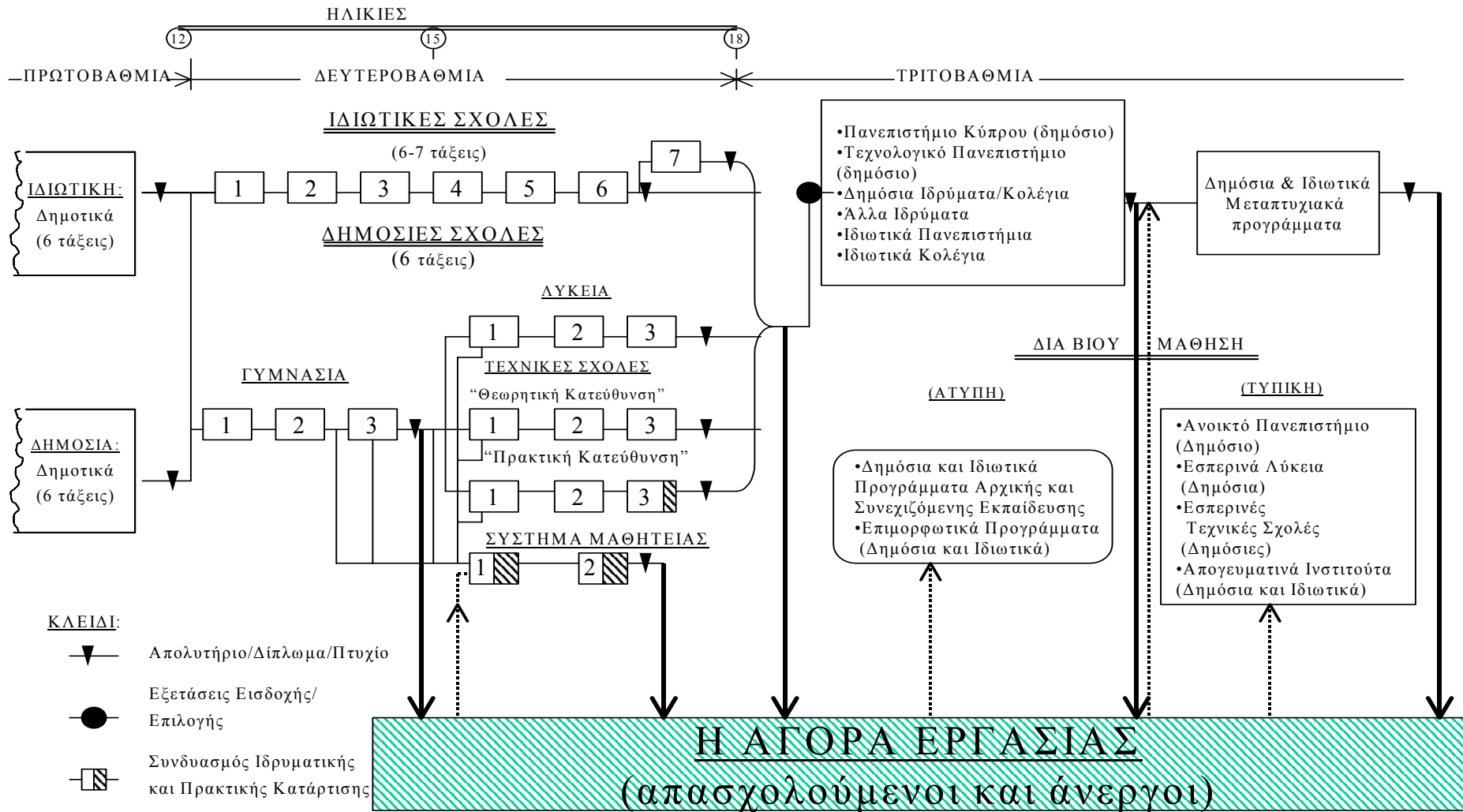
Η υποχρεωτική εκπαίδευση διαρκεί δέκα χρόνια και καλύπτει την προδημοτική εκπαίδευση, τη δημοτική εκπαίδευση (βαθμίδες ένα μέχρι έξι) και την κατώτερη μέση εκπαίδευση στο γυμνάσιο (βαθμίδες επτά μέχρι εννιά). Οι μαθητές γίνονται δεκτοί στην προδημοτική εκπαίδευση από την ηλικία των τεσσάρων χρονών και οκτώ μηνών. Με την ολοκλήρωση της γυμνασιακής εκπαίδευσης, οι μαθητές λαμβάνουν απολυτήριο. Οι περισσότεροι μαθητές στη δημοτική και μέση εκπαίδευση (89,5% το 2007, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου) επιλέγουν τα δημόσια σχολεία τα οποία δημιουργούνται και χρηματοδοτούνται από την κυβέρνηση. Οι υπόλοιποι φοιτούν σε ιδιωτικά σχολεία, τα οποία είναι κυρίως αυτοχρηματοδοτούμενα.

Η ανώτερη μέση εκπαίδευση διαρκεί τρία χρόνια, από τη δέκατη μέχρι τη δωδέκατη βαθμίδα. Υπάρχουν δυο είδη ανώτερης μέσης εκπαίδευσης, το Ενιαίο Λύκειο και οι Τεχνικές Σχολές. Το Ενιαίο Λύκειο παρέχει γενική ανώτερη μέση εκπαίδευση. Οι τεχνικές σχολές παρέχουν δυο κύριες κατευθύνσεις ανώτερης μέσης Εκπαίδευσης. Η μια είναι η Θεωρητική και η άλλη είναι η Πρακτική. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 403. Με τη συμπλήρωση της ανώτερης μέσης εκπαίδευσης όλοι οι μαθητές λαμβάνουν απολυτήριο, μετά τις Παγκύπριες Εξετάσεις. Ο σκοπός των Παγκύπριων Εξετάσεων είναι διπλός: η απόκτηση απολυτηρίου και η δυνατότητα για ένταξη σε δημόσια ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης στην Κύπρο και στην Ελλάδα, με βάση το μέσο όρο βαθμολογίας. Εκτός από τις σχολές που αναφέρονται πιο πάνω, ανώτερη μέση εκπαίδευση παρέχεται επίσης στο Εσπερινό Γυμνάσιο και στην Εσπερινή Τεχνική Σχολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ).

Το Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ) είναι μια άλλη μορφή αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, που δέχεται μαθητές που έχουν εγκαταλείψει την κανονική εκπαίδευση μεταξύ των βαθμίδων οκτώ και δέκα. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 404. Το ΣΜ οργανώνεται από κοινού από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) και το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), εξειδικευμένο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ).

Δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ), το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚυ). Πρόσθετα, άρχισαν να λειτουργούν τρία άλλα ιδιωτικά πανεπιστήμια κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008 ενώ δραστηριοποιούνται και πολλά ιδιωτικά ιδρύματα. Η τριτοβάθμια Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση παρέχεται σε επτά ιδρύματα / κολέγια, τα οποία υπάγονται σε διάφορα υπουργεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΥΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΤΥΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Σημείωση: Τα περισσότερα προγράμματα Αρχικής και Συνεχιζόμενης Κατάρτισης επιχορηγούνται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Τέλος, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) εγκρίνει και επιχορηγεί πολυεπιχειρησιακά προγράμματα αρχικής κατάρτισης που οργανώνονται σε συνεργασία με ιδρύματα κατάρτισης, ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα αρχικής κατάρτισης και την πρακτική εξάσκηση μαθητών και φοιτητών συγκεκριμένων ειδικοτήτων σε δημόσιες σχολές μέσης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στατιστικά στοιχεία

Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2006/07, από το σύνολο των μαθητών μέσης εκπαίδευσης, 85,7% φοιτούσαν σε δημόσια σχολεία και το υπόλοιπο 14,3% σε ιδιωτικά.

Στατιστικά στοιχεία δημόσιων και ιδιωτικών σχολών μέσης εκπαίδευσης, από τη Στατιστική Υπηρεσία, δείχνουν ότι από τους μαθητές που εγγράφονται στην Α' τάξη (σε ηλικία περίπου δώδεκα χρονών), 95,7% συμπληρώνουν με επιτυχία την Γ' τάξη μετά από τρία χρόνια και 89,7% επιτυγχάνουν να αποφοιτήσουν μετά από έξι χρόνια.

Σχεδόν το 82% από το σύνολο των αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης συνεχίζουν τις σπουδές τους πέραν της μέσης εκπαίδευσης. Περίπου 45% φοιτούν σε ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα στο εξωτερικό και το υπόλοιπο 37% στην Κύπρο. Κατά το 2006/07 λειτούργησαν 38 δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο. Από τους σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 32,2% ήταν στις δημόσιες και το υπόλοιπο 67,8% στις ιδιωτικές σχολές. Οι άνδρες αποτελούσαν το 49,9% του συνόλου των εγγραφών και οι γυναίκες το 50,1%.

Σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, το 2007 9,6% του πληθυσμού ηλικίας 25-64 χρονών συμμετείχαν σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το 2007 το ποσοστό του πληθυσμού 25-64 χρονών που συμμετείχαν στην εκπαίδευση ήταν 2,3% ενώ το αντίστοιχο ποσοστό που συμμετείχαν σε προγράμματα κατάρτισης ήταν 7,6%.

402 ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΜΕΣΗ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Δεν παρέχεται κατώτερη μέση αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Κύπρο.

403 ΑΝΩΤΕΡΗ ΜΕΣΗ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Στην Κύπρο, τα προγράμματα Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης αρχίζουν να παρέχονται στο ανώτερο μέσο επίπεδο του εκπαιδευτικού συστήματος. Με τη συμπλήρωση της υποχρεωτικής

κατώτερης μέσης εκπαίδευσης, οι απόφοιτοι γυμνασίου μπορούν να ακολουθήσουν τη Θεωρητική ή Πρακτική Κατεύθυνση που προσφέρεται από τις Τεχνικές Σχολές (ΤΣ).

Η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) προσφέρει ένα ευρύ φάσμα τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, αρχικής κατάρτισης και επανακατάρτισης, τόσο σε απόφοιτους γυμνασίου όσο και σε ενήλικες. Εντάσσεται στο εθνικό σύστημα εκπαίδευσης και διατηρεί στενές σχέσεις με τις επιχειρήσεις και άλλα ιδρύματα κατάρτισης.

Οι ΤΣ παρέχουν δωρεάν δύο ξεχωριστά τριετή προγράμματα μέσης εκπαίδευσης: τη Θεωρητική Κατεύθυνση και την Πρακτική Κατεύθυνση. Η διάρκεια σπουδών είναι τρία χρόνια για την κάθε κατεύθυνση. Ο πρώτος χρόνος είναι κοινός για τον κλάδο σε κάθε κατεύθυνση και οι μαθητές επιλέγουν την ειδικότητα στον κλάδο της επιλογής τους στο δεύτερο και τρίτο χρόνο σπουδών τους. Η Θεωρητική Κατεύθυνση παρέχει εκπαίδευση σε αίθουσες διδασκαλίας και συνδυάζει μαθήματα γενικής εκπαίδευσης, τεχνολογικής εκπαίδευσης και εργαστηριακής εξάσκησης. Ο πρώτος και ο δεύτερος χρόνος της Πρακτικής Κατεύθυνσης επίσης παρέχουν εκπαίδευση σε αίθουσες διδασκαλίας και συνδυάζουν μαθήματα γενικής εκπαίδευσης, τεχνολογικής εκπαίδευσης και εργαστηριακής εξάσκησης ενώ ο τρίτος χρόνος της Πρακτικής Κατεύθυνσης συνδυάζει την εκπαίδευση σε αίθουσες διδασκαλίας με την πραγματική εργασία αφού οι τελειόφοιτοι μαθητές τοποθετούνται σε επιχειρήσεις για μια μέρα της εβδομάδας όπου ακολουθούν ένα πρόγραμμα πρακτικής κατάρτισης.

Τα προγράμματα που προσφέρονται περιλαμβάνουν μια ποικιλία από κλάδους στη Θεωρητική και Πρακτική Κατεύθυνση. Παραδείγματα των κλάδων που προσφέρονται είναι η Μηχανολογία, Ηλεκτρολογία, Οικοδομική και Πολιτική Μηχανική, Ξενοδοχειακές και Επισιτιστικές Τέχνες, Σχέδιο Μόδας, Γραφικές Τέχνες και Διακοσμητική και άλλοι κλάδοι. Η μεγάλη πλειοψηφία των κλάδων προσφέρονται τόσο στη Θεωρητική όσο και στην Πρακτική Κατεύθυνση.

Η Θεωρητική Κατεύθυνση παρέχει σειρές μαθημάτων σε μια ποικιλία από ειδικότητες, με έμφαση σε γενικά μαθήματα και επιστήμες, τα οποία αποτελούν το 58% του συνολικού προγράμματος. Ο υπόλοιπος χρόνος (42%) κατανέμεται σε μαθήματα τεχνολογίας και εργαστηρίου.

Στην Πρακτική Κατεύθυνση, ειδική έμφαση δίνεται σε δεξιότητες τεχνολογίας και εργαστηρίου με κατανομή χρόνου 57,5%. Το υπόλοιπο 42,5% αφιερώνεται σε μαθήματα γενικής εκπαίδευσης. Ακολουθώντας ένα πρόγραμμα πρακτικής κατάρτισης, οι τελειόφοιτοι μαθητές της Πρακτικής Κατεύθυνσης τοποθετούνται σε εγκεκριμένες επιχειρήσεις για μια μέρα την εβδομάδα καθ' όλη τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου. Οι εκπαιδευτές, οι οποίοι διατηρούν συνεχή επαφή με τους εργοδότες, επιτηρούν στενά την πρόοδο και τις επιδόσεις τους.

Τα κριτήρια αξιολόγησης των μαθητών περιλαμβάνουν συμμετοχή στην τάξη, εργασία στο εργαστήριο, γραπτές εργασίες, εκθέσεις, διαγωνίσματα, και τελικές εξετάσεις.

Με την επιτυχή συμπλήρωση του κάθε προγράμματος, απονέμονται Απολυτήρια που είναι ισάξια με αυτά που απονέμουν οι σχολές Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης. Αυτό το Απολυτήριο παρέχει στους αποφοίτους τη δυνατότητα να εισαχθούν σε πανεπιστήμια και άλλα Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης στην Κύπρο και σε άλλες χώρες. Τα προσόντα που αποκτούνται παρέχουν πρόσβαση σε ρυθμιζόμενα επαγγέλματα. Κάθε εργοδότης αποφασίζει για την ικανότητα του μελλοντικού εργοδοτούμενου του, δεδομένου ότι δεν υπάρχει ένα επίσημο σώμα πιστοποίησης.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), περίπου το 53% των αποφοίτων της Θεωρητικής Κατεύθυνσης συνεχίζουν τις σπουδές τους σε Ιδρύματα Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Κύπρο ή στο εξωτερικό. Η μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων της Πρακτικής Κατεύθυνσης εντάσσονται στην αγορά εργασίας. Γύρω στο 15% των αποφοίτων της Πρακτικής Κατεύθυνσης σπουδάζουν σε ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Κύπρο ή στο εξωτερικό.

Οι εγγραφές στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση το 2006/2007 περιλαμβάνουν 959 μαθητές στη Θεωρητική Κατεύθυνση και 3.372 μαθητές στην Πρακτική Κατεύθυνση συμπεριλαμβανομένων των βραδινών μαθημάτων. Ο συνολικός αριθμός των μαθητών στις ανώτερες δευτεροβάθμιες σχολές το 2006/2007 ήταν 33.413. Μόνο 13,0%, ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά ανάμεσα στις Ευρωπαϊκές χώρες, είναι εγγραφές στην τεχνική / επαγγελματική εκπαίδευση. Το ποσοστό των μαθητών σε Τεχνικές Σχολές στην Κύπρο είναι χαμηλό γιατί οι περισσότεροι μαθητές προτιμούν να συνεχίσουν σε ανώτερες σπουδές και η οδός που ακολουθείται για τα περισσότερα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι η γενική κατεύθυνση. Πρόσθετα, η οικονομία χαρακτηρίζεται από ένα αναπτυσσόμενο τομέα των υπηρεσιών και φθίνοντα μεταποιητικό τομέα. Αυτό οδήγησε σε σταδιακή μείωση του αριθμού των ατόμων που εργάζονται σε τεχνικά επαγγέλματα και συνεπώς σε μείωση στον αριθμό μαθητών σε Τεχνικές Σχολές, που τροφοδοτούν κυρίως αυτά τα επαγγέλματα.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το ΥΠΠ συγχρηματοδότησε μια δράση που στοχεύει στην ενδυνάμωση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της ΜΤΕΕ και στη βελτίωση της οργάνωσης της. Η δράση περιλάμβανε τη διεξαγωγή μελέτης με αντικείμενο την οργάνωση της ΜΤΕΕ, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο 2008. Πρόσθετα, το ΥΠΠ θα αναθεωρήσει και θα αναπτύξει το αναλυτικό πρόγραμμα της ΜΤΕΕ. Η αναθεώρηση του αναλυτικού προγράμματος της ΜΤΕΕ αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2008.

Πίνακας 1: Μαθητές ανώτερης μέσης εκπαίδευσης κατά κατεύθυνση (γενική / επαγγελματική), 2006/2007

Ανώτερη Μέση δημόσια εκπαίδευση – συνολική φοίτηση	33.413
Ανώτερη μέση τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση (%)	13,0%
Γενικά προγράμματα ανώτερης μέσης εκπαίδευσης (%)	87,0%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

404 ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Το Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ) είναι ένα διετές πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που προσφέρει πρακτική και θεωρητική κατάρτιση σε νέους που δεν έχουν συμπληρώσει την υποχρεωτική κατώτερη μέση εκπαίδευση αλλά επιθυμούν να καταρτιστούν και να εργοδοτηθούν σε τεχνικά επαγγέλματα. Για να γίνουν δεκτοί στο ΣΜ οι μαθητές πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 14^ο έτος της ηλικίας τους αλλά να μην υπερβαίνουν το 18^ο έτος κατά την αποφοίτηση τους.

Ευθύνη για το ΣΜ έχουν από κοινού το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), εξειδικευμένο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ), και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), ενώ η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) αποζημιώνει τους εργοδότες για τους μισθούς των μαθητευόμενων όταν παρακολουθούν μαθήματα στις Τεχνικές Σχολές (ΤΣ). Το Συμβούλιο Μαθητείας έχει τριμερή χαρακτήρα με εκπροσώπους από την κυβέρνηση, τις ΤΣ, τις εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις, το ΚΕΠΑ και την ΑνΑΔ. Το Συμβούλιο εξετάζει τα προκύπτοντα ζητήματα για το Σύστημα Μαθητείας και συμβουλεύει το ΚΕΠΑ.

Υπογράφεται σχετική σύμβαση μαθητείας μεταξύ του εργοδότη, του μαθητευόμενου και του γονέα / κηδεμόνα του, όπου ο εργοδότης δεσμεύεται να παρέχει πρακτική κατάρτιση και να επιτρέπει στους μαθητευόμενους να παρακολουθούν θεωρητικά μαθήματα και εργαστήρια δυο μέρες την εβδομάδα στις εγκαταστάσεις των ΤΣ. Κατά τη διάρκεια των δυο ημερών στο σχολείο οι μαθητευόμενοι παρακολουθούν τα ακόλουθα μαθήματα και στις δυο χρονιές της φοίτησης τους: 1 περίοδο Νέα Ελληνικά, 2 περιόδους Μαθηματικά, 3 περιόδους Τεχνολογία, 2 περιόδους Σχέδιο και 5 περιόδους εργασία σε εργαστήρια.

Οι μαθητευόμενοι καταρτίζονται σε επαγγέλματα όπως: οικοδόμοι, υδραυλικοί / συγκολλητές, μηχανικοί αυτοκινήτων, ηλεκτρολόγοι αυτοκινήτων, ξυλουργοί / επιπλοποιοί, ηλεκτροτεχνίτες, τεχνίτες οικιακών συσκευών και κατασκευαστές αλουμινίου.

Η αξιολόγηση των μαθητευομένων στις ΤΣ ακολουθεί τις διαδικασίες του εκπαιδευτικού συστήματος με διαγωνίσματα και γραπτές τελικές εξετάσεις. Στη βιομηχανία οι μαθητευόμενοι αξιολογούνται από τους επόπτες τους και ο βαθμός τους παρουσιάζεται σε πιστοποιητικό το οποίο εκδίδεται από το ΚΕΠΑ, στους μαθητευόμενους που συμπληρώνουν με επιτυχία το πρόγραμμα. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, κατά το 2007 συμμετείχαν 196 μαθητευόμενοι στο ΣΜ.

Το Πιστοποιητικό Μαθητείας επιτρέπει την πρόσβαση σε σημαντικό αριθμό ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων (όπως εργολάβων οικοδομών και ηλεκτρολόγων), νοουμένου ότι τηρούνται όλες οι άλλες πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Οι συμμετέχοντες που επιθυμούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας μπορούν να αποταθούν στα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας (ΕΓΕ) και να συνεργαστούν με τους αρμόδιους Λειτουργούς για να βρουν κατάλληλη απασχόληση. Ένα σημαντικό ποσοστό των μαθητευομένων τείνουν στο να μείνουν με τον ίδιο εργοδότη, μετά τη συμπλήρωση της κατάρτισης τους.

Το Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ) δεν είναι υποχρεωτικό και η φοίτηση είναι δωρεάν. Εντούτοις, δεν υπάρχουν άμεσες και ορατές ακαδημαϊκές διόδους από το Σύστημα.

Το Σύστημα Μαθητείας είναι συνδεδεμένο με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και με τη σχολική αποτυχία. Πρόσθετα, το ποσοστό των κοριτσιών στο Σύστημα Μαθητείας είναι πολύ χαμηλό (ενώ τα κορίτσια αποτελούν το 25% των διακόψαντων από το σχολείο, λιγότερο από το 1% εγγράφονται στο Σύστημα Μαθητείας).

Επανασχεδιασμός του Συστήματος Μαθητείας

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του το Μάιο 2005, ανέθεσε στο ΚΕΠΑ τη διαχείριση του Συστήματος Μαθητείας. Η ευθύνη για την κατάρτιση των μαθητευομένων παραμένει στο ΥΠΠ. Στο πλαίσιο αυτό το Σύστημα θα επανεξεταστεί σε δυο φάσεις:

- Βραχυπρόθεσμες βελτιώσεις μέσω:
 - α. Αναβάθμισης του Συστήματος Μαθητείας, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, μέσα από την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, την κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού και την απόκτηση λογισμικού και άλλου βοηθητικού υλικού, η οποία έχει αναληφθεί από το ΥΠΠ, και
 - β. Βελτίωσης της διοίκησης και διαχείρισης του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και εποπτείας της διαδικασίας κατάρτισης τόσο στην τάξη όσο και στην επιχείρηση, η οποία έχει αναληφθεί από το ΚΕΠΑ.

- Μακροπρόθεσμες ριζικές βελτιώσεις, μέσω της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας, με σημαντικές αλλαγές στη φιλοσοφία, δομή, συστήματα και διαδικασίες, με στόχο την παροχή μιας εναλλακτικής πορείας εκπαίδευσης και κατάρτισης σε νεαρά άτομα τα οποία απορρίπτουν ή αποσύρονται από το επίσημο σύστημα εκπαίδευσης, περιλαμβανομένης της πιθανότητας διεύρυνσης της κάλυψης για να ικανοποιηθούν πιθανές ανάγκες νέων μεγαλύτερου ηλικιακού φάσματος. Επιπλέον, η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία στοχεύει στην προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού κοριτσιών και στη διεύρυνση του φάσματος των δεξιοτήτων.

Η πρόταση για τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Νοέμβριο 2007. Μετά από μεταβατική περίοδο δυο χρονών κατά τη διάρκεια της οποίας το υφιστάμενο σύστημα μαθητείας θα λειτουργεί ταυτόχρονα με το νέο σύστημα, η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2010 και από το 2011 η μεταλυκειακή μαθητεία θα ενσωματωθεί στο σύστημα.

Οι κυριότερες στρατηγικές επιδιώξεις της Νέας Σύγχρονης Μαθητείας είναι:

- Η παροχή εναλλακτικής πορείας εκπαίδευσης και κατάρτισης σε νεαρά άτομα τα οποία αποσύρονται από το σύστημα εκπαίδευσης η οποία θα τους βοηθήσει να μάθουν τις τεχνικές μάθησης, να αποκτήσουν και / ή να αναβαθμίσουν τις δεξιότητες τους ώστε να βελτιώσουν την απασχολησιμότητά τους και να μπορέσουν να ανελιχθούν στην καριέρα τους.
- Η αύξηση της προσφοράς εργατικού δυναμικού με ειδικευμένα άτομα με σκοπό να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες της οικονομίας, να διασφαλιστεί η κινητικότητα ανάμεσα στην εκπαίδευση, το σύστημα μαθητείας και την απασχόληση και να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού.

Η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία θα απευθύνεται σε νεαρά άτομα 14 με 25 χρονών σε τρία στάδια (προπαρασκευαστική μαθητεία, κύρια μαθητεία και μεταλυκειακή μαθητεία), θα υποστηρίζεται από εσωτερικό κέντρο έρευνας και ανάπτυξης και θα συνδεθεί με το εθνικό Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων που έχει εγκαθιδρυθεί και εφαρμόζεται από την ΑνΑΔ.

Η πρόταση για τη Νέα Σύγχρονη Μαθητεία προωθείται για συμπερίληψη στα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

405 ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΟΔΟΙ

Δεν παρέχεται αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Κύπρο σε αυτή την κατηγορία.

406 ΜΕΤΑΛΥΚΕΙΑΚΗ ΜΗ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Υπάρχουν τρία σχέδια αρχικής κατάρτισης τα οποία επιχορηγούνται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) και απευθύνονται κυρίως σε αποφοίτους ανώτερης μέσης εκπαίδευσης. Αυτά είναι τα ταχύρυθμα προγράμματα αρχικής κατάρτισης, τα μονοεπιχειρησιακά προγράμματα αρχικής κατάρτισης και τα σχέδια που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Ταχύρυθμα Προγράμματα Αρχικής Κατάρτισης

Τα Ταχύρυθμα Προγράμματα Αρχικής Κατάρτισης είναι Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα τα οποία οργανώνονται από την ΑνΑΔ με σκοπό την κατάρτιση κυρίως των νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας, των ανέργων αποφοίτων σχολών μέσης εκπαίδευσης καθώς επίσης και ατόμων που επιθυμούν να αλλάξουν επάγγελμα μέσω επανεκπαίδευσης. Στόχος είναι η κάλυψη των αναγκών σε επαγγέλματα στα οποία παρουσιάζονται σημαντικές ελλείψεις. Τα προγράμματα κατάρτισης οργανώνονται σε συνεργασία με το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), εξειδικευμένο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ) και άλλα ιδρύματα.

Η διάρκεια αυτού του είδους προγραμμάτων κατάρτισης κυμαίνεται ανάμεσα σε 12 και 24 εβδομάδες, ανάλογα με τις απαιτήσεις του κάθε επαγγέλματος. Περιλαμβάνονται θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα σε ίδρυμα κατάρτισης και πρακτική εξάσκηση σε επιχειρήσεις.

Κατά το 2007 έχουν οργανωθεί προγράμματα κατάρτισης για τα ακόλουθα επαγγέλματα: Μάγειροι, Οικοδόμοι, Υδραυλικοί, Συγκολλητές, Επιπλοποιοί / Ξυλουργοί, Οδηγοί Ταξί και Ισιωτές Αυτοκινήτων.

Η ΑνΑΔ καλύπτει όλα τα έξοδα για το ιδρυματικό μέρος των προγραμμάτων. Επίσης, καταβάλλεται στους συμμετέχοντες εβδομαδιαίο επίδομα κατάρτισης. Στις επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν καταρτιζόμενους καταβάλλεται χορήγηση για την περίοδο της πρακτικής κατάρτισης, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και τις απολαβές των καταρτιζομένων.

Τα προγράμματα που προσφέρονται δημοσιεύονται σε ενημερωτικά έντυπα δυο φορές το χρόνο για τα τεχνικά επαγγέλματα και μια φορά το χρόνο για τα υπόλοιπα επαγγέλματα. Τα επαγγέλματα, τα κέντρα κατάρτισης, οι επαρχίες, ο αριθμός των καταρτιζομένων και άλλες σχετικές πληροφορίες για το κάθε πρόγραμμα δίνονται μαζί με λεπτομέρειες για την αίτηση και τις ημερομηνίες για τις προσωπικές συνεντεύξεις για επιλογή.

Ο αριθμός προγραμμάτων είναι περιορισμένος λόγω περιορισμών στην υποδομή κατάρτισης και τους εκπαιδευτές. Ο αριθμός θέσεων επίσης περιορίζεται, για παράδειγμα κάποια προγράμματα έχουν 12 διαθέσιμες θέσεις και άλλα έχουν 15.

Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι τουλάχιστον 16 χρονών. Οι υποψήφιοι κάνουν αίτηση για την ειδικότητα που επιλέγουν. Όλοι οι υποψήφιοι περνούν από προσωπική συνέντευξη, την οποία διεξάγει από κοινού η ΑνΑΔ και το αντίστοιχο ίδρυμα κατάρτισης για κάθε ειδικότητα. Η πρόσβαση στο κάθε πρόγραμμα είναι περιορισμένη και εξαρτάται από τον αριθμό θέσεων που είναι διαθέσιμες κατά επαρχία για κάθε πρόγραμμα.

Τα προσόντα εισδοχής ή τα κριτήρια για επιλογή των καταρτιζομένων για τα προγράμματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

- Γνώση – Είναι προτιμότερο να έχουν συμπληρώσει ανώτερη μέση εκπαίδευση, παρόλο που οι υποψήφιοι με κατώτερη μέση εκπαίδευση δεν εξαιρούνται, ειδικά αν παρακολουθούν βραδινά μαθήματα που οδηγούν στην ανώτερη μέση εκπαίδευση.
- Δεξιότητες – Οι φυσικές και νοητικές ικανότητες του κάθε υποψηφίου αξιολογούνται, με βάση τις απαιτήσεις του κάθε επαγγέλματος.
- Κοινωνική και οικονομική θέση – Δίνεται προτεραιότητα στους υποψηφίους οι οποίοι είναι άνεργοι, δεν έχουν οικονομική στήριξη, έχουν να συντηρήσουν οικογένεια, ανήκουν σε χωρισμένες οικογένειες.
- Ενδιαφέρον και βαθμός δέσμευσης υποψηφίου – Ένα σημαντικό κριτήριο είναι το ενδιαφέρον του υποψηφίου για την επιλεγμένη ειδικότητα.

Μετά τη συμπλήρωση της πρακτικής κατάρτισης στη βιομηχανία, ο εργοδότης και ο εκπαιδευτής αξιολογούν τους συμμετέχοντες και το έντυπο αξιολόγησης καταρτιζομένου υποβάλλεται στην ΑνΑΔ μαζί με το βιβλιάριο κατάρτισης.

Στους συμμετέχοντες που συμπληρώνουν με επιτυχία το πρόγραμμα απονέμεται Πιστοποιητικό Κατάρτισης, στο οποίο αναγράφεται η ειδικότητα, η διάρκεια και το περιεχόμενο της κατάρτισης και βεβαιώνεται ότι ο κάτοχος του πιστοποιητικού συμπλήρωσε με επιτυχία τις απαιτήσεις της κατάρτισης.

Σύμφωνα με την ΑνΑΔ, μέσα στο 2007, 146 άτομα συμμετείχαν στα Ταχύρυθμα Προγράμματα Αρχικής Κατάρτισης.

Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Αρχικής Κατάρτισης

Τα Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Αρχικής Κατάρτισης οργανώνονται από τις επιχειρήσεις και επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ. Σκοπός τους είναι η

σχεδίαση, οργάνωση και εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης από τις ίδιες τις επιχειρήσεις για κάλυψη των αναγκών του προσωπικού τους σε όλα τα επίπεδα. Τα προγράμματα αυτά έχουν κυρίως σχεδιαστεί για να καλύψουν τις ανάγκες αρχικής κατάρτισης των νεοπροσληφθέντων εργαζομένων. Τα προγράμματα αυτά μπορούν να διεκπεραιωθούν από εκπαιδευτές οι οποίοι εργάζονται μέσα στην επιχείρηση ή από άλλους εκπαιδευτές που προέρχονται από την Κύπρο ή το εξωτερικό. Το χορήγημα που καταβάλλεται από την ΑνΑΔ υπολογίζεται με βάση το κόστος του εκπαιδευτή, τη διάρκεια του προγράμματος και τον αριθμό των συμμετεχόντων.

Το αναλυτικό πρόγραμμα και η διάρκεια του προγράμματος διαφέρουν ανάλογα με τον καταρτιζόμενο, το επάγγελμα και τις ανάγκες της επιχείρησης. Η διάρκεια των προγραμμάτων αυτών συνήθως κυμαίνεται μεταξύ 4-12 εβδομάδες.

Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος ο εκπαιδευτής αξιολογεί τον καταρτιζόμενο και στο τέλος ο εκπαιδευτής προβαίνει σε τελική αξιολόγηση για να διασφαλιστεί ότι το πρόγραμμα έχει πετύχει τους στόχους του.

Τα προγράμματα αυτά δεν παρέχουν δίπλωμα ή αναγνωρισμένο προσόν αφού οι γνώσεις που αποκτούνται είναι συγκεκριμένες για τις απαιτήσεις του κάθε καταρτιζόμενου, το επάγγελμα και τις ανάγκες της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Σχέδια συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ

Η ΑνΑΔ εφαρμόζει τρία σχέδια, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. Τα σχέδια αυτά στοχεύουν στην προώθηση της κατάρτισης και της απασχολησιμότητας των Νέων Αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (με έμφαση στους αποφοίτους γενικής εκπαίδευσης που είναι κάτω των 25 χρονών και δεν έχουν αποκτήσει εργασιακή πείρα μεγαλύτερη των 9 μηνών μετά την αποφοίτησή τους), των Ανέργων (με έμφαση στις γυναίκες, τους νέους ανειδίκευτους άνεργους 15-24 χρονών και άτομα που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό) και των Αδρανών Γυναικών. Κατά το 2007 389 άτομα συμμετείχαν στα σχέδια αυτά.

Πρόσθετα, αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε την περίοδο Νοεμβρίου 2006-Δεκεμβρίου 2007, ένα σχέδιο για την ενδυνάμωση του ηλεκτρονικού αλφαριθμητισμού των ανέργων (με προτεραιότητα στους νέους άνεργους, τις άνεργες γυναίκες καθώς και ομάδες ανέργων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό όπως άτομα μεγαλύτερης ηλικίας), το οποίο επίσης συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ. Κατά το 2007 460 άτομα συμμετείχαν στο σχέδιο αυτό.

Τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν ενδεικτικά τις ακόλουθες λειτουργίες:

- Οργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία περιλαμβάνουν θέματα όπως επικοινωνία και διαπροσωπικές σχέσεις, εργασία μέσα στην ομάδα, ανάπτυξη της τεχνικής διαπραγμάτευσης, επίλυση προβλημάτων, ψηφιακή εκπαίδευση και εκμάθηση γλωσσών. Η διάρκεια των προγραμμάτων ποικίλει ανάλογα με την ειδικότητα, το επίπεδο και το θέμα.
- Προγράμματα απόκτησης εργασιακής πείρας μέσα από την τοποθέτηση τους στις επιχειρήσεις. Η διάρκεια της τοποθέτησης / κατάρτισης είναι περίπου 3 μήνες, ανάλογα με την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης στην οποία τοποθετείται.

407 ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ), το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚυ). Πρόσθετα από τη δημόσια παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, άρχισαν να λειτουργούν τρία ιδιωτικά πανεπιστήμια κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008 ενώ δραστηριοποιούνται και πολλά ιδιωτικά ιδρύματα. Η τριτοβάθμια Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση παρέχεται σε επτά ιδρύματα / κολέγια, τα οποία υπάγονται σε διάφορα υπουργεία.

Όλη η δημόσια εκπαίδευση στην Κύπρο παρέχεται δωρεάν, περιλαμβανομένης της φοίτησης στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στα δημόσια ιδρύματα / κολέγια. Η εκπαίδευση σε αναγνωρισμένα ιδιωτικά ιδρύματα επιχορηγείται με τη μορφή χορηγίας, όπως και η τριτοβάθμια εκπαίδευση στο εξωτερικό.

Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Υπάρχουν επτά δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία προσφέρουν προγράμματα στη Μηχανική, Δασονομία, Ξενοδοχειακές και Επισιτιστικές Τέχνες, Νοσηλευτική και άλλα επαγγέλματα. Τα ιδρύματα αυτά κατά υπουργείο είναι τα ακόλουθα:

- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων:
 - Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο.
 - Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου.
- Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος:
 - Δασικό Κολέγιο Κύπρου.
- Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού:
 - Σχολή Τουριστικών Ξεναγών.

- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης:
 - Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου.
- Υπουργείο Υγείας:
 - Νοσηλευτική Σχολή.
 - Σχολή Υγειονομικών Επιθεωρητών.

Ο κύριος σκοπός αυτών των ιδρυμάτων είναι η παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η δημιουργία ψηλού επιπέδου επαγγελματιών σε κάθε τομέα. Στόχος είναι η παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης σύμφωνα με τις ανάγκες της Κυπριακής αγοράς εργασίας. Τα προγράμματα έχουν τεχνική / επαγγελματική κατεύθυνση και είναι ειδικά σχεδιασμένα για να παρέχουν στους φοιτητές τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να εργαστούν είτε στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα.

Τα βασικά προσόντα εισδοχής που απαιτούνται από τα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι η συμπλήρωση των 12 χρόνων της δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, που πιστοποιείται από το απολυτήριο του λυκείου ή της τεχνικής σχολής. Η επιλογή υποψηφίων βασίζεται στην επιτυχία του καθενός στις κοινές προεισαγωγικές εξετάσεις και σε κάποιες περιπτώσεις απαιτείται επίσης να επιτύχουν σε προφορική εξέταση.

Οι σπουδές οργανώνονται σε προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν διάφορες ειδικότητες. Το αρμόδιο υπουργείο για το κάθε ίδρυμα εγκρίνει το κάθε πρόγραμμα, αν και σε μεγάλο βαθμό τα ινστιτούτα τα ίδια σχεδιάζουν τα αναλυτικά προγράμματα. Τα προγράμματα παρέχουν βασικές επαγγελματικές σπουδές και πρακτική κατάρτιση. Το ακαδημαϊκό έτος ξεκινά μέσα Σεπτεμβρίου ή αρχές Οκτωβρίου και τελειώνει το Μάιο / Ιούνιο. Συνήθως περιλαμβάνει δυο εξάμηνα και αφιερώνεται σημαντικός χρόνος στην πρακτική κατάρτιση.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με γραπτές εξετάσεις που διεξάγονται στο μέσο και στο τέλος του εξαμήνου. Εργασίες σε εργαστήρια επίσης αξιολογούνται και ο βαθμός τους συνεισφέρει στην τελική βαθμολογία του συγκεκριμένου μαθήματος. Αξιολογούνται επίσης η εργασία σχεδίου και η πρακτική κατάρτιση και λαμβάνονται υπόψη στην τελική βαθμολογία. Η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος, το οποίο διαρκεί 2-3 χρόνια, οδηγεί στην απόκτηση Διπλώματος ή ακόμα και Ανώτερου Διπλώματος από το ίδιο το ίδρυμα. Με βάση το νόμο 68(I)/96, που ρυθμίζει τη διαδικασία για την αναγνώριση των προσόντων ανώτερης εκπαίδευσης, τα διπλώματα που απονέμονται από τα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές του κράτους.

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) επιχορηγεί την πρακτική κατάρτιση στην επιχείρηση των φοιτητών του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) και του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΞΙΚ). Η επιλογή των επιχειρήσεων και η τοποθέτηση

των φοιτητών για πρακτική κατάρτιση καθώς επίσης και η παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου τους γίνονται από τους διοργανωτές του προγράμματος, με τη συνεργασία και επιχορήγηση της ΑνΑΔ.

Πίνακας 1: Αριθμός φοιτητών σε δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά επίπεδο και κλάδο σπουδών, 2006/2007

Κλάδος σπουδών	Πρώτο πτυχίο/ δίπλωμα	Μεταπτυχιακό
Διοίκηση Επιχειρήσεων	0	128
Πληροφορική	77	0
Μηχανική	90	0
Αρχιτεκτονική και Πολιτική Μηχανική	64	0
Γεωργία, Δασολογία και Αλιεία	22	0
Υγεία	906	28
Προσωπικές Υπηρεσίες	193	0
Υπηρεσίες Ασφαλείας	304	0
ΣΥΝΟΛΟ	1.656	156

Πηγή: Στατιστική της Εκπαίδευσης, Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

5 ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

501 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η εκπαίδευση και κατάρτιση των ενηλίκων στην Κύπρο παρέχεται από διάφορα ιδρύματα και σε διαφορετικά περιβάλλοντα και μπορεί να ταξινομηθεί σε δύο ευρείες κατηγορίες:

- Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων.
- Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων

Η Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων περιλαμβάνει κλάδους που προωθούνται κυρίως από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) και προσφέρονται από:

- Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, τα οποία στοχεύουν στην παροχή ίσων ευκαιριών για εκπαίδευση σε μαθητές και ενήλικες.
- Εσπερινά Γυμνάσια, τα οποία παρέχουν γενική εκπαίδευση που οδηγεί σε απόκτηση Απολυτηρίου.
- Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚυ).

Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη στην Κύπρο και παρέχεται σε πολλαπλά περιβάλλοντα από δημόσιους προωθητές και πολυάριθμους δημόσιους και ιδιωτικούς παροχείς. Η μεγαλύτερη επίδραση σε αυτή την ανάπτυξη ήταν η δημιουργία και λειτουργία της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), ενός ημικρατικού οργανισμού, που εγκρίνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης τα οποία εφαρμόζονται από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις. Επιπλέον, ιδιωτικά ιδρύματα, όπως κολέγια, ιδρύματα κατάρτισης, συμβουλευτικοί οίκοι και επιχειρήσεις παρέχουν διάφορα προγράμματα για ενήλικες, περιλαμβανόμενων αρκετών που δεν επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ.

Η ιδιωτική αγορά κατάρτισης συμπληρώνεται με παραδοσιακούς προωθητές Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως το ΥΠΠ, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) και άλλα υπουργεία και δημόσια ιδρύματα.

Πρόσφατες εξελίξεις πολιτικής και αλλαγές

Δια Βίου Μάθηση

Έχει διαμορφωθεί η ολοκληρωμένη Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης στην Κύπρο για το 2007-2013, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Νοέμβριο 2007. Οι άξονες προτεραιότητας απαριθμούνται στο μέρος 201.

Για την προώθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης έχει συσταθεί η Εθνική Επιτροπή για τη δια Βίου Μάθηση, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους από όλους τους υπεύθυνους φορείς και κοινωνικούς εταίρους. Η Επιτροπή έχει την ευθύνη παρακολούθησης της υλοποίησης της στρατηγικής και υποβολής εισηγήσεων για μελλοντικές αλλαγές.

Πρόσθετα, η κυβέρνηση έχει προχωρήσει στη σύσταση νέου ανεξάρτητου Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης με σκοπό την προώθηση της συμμετοχής των Κυπρίων πολιτών και οργανισμών στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Δια Βίου Μάθησης 2007-2013.

Τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των συμμετεχόντων στην εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων έχει αυξηθεί δραματικά. Οι τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της δια βίου μάθησης περιλαμβάνουν:

- Τη συνεχή αναβάθμιση και εμπλουτισμό των σχεδίων κατάρτισης και ανάπτυξης της ΑνΑΔ, η οποία είναι ο εθνικός φορέας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η ίδρυση και λειτουργία της έχει αλλάξει και επηρεάσει σημαντικά την ανάπτυξη της αγοράς κατάρτισης της Κύπρου. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 502.
- Το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ), το οποίο ιδρύθηκε το 1992 και προσφέρει περιορισμένα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων (όπως Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων – MBA).
- Την ίδρυση του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, το οποίο έχει δεχθεί τους πρώτους του φοιτητές το Σεπτέμβριο του 2006.
- Το δημόσιο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο (ΤΕΠΑΚ) έχει επίσης ιδρυθεί και δεχθεί τους πρώτους του φοιτητές το Σεπτέμβριο του 2007.
- Τα πρώτα τρία ιδιωτικά πανεπιστήμια στην Κύπρο έχουν εγκριθεί και λειτουργήσει την ακαδημαϊκή χρονιά 2007-2008.
- Η ίδρυση των Επαγγελματικών Σχολών Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΕΣΔΕ) προγραμματίζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Πρόσβαση στη μάθηση

Η πρόσβαση στη μάθηση διευκολύνεται μέσω συγκεκριμένων σχεδίων της ΑνΑΔ όπως το Σχέδιο Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης που έχει σκοπό να

ενισχύσει την υποδομή κατάρτισης των επιχειρήσεων, ιδρυμάτων κατάρτισης και οργανισμών, και τη συνεχή παροχή πληροφοριών για ευκαιρίες κατάρτισης. Στην περίπτωση των προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης, οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) χρησιμοποιούνται ως εργαλεία μάθησης σε πολλά θέματα ενώ συγχρόνως παρέχεται κατάρτιση για συγκεκριμένα θέματα ΤΠΕ.

Επιπλέον, πρωτοβουλίες σχετικές με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση περιλαμβάνουν τα ερευνητικά προγράμματα που γίνονται στο πλαίσιο του προγράμματος Leonardo Da Vinci που προωθούν νέα εργαλεία μάθησης, ιστοσελίδες και ψηφιακούς δίσκους. Πρόσθετα, σχέδια εκπαιδευτικής άδειας (με ή χωρίς απολαβές) λειτουργούν στο δημόσιο τομέα για να καλύψουν τις ανάγκες της κυβέρνησης και τις προτεραιότητες για την εκπαίδευση των δημοσίων υπαλλήλων, τα οποία έχουν προσαρμοστεί για να καλύπτουν την εξ αποστάσεως μάθηση, την ηλεκτρονική μάθηση (eLearning) και την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.

Έχουν ήδη γίνει προσπάθειες για ένταξη της ηλεκτρονικής μάθησης (eLearning) στο Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου. Αυτή την περίοδο βρίσκεται σε εξέλιξη μια οργανωμένη ολοκληρωμένη προσπάθεια η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Το μέτρο στοχεύει στην αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων όλων των θεμάτων με δραστηριότητες που χρησιμοποιούν ΤΠΕ, στην παροχή στα σχολεία κατάλληλου εξοπλισμού και ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων υποδομής.

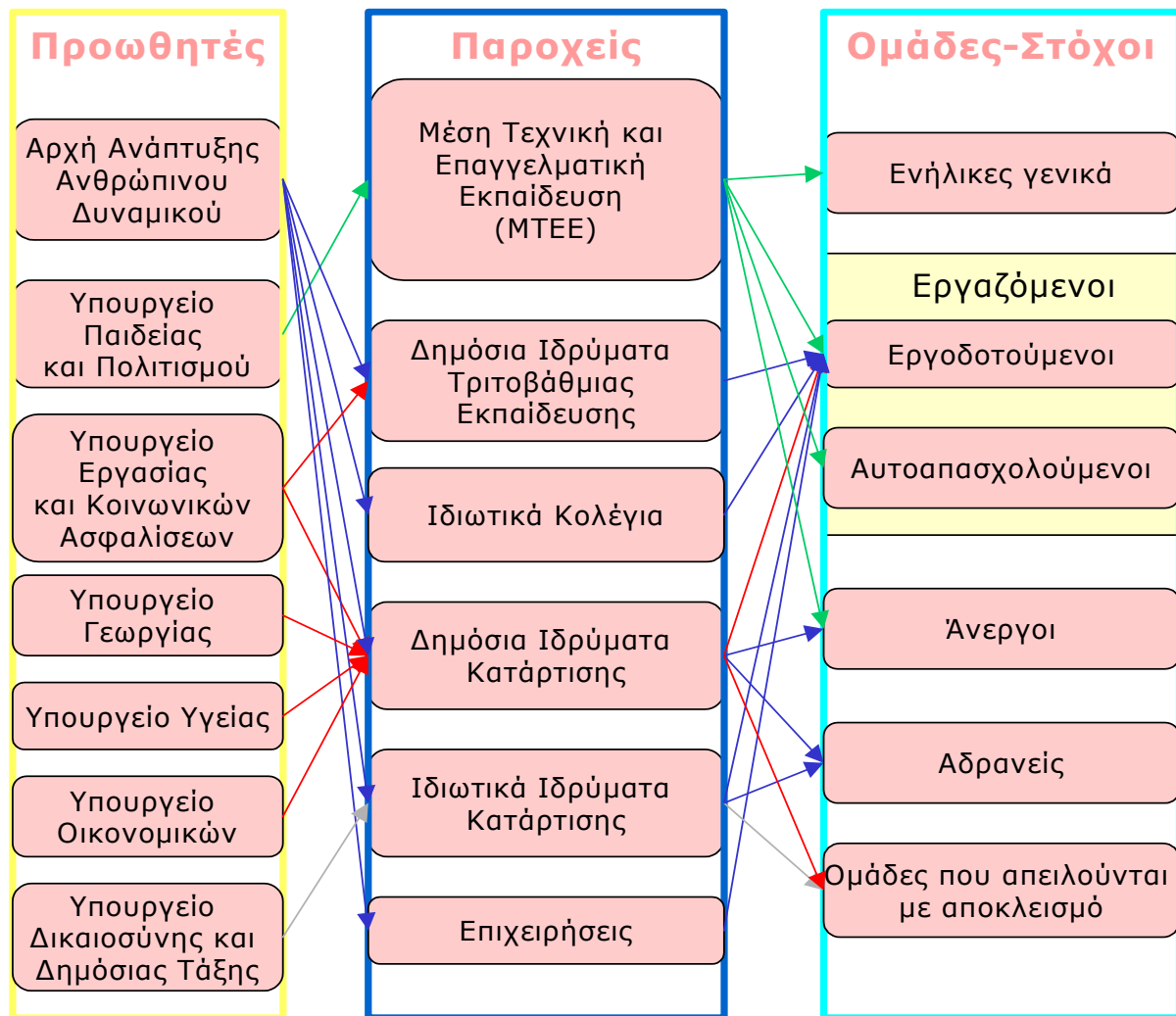
Μηχανισμοί Προγραμματισμού και Προβλέψεων

Ο κύριος επίσημος μηχανισμός εντοπισμού αναγκών σε δεξιότητες δημιουργήθηκε από την ΑνΑΔ, η οποία παρέχει προβλέψεις απασχόλησης στην Κύπρο. Το Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ) και το Γραφείο Προγραμματισμού (ΓΠ) παρέχουν προβλέψεις για την ανάπτυξη της οικονομίας. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει την ευθύνη για τον εντοπισμό των αναγκών εκπαίδευσης και ειδικών δεξιοτήτων. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο πεδίο 702.

502 ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΩΘΘΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Στη Δημόσια Προωθούμενη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, όπως παρουσιάζεται διαγραμματικά στον Πίνακα 1, υπάρχει μια πληθώρα από παροχές, τόσο δημόσιους όπως η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΔΜΤΕΕ) και δημόσια ιδρύματα κατάρτισης, όσο και ιδιωτικούς όπως κολέγια, ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις.

Πίνακας 1: Δημόσια Προωθούμενη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση για όλους

Διοικητικό πλαίσιο

Η παροχή κατάρτισης από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα έχει ενθαρρυνθεί και ενισχυθεί κυρίως μέσα από την έγκριση και επακόλουθη επιχορήγηση προγραμμάτων κατάρτισης από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ). Τα έσοδα της ΑνΑΔ προέρχονται από το Τέλος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού που καταβάλλουν όλες οι ιδιωτικές επιχειρήσεις και οι ημικρατικοί οργανισμοί. Το Τέλος αντιστοιχεί στο 0,5% του συνολικού μισθολογίου της κάθε επιχείρησης. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι αυτοαπασχολούμενοι εξαιρούνται από τη σφαίρα αρμοδιοτήτων της ΑνΑΔ.

Ένας σημαντικός φορέας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), το οποίο προσφέρει προγράμματα κανονικής εκπαίδευσης όπως την Εσπερινή Τεχνική Σχολή καθώς και προγράμματα μη-τυπικής εκπαίδευσης.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) έχει την ευθύνη για δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και δημόσια ιδρύματα κατάρτισης.

Ομάδες-στόχοι

Τα προγράμματα που προσφέρονται από το ΥΠΠ απευθύνονται στους ενήλικες, ενώ η ΑνΑΔ επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης στους εργαζομένους.

Τα μόνα διαθέσιμα στοιχεία για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση και κατάρτιση στην Κύπρο προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ). Σύμφωνα με την ΕΕΔ, το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 25-64 χρονών που συμμετείχαν σε εκπαίδευση και κατάρτιση ήταν 5,6% το 2005 και αυξήθηκε στο 9,6% το 2007.

Παροχές και προγράμματα

Οι δραστηριότητες Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ περιλαμβάνουν:

- Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης στην Κύπρο
- Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης στο Εξωτερικό
- Συνήθη Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης
- Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης Ζωτικής Σημασίας
- Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης στο Εξωτερικό
- Προγράμματα κατάρτισης για νεοπροσληφθέντες αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Τα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης προσφέρουν μη-τυπική κατάρτιση στους εργαζομένους από διάφορα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και οργανισμούς. Τα προγράμματα κατάρτισης για τους νεοπροσληφθέντες αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καλύπτουν τις ανάγκες για στελέχωση επιχειρήσεων μέσα από την πρόσληψη και κατάρτιση ανέργων αποφοίτων πανεπιστημίων και άλλων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το ΥΠΠ είναι υπεύθυνο για:

- Εσπερινή Τεχνική Σχολή η οποία προσφέρει Αρχική Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση σε άτομα που είναι δεκαπέντε χρονών και

άνω και έχουν συμπληρώσει με επιτυχία το Γυμνάσιο (ένατη βαθμίδα) και Συνεχιζόμενη Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση σε αποφοίτους Τεχνικής Σχολής που επιθυμούν να ακολουθήσουν μια ειδικότητα άλλη από την αρχική που είχαν επιλέξει.

- Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα των Τεχνικών Σχολών, τα οποία προσφέρουν συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση σε ενήλικες.
- Επιμορφωτικά Κέντρα, τα οποία προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων μικρής ή μέτριας διάρκειας που καλύπτουν διάφορα ενδιαφέροντα.
- Επαγγελματικές Σχολές Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΕΣΔΕ) που αναμένεται να λειτουργήσουν σύντομα, οι οποίες θα προσφέρουν όλα τα είδη αρχικής ή συνεχιζόμενης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ), που παρέχει ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση σε καθηγητές μέσης εκπαίδευσης.
- Το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ), που παρέχει προϋπηρεσιακή κατάρτιση σε καθηγητές μέσης εκπαίδευσης.

Το ΥΕΚΑ έχει την ευθύνη για τα ακόλουθα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης:

- Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) το οποίο προσφέρει σύντομα προγράμματα για εργαζομένους με έμφαση σε τεχνικά επαγγέλματα και διοίκηση επιχειρήσεων.
- Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ) και Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ) τα οποία προσφέρουν προγράμματα αναβάθμισης γνώσεων και δεξιοτήτων στους εργαζομένους στους αντίστοιχους τομείς. Τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης εγκρίνονται και επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ.

Μηχανισμοί για εξασφάλιση ποιότητας

Η ΑνΑΔ και το ΥΠΠ είναι υπεύθυνοι για την ποιότητα των προγραμμάτων που προσφέρονται.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Η ΑνΑΔ διασφαλίζει την ποιότητα των προγραμμάτων που επιχορηγεί με τη διενέργεια ελέγχου στα ακόλουθα τρία στάδια:

- Στάδιο έγκρισης προγράμματος.

Η επιχείρηση και / ή το ίδρυμα κατάρτισης που επιθυμεί να οργανώσει πρόγραμμα κατάρτισης υποβάλλει στην ΑνΑΔ σχετική αίτηση για έγκριση της επιχορήγησης, πριν την έναρξη του προγράμματος, με την αναλυτική

προδιαγραφή κατάρτισης. Ο έλεγχος στο στάδιο αυτό γίνεται στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων που αναφέρονται στον Οδηγό Πολιτικής και Διαδικασιών του κάθε Σχεδίου.

- Στάδιο εφαρμογής προγράμματος.

Κατά την εφαρμογή του προγράμματος η επιχείρηση και / ή το ίδρυμα κατάρτισης πρέπει να τηρήσει την εγκριθείσα προδιαγραφή και να μεριμνήσει για τη σωστή συμπλήρωση του Παρουσιολογίου και Βιβλιαρίου Κατάρτισης. Οι λειτουργοί της ΑνΑΔ πραγματοποιούν, πάνω σε δειγματοληπτική βάση, απροειδοποίητες επισκέψεις στους χώρους εφαρμογής των προγραμμάτων στην επιχείρηση και / ή ίδρυμα κατάρτισης για να διασφαλίσουν την ποιότητα των προγραμμάτων.

- Στάδιο καταβολής χορηγήματος.

Σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, πρέπει να υποβληθεί στην ΑνΑΔ αίτηση για καταβολή χορηγήματος. Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της ΑνΑΔ διενεργεί τους απαραίτητους ελέγχους στη βάση προκαθορισμένου καταλόγου ελέγχων. Η καταβολή χορηγήματος γίνεται εφόσον διαπιστωθεί ότι ικανοποιούνται όλες οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στον Οδηγό Πολιτικής και Διαδικασιών του συγκεκριμένου Σχεδίου.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Τα αναλυτικά προγράμματα που δημιουργούνται για τα προγράμματα που προσφέρονται από την Εσπερινή Τεχνική Σχολή και τα Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα των Τεχνικών Σχολών συμβαδίζουν με τα αναλυτικά προγράμματα που εφαρμόζονται στις κανονικές σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Ο αντίστοιχος Επιθεωρητής κάθε κλάδου είναι υπεύθυνος για τη σωστή εφαρμογή των αναλυτικών προγραμμάτων τόσο της Αρχικής όσο και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Η συνεχής αξιολόγηση της προόδου των μαθητών υπό μορφή διαγωνισμάτων που διενεργείται από τα σχολεία και οι τελικές εξετάσεις που οργανώνονται κεντρικά από το ΥΠΠ βοηθούν τους Επιθεωρητές στο να αξιολογήσουν την εργασία των εκπαιδευτών. Πρόσθετα με τα πιο πάνω, ζητείται από τους μαθητές να συμπληρώσουν ερωτηματολόγια, για να αξιολογήσουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων που παρακολούθησαν.

Τέλος, οι Επιθεωρητές του κάθε κλάδου έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι η υποδομή των Τεχνικών Σχολών που προσφέρουν προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης χρησιμοποιείται με τον καλύτερο δυνατό και αποτελεσματικότερο τρόπο.

Όσον αφορά τα Επιμορφωτικά Κέντρα, η μόνη μορφή αξιολόγησης του περιεχομένου των προσφερόμενων προγραμμάτων διεξάγεται μέσω της

ανάλυσης των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια που συμπληρώνουν οι μαθητές στο τέλος κάθε προγράμματος.

503 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι ευκαιρίες κατάρτισης για τους ανέργους και άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας είναι σχετικά περιορισμένες στην Κύπρο. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται από τον Οκτώβριο 2006 από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) δυο νέα σχέδια, με στόχο την προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των ανέργων και του αδρανούς γυναικείου δυναμικού. Πρόσθετα, ένα νέο σχέδιο για την ενδυνάμωση του ηλεκτρονικού αλφαριθμητισμού των ανέργων αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε κατά την περίοδο Νοεμβρίου 2006-Δεκεμβρίου 2007. Και τα τρία σχέδια συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

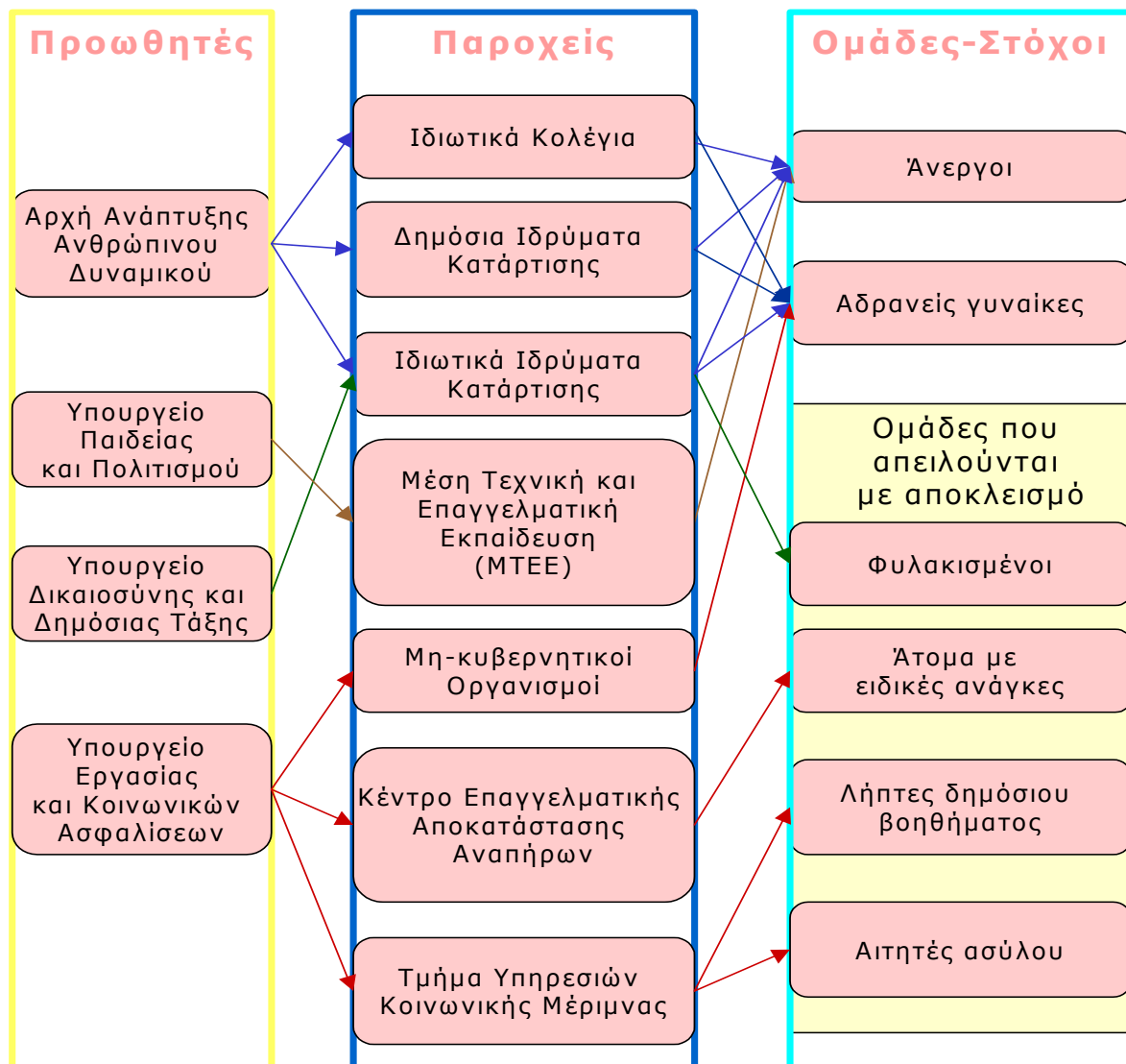
Η πλήρης αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού σε συνθήκες κοινωνικής συνοχής και ίσων ευκαιριών αποτελεί προτεραιότητα όπως έχει περιγραφεί στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013 (ΕΣΠΑ). Επιπλέον, τα συγκεκριμένα μέτρα για τους ανέργους και άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας περιγράφονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ) και στην Κοινοτική Πρωτοβουλία "EQUAL" (CIP EQUAL).

Οι παροχές κατάρτισης για τους ανέργους και άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, όπως φαίνονται διαγραμματικά στον Πίνακα 1, προέρχονται από το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα:

- Ιδιωτικά Κολέγια: Παρέχουν προγράμματα κατάρτισης που προωθούνται από την ΑνΑΔ για τους ανέργους και το αδρανές γυναικείο δυναμικό.
- Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης: Παρέχουν προγράμματα κατάρτισης που προωθούνται από την ΑνΑΔ για τους ανέργους και το αδρανές γυναικείο δυναμικό.
- Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης: Παρέχουν προγράμματα κατάρτισης που προωθούνται από την ΑνΑΔ και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης (ΥΔΔΤ) για τους ανέργους και το αδρανές γυναικείο δυναμικό καθώς και για τους φυλακισμένους.
- Η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΜΤΕΕ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ): Παρέχει προγράμματα που δεν απευθύνονται συγκεκριμένα στους ανέργους αλλά όλοι οι ενήλικες μπορούν να παρακολουθήσουν.

- Μη κυβερνητικοί Οργανισμοί: Παρέχουν προγράμματα που προωθούνται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) για το αδρανές γυναικείο δυναμικό.
- Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων: Παρέχει εξειδικευμένα προγράμματα σε άτομα με ειδικές ανάγκες που προωθούνται από το ΥΕΚΑ για απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων.
- Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Μέριμνας σε συνεργασία με τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) και το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) του ΥΕΚΑ: Παρέχει προγράμματα κατάρτισης για άτομα που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες των ληπτών δημόσιου βοηθήματος και αιτητών ασύλου και προωθούν / ενθαρρύνουν συμμετοχή σε προγράμματα για απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας.

Πίνακας 1: Κατάρτιση για τους ανέργους και άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας

Μηχανισμοί για εξασφάλιση ποιότητας

Οι προωθητές προγραμμάτων για τους ανέργους και άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας έχουν την ευθύνη για καθορισμό των προτύπων ποιότητας και για να ελέγχουν ότι πληρούνται τα κριτήρια στα διάφορα προγράμματα.

Οι ακόλουθοι οργανισμοί έχουν την ευθύνη για την ποιότητα των προγραμμάτων που παρέχονται:

- Η ΑνΑΔ βρίσκεται στη διαδικασία καθορισμού των προτύπων ποιότητας των νέων Σχεδίων που στοχεύουν στην προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού. Η ΑνΑΔ γενικά διασφαλίζει την ποιότητα των προγραμμάτων που επιχορηγεί με τη διενέργεια ελέγχου στα ακόλουθα τρία στάδια:
 - Στάδιο έγκρισης προγράμματος.
 - Στάδιο εφαρμογής προγράμματος.
 - Στάδιο καταβολής χορηγήματος.
- Το ΥΕΚΑ έχει την ευθύνη για τον καθορισμό των προτύπων ποιότητας για τα προγράμματα που παρέχονται στις ομάδες που απειλούνται από αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.
- Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει την ευθύνη για τον καθορισμό των προτύπων ποιότητας για τα προγράμματα που παρέχονται σε όλους τους ενήλικες, περιλαμβανομένων των ανέργων και άλλων ομάδων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Στατιστικά στοιχεία

Η πηγή των ακόλουθων στατιστικών στοιχείων σε σχέση με τη συμμετοχή στη εκπαίδευση ενηλίκων είναι η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) που διεξάγεται από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου από το 2000. Εντούτοις, η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού από το 2003 και μετά δε διαχωρίζει την αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση από την εκπαίδευση ενηλίκων. Έτσι, τα στοιχεία του 2003 μέχρι 2007 έχουν προσαρμοστεί με την εφαρμογή του ποσοστού της εκπαίδευσης ενηλίκων από τα στοιχεία του 2002 στα στοιχεία του 2003 μέχρι 2007 προκειμένου να υπάρξει μια εκτίμηση της εκπαίδευσης ενηλίκων για αυτά τα χρόνια.

Από τους πίνακες φαίνεται ότι τα ποσοστά συμμετοχής στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση έχουν παραμείνει σχετικά σταθερά κατά τα τέσσερα τελευταία χρόνια για τους ανέργους ηλικίας 15-64 χρονών, παρουσιάζοντας μικρή αύξηση κατά το 2007 (5,4%). Τα ποσοστά συμμετοχής του αδρανούς δυναμικού ηλικίας 15-64 χρονών έχουν παραμείνει σχετικά σταθερά, παρόλο που έχει παρατηρηθεί

αξιοσημείωτη αύξηση στην ομάδα ηλικίας 25-64 χρονών κατά το 2007. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αριθμοί είναι σχετικά μικροί και τα στοιχεία πρέπει να εξετάζονται με προσοχή.

Πίνακας 1: Ποσοστά συμμετοχής (%) των ανέργων στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση κατά ομάδα ηλικίας το 2001-2007

Ομάδα ηλικίας	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
15-24	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	3,2	3,9	6,3	10,2	10,7	9,4	4,7
35-49	3,0	2,1	8,6	7,9	2,6	4,4	6,9
50-64	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-64	2,1	1,6	4,1	3,7	3,6	4,0	5,4
25-64	2,1	1,6	5,6	6,9	5,6	6,2	4,3

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2001-2007

Πίνακας 2: Ποσοστά συμμετοχής (%) του αδρανούς δυναμικού στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση κατά ομάδα ηλικίας το 2001-2007

Ομάδα ηλικίας	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
15-24	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
25-34	2,9	3,7	5,9	6,7	4,7	7,8	13,2
35-49	0,7	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50-64	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-64	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,8
25-64	0,8	1,0	2,8	4,3	2,4	4,0	7,4

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού 2001-2007

504 ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση με πρωτοβουλία επιχειρήσεων ή κοινωνικών εταιρών περιλαμβάνει κυρίως:

- Μέτρα για στήριξη της κατάρτισης στις ΜΜΕ.
- Μέτρα για στήριξη της κατάρτισης για δημοσίους υπαλλήλους και εργαζομένους σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς.
- Μέτρα προερχόμενα από τους κοινωνικούς εταιρους για στήριξη κατάρτισης που δε σχετίζεται με την εργασία.

Μέτρα για στήριξη της κατάρτισης στις ΜΜΕ

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) συνεισφέρει στην κατάρτιση και ανάπτυξη των διευθυντών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) κυρίως μέσα από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Προγράμματα κατάρτισης σε θέματα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικότητας για ΜΜΕ που παρέχονται από ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης.
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων (ΕΠΑΕ) για διευθυντές / ιδιοκτήτες ΜΜΕ.
- Προγράμματα για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των γυναικών και νέων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΒΤ).

Μέτρα για στήριξη της κατάρτισης για δημόσιους υπαλλήλους και εργαζόμενους σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς

Γεωργοί

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (ΥΓΦΠΠ) έχει την ευθύνη για την κατάρτιση των γεωργών που παρέχονται από τα Κέντρα Γεωργικής Εκπαίδευσης (ΚΕΓΕ) του Τμήματος Γεωργίας.

Δημόσιοι Υπάλληλοι

Η συνεχιζόμενη κατάρτιση και ανάπτυξη των δημοσίων υπαλλήλων προσφέρεται μέσα από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) του Υπουργείου Οικονομικών (ΥΟ). Η συνεχιζόμενη κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων προωθείται επίσης από την Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Συγκεκριμένα προγράμματα κατάρτισης και σεμινάρια προσφέρονται από δημόσιες αρχές σε συγκεκριμένες ομάδες δημοσίων υπαλλήλων όπως:

- Εκπαιδευτικοί δημόσιου τομέα

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει την ευθύνη για την προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτικών δημόσιου τομέα που παρέχεται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ) καθώς και για την ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση που παρέχεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ).

- Νοσηλευτές δημόσιου τομέα

Το Υπουργείο Υγείας (ΥΥ) έχει την ευθύνη για την κατάρτιση των νοσηλευτών δημόσιου τομέα που παρέχεται από τη Νοσηλευτική Σχολή.

- Αξιωματικοί και λοχίες

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης (ΥΔΔΤ) προωθεί την κατάρτιση των αξιωματικών και λοχιών που παρέχεται από την Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου.

- Δασοπόνοι και απόφοιτοι δασοπονίας

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (ΥΓΦΠΠ) έχει την ευθύνη για την κατάρτιση των δασοπόνων και αποφοίτων δασοπονίας που παρέχεται από το Δασικό Κολέγιο.

Μέτρα προερχόμενα από τους κοινωνικούς εταίρους για στήριξη κατάρτισης που δε σχετίζεται με την εργασία

Οι οργανώσεις Κοινωνικών Εταίρων καθώς και ορισμένα υπουργεία ασχολούνται με τη στήριξη κατάρτισης που δε σχετίζεται με την εργασία:

Οργανώσεις Εργοδοτών

- Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ).
- Το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ).

Οι κυριότερες Συνδικαλιστικές Οργανώσεις

- Η Συνομοσπονδία Εργατών Κύπρου (ΣΕΚ).
- Η Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΠΕΟ).
- Η Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ).
- Η Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ).

Υπουργείο Υγείας (ΥΥ)

Το ΥΥ οργανώνει σεμινάρια για το κοινό σε θέματα υγείας.

Στατιστικά στοιχεία

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (CVTS3) για το 2005, όπως φαίνονται στον Πίνακα 1, το 51% των επιχειρήσεων στην Κύπρο παρείχαν κατάρτιση στους εργοδοτούμενους τους.

Κατά μέγεθος, το ποσοστό των επιχειρήσεων στην Κύπρο που παρείχαν κατάρτιση κατά το 2005 ήταν κάτω από το μέσο όρο της ΕΕ στις επιχειρήσεις με απασχόληση 10-49 άτομα (45% σε σύγκριση με 55%), σχεδόν το ίδιο στις επιχειρήσεις με απασχόληση 50-249 άτομα (80% σε σύγκριση με 78%), και ψηλότερο στις επιχειρήσεις με απασχόληση 250 άτομα και άνω (100% σε σύγκριση με 91%).

Πίνακας 1: Επιχειρήσεις που παρέχουν κατάρτιση ως ποσοστό του συνόλου των επιχειρήσεων, κατά μέγεθος

	Σύνολο	Μέγεθος (αριθμός εργαζοτουμένων)		
		10-49 (%)	50-249 (%)	250 και άνω (%)
ΕΕ27	60	55	78	91
Κύπρος	51	45	80	100

Πηγή: Eurostat, Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (CVTS3), 2005

505 ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΕ ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Η μόνη πηγή στοιχείων σε σχέση με τη συμμετοχή στην εκπαίδευση και κατάρτιση με ατομική πρωτοβουλία είναι η έρευνα «Δια Βίου Μάθηση στην Κύπρο 2003». Αυτή είναι η πρώτη έρευνα για τη Δια Βίου Μάθηση στην Κύπρο. Η έρευνα ήταν μέρος της «Έρευνας Εργατικού Δυναμικού» του 2003.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αναφέρονται στη συμμετοχή του πληθυσμού της Κύπρου ηλικίας 15 χρονών και άνω σε κανονική εκπαίδευση, μη-κανονική εκπαίδευση και δραστηριότητες άτυπης μάθησης.

Τα ποσοστά συμμετοχής σε μη-κανονική εκπαίδευση, όπως φαίνονται στον Πίνακα 1, είναι ψηλότερα στις γυναίκες και στην ομάδα ηλικίας 15-19 (68.9%).

Επιπλέον, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, τα ποσοστά συμμετοχής σε μη-κανονική εκπαίδευση είναι ψηλότερα σε άτομα με τριτοβάθμια και διδακτορική εκπαίδευση (43,3%).

Τα ποσοστά συμμετοχής σε δραστηριότητες άτυπης μάθησης, όπως φαίνονται στον Πίνακα 3, είναι ψηλότερα στις ομάδες ηλικίας 20-29 (37,4%) και 30-39 (36,6%), ενώ η χρήση έντυπου υλικού (19,4%) και η μάθηση βασισμένη σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές στο Διαδίκτυο (13,6%) είναι οι πιο κοινές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται.

Πίνακας 1: Ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού ηλικίας 15 και άνω σε μη-κανονική εκπαίδευση κατά ομάδα ηλικίας και φύλο το 2003

Ομάδα ηλικίας	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
15-19	66,1%	71,3%	68,9%
20-29	20,1%	29,7%	25,1%
30-39	27,6%	26,3%	26,9%
40-49	19,7%	22,9%	21,3%
50-59	14,1%	13,3%	13,7%
60+	2,9%	1,2%	2,9%
25-64	20,1%	21,3%	20,7%
Σύνολο	20,5%	22,5%	21,6%

Πηγή: Δια Βίου Μάθηση στην Κύπρο 2003

Πίνακας 2: Ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού ηλικίας 15 και άνω σε μη-κανονική εκπαίδευση κατά επίπεδο εκπαίδευσης και φύλο το 2003

Επίπεδο εκπαίδευσης	Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
Λιγότερη της λυκειακής	12,9%	12,7%	12,8%
Λυκειακή και μετα-δευτεροβάθμια μη-τριτοβάθμια	17,0%	19,6%	18,3%
Τριτοβάθμια και διδακτορική	38,3%	48,4%	43,3%
Σύνολο	20,5%	22,5%	21,6%

Πηγή: Δια Βίου Μάθηση στην Κύπρο 2003

Πίνακας 3: Ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού ηλικίας 15 και άνω σε άτυπες δραστηριότητες κατά τύπο δραστηριότητας και ομάδα ηλικίας το 2003

Ομάδα ηλικίας	Χρήση τουλάχιστον μιας μεθόδου	Έντυπο υλικό	Μάθηση βασισμένη σε Η.Υ. στο Διαδίκτυο	Εκπαιδευτικά μέσα βασισμένα στους Η.Υ.	Επίσκεψη σε εγκαταστάσεις
15-19	23,1%	7,7%	16,9%	12,0%	3,6%
20-29	37,4%	25,6%	25,0%	17,7%	7,5%
30-39	36,6%	28,6%	19,3%	16,5%	6,3%
40-49	28,9%	22,6%	13,9%	11,1%	5,8%
50-59	23,2%	19,9%	7,9%	9,1%	4,8%
60-64	13,4%	11,4%	3,0%	3,5%	2,2%
65+	6,7%	5,6%	1,1%	1,5%	1,4%
25-64	30,3%	23,8%	15,0%	12,7%	5,7%
Σύνολο	26,2%	19,4%	13,6%	11,1%	5,0%

Πηγή: Δια Βίου Μάθηση στην Κύπρο 2003

6 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

601 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Δεν υπάρχει ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ των καθηγητών και των εκπαιδευτών στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο. Συνήθως ο όρος "καθηγητής" αναφέρεται στους εκπαιδευτικούς όλων των επιπέδων του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος ενώ ο όρος "εκπαιδευτής" αναφέρεται στα άτομα που παρέχουν κατάρτιση στο καλά καθιερωμένο σύστημα κατάρτισης της Κύπρου. Ο όρος "καθηγητής" χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει τα άτομα που εργάζονται κυρίως στο τυπικό μέρος του συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, ενώ ο όρος "εκπαιδευτής" χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει τα άτομα που εργάζονται κυρίως στο άτυπο μέρος του συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Οι καθηγητές της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εκτός του ότι έχουν την ευθύνη να διδάσκουν και να διασφαλίζουν την πρόοδο των μαθητευόμενων τους, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο σύστημα της Τεχνικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης αφού συγκεντρωμένοι σε διάφορες ομάδες είναι επίσης υπεύθυνοι να εκτελούν τα ακόλουθα καθήκοντα:

- Κατάρτιση αναλυτικών προγραμμάτων και χαρακτηριστικών των αποφοίτων υπό την επίβλεψη του αρμόδιου επιθεωρητή σε κάθε κλάδο της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
- Συγγραφή και / ή αναθεώρηση σχολικών βιβλίων.
- Δημιουργία οπτικοακουστικών βοηθημάτων.
- Δημιουργία και εφαρμογή μοντέρνων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης.
- Αξιολόγηση της γραπτής εργασίας των μαθητών και ετοιμασία και βαθμολογία τελικών γραπτών εξετάσεων.
- Συμμετοχή στον προγραμματισμό του ετήσιου προϋπολογισμού για την ειδικότητα τους. Επίσης οι καθηγητές αναλαμβάνουν την ετοιμασία των προδιαγραφών εξοπλισμού για την ειδικότητα τους και αξιολογούν τις προσφορές για αγορά αυτού του εξοπλισμού.

Οι διαφορές μεταξύ των καθηγητών και εκπαιδευτών στην Αρχική και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση απεικονίζονται στον Πίνακα 1 και παρουσιάζονται διαγραμματικά στον Πίνακα 2.

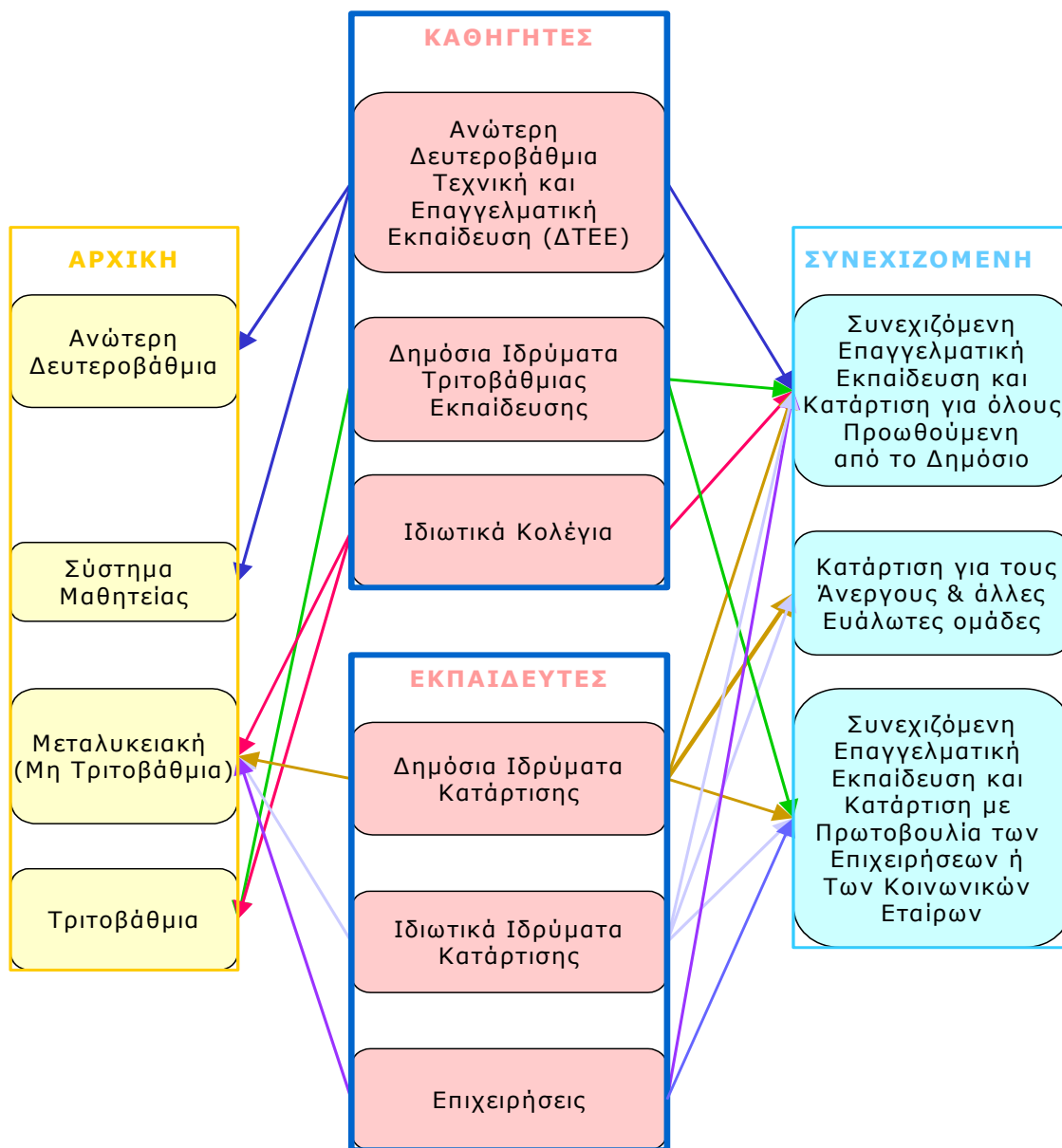
Πίνακας 1: Καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης κατά είδος επαγγέλματος και χώρο εργασίας

Καθηγητές/ Εκπαιδευτές	Είδος επαγγέλματος	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Χώρος εργασίας
Καθηγητές	Καθηγητές στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ)	Αρχική	Δημόσια Σχολεία Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
			Σύστημα Μαθητείας
		Συνεχιζόμενη	Εσπερινή Τεχνική Σχολή
			Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης
		Επιμορφωτικά Κέντρα	
	Καθηγητές σε Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Αρχική	Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
		Συνεχιζόμενη	
	Καθηγητές σε Ιδιωτικά Κολέγια	Αρχική	Ιδιωτικά κολέγια
Συνεχιζόμενη			
Εκπαιδευτές	Εκπαιδευτές σε Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης	Αρχική	Κέντρο Παραγωγικότητας
		Συνεχιζόμενη	
		Συνεχιζόμενη	Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης
	Εκπαιδευτές σε Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης	Αρχική	Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης & Επιχειρήσεις
		Συνεχιζόμενη	
	Εκπαιδευτές σε Επιχειρήσεις	Αρχική	Επιχειρήσεις
		Συνεχιζόμενη	

Προσόντα καθηγητών και εκπαιδευτών

Οι καθηγητές, με βάση τα σχέδια υπηρεσίας, χρειάζεται να κατέχουν κατάλληλο δίπλωμα στον τομέα εξειδίκευσης τους ή πτυχίο σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν. Στην περίπτωση των καθηγητών δημοσίων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των καθηγητών τεχνολογικών ή εργαστηριακών μαθημάτων στη Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΜΤΕΕ) χρειάζεται επίσης επαγγελματική πείρα στον τομέα της εξειδίκευσης τους.

Σχεδιάγραμμα 1: Κατηγορίες καθηγητών και εκπαιδευτών στην Αρχική και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Κύπρο

Οι εκπαιδευτές στο Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), εξειδικευμένο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) με βάση τα σχέδια υπηρεσίας, πρέπει να κατέχουν είτε δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο σχετικό με το θέμα που θα διδάξουν. Επιπρόσθετα, πρέπει να έχουν επαγγελματική πείρα, η διάρκεια της οποίας κυμαίνεται ανάλογα με τη θέση.

Δεν υπάρχουν καθορισμένα προσόντα για τους εκπαιδευτές στα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης ή επιχειρήσεις αλλά κάθε ίδρυμα κατάρτισης ή επιχείρηση καθορίζει τα δικά του. Σε περίπτωση που τα ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ),

μέσω των σχεδίων αρχικής κατάρτισης, τότε οι εκπαιδευτές τους πρέπει να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της ΑνΑΔ σε σχέση με τη μόρφωση, την επαγγελματική πείρα καθώς και την εκπαιδευτική πείρα.

Το πιο κοινό πρόγραμμα που παρακολουθούν οι εκπαιδευτές ανεξαρτήτως θέματος που διδάσκουν είναι η “Κατάρτιση των Εκπαιδευτών”. Το πρόγραμμα αυτό οργανώνεται από την ΑνΑΔ με τη βοήθεια συνεργατών από το εξωτερικό και παρέχεται επίσης από ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης. Το σώμα που καθορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα του προγράμματος “Κατάρτιση των Εκπαιδευτών” για τους εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι το ίδιο ίδρυμα κατάρτισης που παρέχει το συγκεκριμένο πρόγραμμα κατάρτισης.

Φορείς που ρυθμίζουν διευθετήσεις καθηγητών και εκπαιδευτών

Όσον αφορά Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης για τους καθηγητές (περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στο πεδίο 602), τα αρμόδια σώματα που καθορίζουν τα αναλυτικά προγράμματα είναι:

- Η Επιτροπή Συντονισμού, που αποτελείται από το Διευθυντή Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, το Διευθυντή Μέσης Τεχνικής Εκπαίδευσης, το Διευθυντή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου, δύο εκπροσώπους του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΠΚ), ένα εκπρόσωπο της Οργάνωσης Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ) και ένα εκπρόσωπο της Οργάνωσης Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΛΤΕΚ). Η επιτροπή αυτή παρακολουθεί και αξιολογεί το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και υποβάλλει εισηγήσεις για θέματα δομής, περιεχομένου και λειτουργίας του στο ΥΠΠ και στο ΠΚ.
- Η Επιτροπή Σχολικής Εμπειρίας, που αποτελείται από τέσσερις λειτουργούς του ΥΠΠ και ένα εκπρόσωπο του Πανεπιστημίου Κύπρου. Στην Επιτροπή αυτή συμμετέχουν ως παρατηρητές ένας εκπρόσωπος της Οργάνωσης Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ) και ένας εκπρόσωπος της Οργάνωσης Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΛΤΕΚ). Η επιτροπή αυτή συντονίζει και / ή προωθεί τις αναγκαίες ενέργειες για την υλοποίηση του προγράμματος της πρακτικής στα σχολεία και της απόκτησης σχολικής εμπειρίας και εγκρίνει τους Συντονιστές και Μέντορες σε κάθε σχολείο, με βάση τις εισηγήσεις των Διευθυντών των εμπλεκόμενων σχολείων.

Ένα πολύ σημαντικό μέρος του προγράμματος είναι η Σχολική Εμπειρία. Οι καταρτιζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να συμμετέχουν σε αριθμό μαθημάτων και να διδάξουν σε σχολείο. Βασικά και απαραίτητα μέρη της Σχολικής Εμπειρίας είναι η συμμετοχή στο σχολείο και η ανάθεση συμβούλου στον κάθε καταρτιζόμενο. Επομένως οι καταρτιζόμενοι ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες του σχολείου και να τηρούν

φάκελο με σχέδια μαθήματος και άλλες εργασίες για τη σχολική εμπειρία βάση των οδηγιών του συμβούλου τους.

Το ΠΚ έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση και την ποιότητα του προγράμματος καθώς και την ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών ΜΤΕΕ.

Όσον αφορά την Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου η αξιολόγηση και η παρακολούθηση της ποιότητας των καθηγητών είναι αποκλειστική ευθύνη της Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου.

Η ΑνΑΔ εξετάζει και εγκρίνει τα προγράμματα "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" τα οποία αναπτύσσονται από τα ιδρύματα κατάρτισης και υποβάλλονται στην ΑνΑΔ για επιχορήγηση.

Σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην κατάρτιση καθηγητών και εκπαιδευτών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Οι αρμόδιοι φορείς στη διαμόρφωση πολιτικής για τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι η δημόσια ΜΤΕΕ και η ΑνΑΔ.

Η πιο πρόσφατη και σημαντική εξέλιξη στην κατάρτιση των καθηγητών ήταν η εισαγωγή του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης το 2000, η οποία έγινε υποχρεωτική για όλους τους νεοδιοριζόμενους στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Το πρόγραμμα παρέχει τη δυνατότητα στους μελλοντικούς καθηγητές να αποκτήσουν ψυχο-παιδαγωγικές γνώσεις, να αναπτύξουν διδακτικές δεξιότητες και να ενισχύσουν την προσωπική ανάπτυξη τους.

Μια σημαντική εξέλιξη σε σχέση με τους εκπαιδευτές είναι η σταδιακή εισαγωγή συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης των συντελεστών παροχής κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτών, η οποία αποτελεί ένα από τους στρατηγικούς στόχους της ΑνΑΔ. Το έργο ανατέθηκε στην Κοινοπραξία Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ) και ICAP Ανωνύμου Εταιρείας Ερευνών και Επενδύσεων, Συμβούλων Επιχειρήσεων. Η υλοποίηση του έργου άρχισε μέσα στον Οκτώβριο 2006 και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε πέντε φάσεις σε μια περίοδο τριάντα έξι μηνών. Τον Αύγουστο 2007, σε μια προσπάθεια επίτευξης της μέγιστης δυνατής συναίνεσης για το σύστημα, συζητήθηκε ευρέως προσχέδιο του συστήματος με τους κυριότερους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Τον Ιούλιο 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑνΑΔ αποφάσισε να αποδεχτεί το προτεινόμενο σύστημα και να προχωρήσει στο επόμενο στάδιο του έργου που αφορά την ετοιμασία των προδιαγραφών του προγράμματος ηλεκτρονικής διαχείρισης του συστήματος.

602 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι κατηγορίες των καθηγητών και εκπαιδευτών στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και ο χώρος εργασίας τους.

Πίνακας 1: Καθηγητές και εκπαιδευτές στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση κατά επάγγελμα και χώρο εργασίας

Καθηγητές/ Εκπαιδευτές	Είδος επαγγέλματος	Χώρος εργασίας
Καθηγητές	Καθηγητές στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΜΤΕΕ)	Δημόσιες Τεχνικές και Επαγγελματικές Σχολές Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ)
	Καθηγητές σε Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
	Καθηγητές σε Ιδιωτικά Κολέγια	Ιδιωτικά Κολέγια
Εκπαιδευτές	Εκπαιδευτές σε Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης	Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης
	Εκπαιδευτές σε Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης	Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης και Επιχειρήσεις
	Εκπαιδευτές σε Επιχειρήσεις	Επιχειρήσεις

Καθηγητές στη Δημόσια ΜΤΕΕ

Προϋπηρεσιακή Κατάρτιση

Το 2000 εισήχθηκε το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης και καθιερώθηκε ως υποχρεωτικό για το διορισμό όλων των καθηγητών στη δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Οι υποψήφιοι καθηγητές πρέπει να παρακολουθήσουν σειρά παιδαγωγικών μαθημάτων, να συμμετάσχουν σε καθορισμένη πρακτική διδασκαλίας και να επιτύχουν στη συστηματική αξιολόγηση που περιλαμβάνει τελική γραπτή εξέταση, συγγραφή εργασιών - μελετών σε διάφορα μαθήματα και αξιολόγηση της επίδοσης κατά τη διάρκεια της σχολικής εμπειρίας. Η γενική επίδοση των καταρτιζομένων αξιολογείται με γραπτές εξετάσεις και εργασίες. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, παραχωρείται στους συμμετέχοντες σχετικό πιστοποιητικό παρακολούθησης.

Ενδοϋπηρεσιακή Κατάρτιση

Η συνεχιζόμενη κατάρτιση των καθηγητών της δημόσιας ανώτερης Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΤΕΕ) αποτελείται από τα ακόλουθα προγράμματα κατάρτισης και δραστηριότητες ανάπτυξης:

- Υποχρεωτική κατάρτιση των Βοηθών Διευθυντών και των Διευθυντών σχολείων Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, που οργανώνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ).
- Προαιρετικά Προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης και ανάπτυξης για τους καθηγητές.
- Ειδικές δραστηριότητες ανάπτυξης: Ομάδες στήριξης αλλαγών, που οργάνωσε εκτεταμένα ενδοϋπηρεσιακά εργαστήρια που αφορούσαν διδακτικές προσεγγίσεις που επικεντρώνονται στους μαθητές για στήριξη της εφαρμογής του νέου αναλυτικού προγράμματος στα σχολεία τους.

Όλες αυτές οι σειρές προγραμμάτων περιλαμβάνουν περιόδους που αφορούν θέματα προτεραιότητας της ΕΕ όπως για παράδειγμα νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση, δια-πολιτισμική εκπαίδευση, Ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευση και έρευνα δράσης.

Καθηγητές σε δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Προϋπηρεσιακή Κατάρτιση

Μόνο σε δύο από αυτά τα ιδρύματα, στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου και στη Νοσηλευτική Σχολή, η προϋπηρεσιακή κατάρτιση είναι υποχρεωτική. Οι καθηγητές στην Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου είναι έμπειροι βαθμοφόροι αστυφύλακες που μετατέθηκαν από τη θέση εργασίας τους για να διδάξουν. Οι αστυφύλακες που επιθυμούν να διδάξουν θα πρέπει να έχουν τουλάχιστο το βαθμό του λοχία. Συνήθως οι καθηγητές στην Αστυνομική Ακαδημία είναι λοχίες και υπαστυνόμοι. Για να μπορέσουν να διδάξουν θα πρέπει να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα "Κατάρτιση των Εκπαιδευτών" που οργανώνεται από την Αστυνομική Ακαδημία. Οι καθηγητές στη Νοσηλευτική Σχολή πρέπει να παρακολουθήσουν το ίδιο πρόγραμμα προϋπηρεσιακής κατάρτισης που πρέπει να παρακολουθήσουν οι καθηγητές μέσης εκπαίδευσης για με το διορισμό τους.

Ενδοϋπηρεσιακή Κατάρτιση

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα δημόσια ιδρύματα είναι συνηθισμένη τακτική αλλά προαιρετική. Σε όλα τα δημόσια ιδρύματα δεν έχουν ακόμα εισαχθεί κίνητρα για αύξηση της συμμετοχής στα προγράμματα συνεχούς κατάρτισης. Το μοναδικό ίδρυμα όπου η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση είναι υποχρεωτική είναι η Νοσηλευτική Σχολή. Η πλειοψηφία των ενδοϋπηρεσιακών προγραμμάτων κατάρτισης που παρακολουθούν οι καθηγητές στα δημόσια ιδρύματα σχετίζεται με τους τομείς που ασχολείται το ίδρυμα καθώς και τις ανάγκες κατάρτισης των καθηγητών. Οι καθηγητές του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) και του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΞΙΚ) συνηθίζουν να παρακολουθούν το πρόγραμμα κατάρτισης

“Κατάρτιση των Εκπαιδευτών”. Όλα τα δημόσια ιδρύματα λαμβάνουν μέρος σε πολυεθνικά προγράμματα ανταλλαγής για καθηγητές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Καθηγητές σε ιδιωτικά κολέγια

Προϋπηρεσιακή Κατάρτιση

Παρόλο που η επαγγελματική πείρα και η προϋπηρεσιακή κατάρτιση δεν αποτελούν προϋπόθεση πρόσληψης εντούτοις θεωρούνται ως επιπρόσθετα προσόντα.

Ενδοϋπηρεσιακή Κατάρτιση

Η συνεχής ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών στα ιδιωτικά κολέγια είναι προαιρετική. Η πλειοψηφία των ενδοϋπηρεσιακών προγραμμάτων που παρακολουθούν οι καθηγητές των ιδιωτικών κολεγίων σχετίζονται με τους τομείς που ασχολούνται τα ιδιωτικά κολέγια καθώς και τις ανάγκες κατάρτισης των καθηγητών. Τα ιδιωτικά κολέγια λαμβάνουν μέρος σε πολυεθνικά προγράμματα ανταλλαγής καθηγητών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Εκπαιδευτές σε δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις

Προϋπηρεσιακή Κατάρτιση

Δεν υπάρχουν καθορισμένα προσόντα για τους εκπαιδευτές στα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και στις επιχειρήσεις αλλά το κάθε ίδρυμα καθορίζει τα δικά του κριτήρια. Σε περίπτωση που τα ιδρύματα κατάρτισης επιθυμούν να υποβάλουν προγράμματα κατάρτισης για έγκριση και επιχορήγηση από την ΑνΑΔ, μέσω των σχεδίων αρχικής κατάρτισης, τότε οι εκπαιδευτές τους πρέπει να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια της ΑνΑΔ σε σχέση με τη μόρφωση, την επαγγελματική πείρα καθώς και την εκπαιδευτική πείρα. Η προϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι υποχρεωτική μόνο στις περιπτώσεις όπου δεν έχουν προηγούμενη εκπαιδευτική πείρα.

Ενδοϋπηρεσιακή Κατάρτιση

Η συνεχιζόμενη ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτών είναι εθελοντική και επομένως εναπόκειται στα ιδρύματα κατάρτισης, στις επιχειρήσεις και στους εκπαιδευτές τους να επενδύσουν στην αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους. Η ΑνΑΔ εφαρμόζει και επιχορηγεί εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης για εκπαιδευτές με στόχο:

- Εκπαιδευτές με λίγη ή καθόλου εμπειρία.
- Αναβάθμιση των ικανοτήτων των εκπαιδευτών για την υποστήριξη της εφαρμογής των προγραμμάτων κατάρτισης τα οποία εγκρίνει και επιχορηγεί η ΑνΑΔ.

- Διαχείριση των κέντρων κατάρτισης.

Όταν ολοκληρωθούν τα προγράμματα είτε είναι οργανωμένα από την ΑνΑΔ ή από ιδιωτικούς παροχείς κατάρτισης οι συμμετέχοντες λαμβάνουν πιστοποιητικό παρακολούθησης. Προσωπικά κίνητρα για συμμετοχή σε τέτοια προγράμματα κατάρτισης είναι η αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων με σκοπό την προσφορά πιο ανταγωνιστικού προϊόντος σε μια πολύ ανταγωνιστική αγορά κατάρτισης.

603 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται οι κατηγορίες των καθηγητών και εκπαιδευτών στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και ο χώρος εργασίας τους. Οι απαιτήσεις για την προϋπηρεσιακή και ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των καθηγητών και εκπαιδευτών της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι οι ίδιες με αυτές που ισχύουν για τους καθηγητές και εκπαιδευτές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όπως περιγράφηκαν στο πεδίο 602.

Πίνακας 1: Καθηγητές και εκπαιδευτές της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης κατά είδος επαγγέλματος και χώρο εργασίας

Καθηγητές / Εκπαιδευτές	Είδος επαγγέλματος	Χώρος εργασίας
Καθηγητές	Καθηγητές στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΔΤΕΕ)	Εσπερινή Τεχνική Σχολή
		Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης
		Επιμορφωτικά Κέντρα
	Καθηγητές σε Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
	Καθηγητές σε Ιδιωτικά Κολέγια	Ιδιωτικά Κολέγια
Εκπαιδευτές	Εκπαιδευτές σε Δημόσια Ιδρύματα Κατάρτισης	Κέντρο Παραγωγικότητας
		Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης
	Εκπαιδευτές σε Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης	Ιδιωτικά Ιδρύματα Κατάρτισης και Επιχειρήσεις
	Εκπαιδευτές σε Επιχειρήσεις	Επιχειρήσεις

7 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

701 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στους πρωτοπόρους για την παροχή προβλέψεων αναγκών σε δεξιότητες με πολύχρονη εμπειρία σε αυτόν τον τομέα. Παρέχονται προβλέψεις απασχόλησης σε οικονομικούς τομείς και επαγγέλματα, σε μεγάλο επίπεδο ανάλυσης, που περιλαμβάνουν τόσο τις αναπτυξιακές ανάγκες όσο και τη ζήτηση για αντικατάσταση.

Ο κύριος μηχανισμός για τον εντοπισμό των αναγκών σε δεξιότητες δημιουργήθηκε και λειτουργεί από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) με την ανάλυση των αλλαγών στην αγορά εργασίας. Το Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ) και το Γραφείο Προγραμματισμού (ΓΠ) παρέχουν προβλέψεις για την ανάπτυξη της οικονομίας, οι οποίες περιλαμβάνουν προβλέψεις για τους διάφορους οικονομικούς τομείς. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) είναι υπεύθυνο για τον εντοπισμό των εκπαιδευτικών αναγκών καθώς και των αναγκών ειδικών δεξιοτήτων.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Με στόχο τη συστηματική παροχή προβλέψεων για τις ανάγκες απασχόλησης και κατάρτισης, η ΑνΑΔ διεξάγει τις ακόλουθες μελέτες, οι οποίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.hrdauth.org.cy/dep/index.htm:

- Μακροχρόνιες τάσεις απασχόλησης και προβλέψεις στην Κύπρο

Η παροχή μακροχρόνιων προβλέψεων για την απασχόληση σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας και σε επαγγέλματα αποτελεί καθιερωμένη πια δραστηριότητα της ΑνΑΔ. Η Διεύθυνση Έρευνας και Προγραμματισμού της ΑνΑΔ παρέχει προβλέψεις απασχόλησης 10ετίας συστηματικά κάθε 2 με 3 χρόνια. Η ΑνΑΔ έχει ολοκληρώσει και εκδώσει μια νέα σειρά προβλέψεων απασχόλησης για την περίοδο 2008-2018 ενώ οι προηγούμενες προβλέψεις απασχόλησης που ολοκληρώθηκαν το 2004 κάλυψαν την περίοδο 2005-2015 και οι επόμενες που θα διεξαχθούν το 2009 θα καλύψουν την περίοδο 2010-2020. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχονται προβλέψεις για την απασχόληση, τις αναπτυξιακές ανάγκες και τις μόνιμες αποχωρήσεις σε 43 τομείς οικονομικής δραστηριότητας και 200 περίπου επαγγέλματα που περικλείουν το σύνολο της κυπριακής οικονομίας.

- Βραχυχρόνιες προβλέψεις απασχόλησης

Πρόσθετα, παρέχονται περιστασιακά όποτε παρουσιαστεί ανάγκη βραχυχρόνιες προβλέψεις απασχόλησης που καλύπτουν δυο με τέσσερα χρόνια.

- Ετήσια διερεύνηση για εντοπισμό αναγκών δεξιοτήτων με τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων

Η μελέτη παρέχει ετήσιες εκτιμήσεις για τον αριθμό ατόμων που απαιτούνται για συγκεκριμένα επαγγέλματα κατά επαρχία. Στη βάση των εκτιμήσεων αυτών προωθούνται εισηγήσεις για την εφαρμογή Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Αρχικής Κατάρτισης. Για τη μελέτη, συλλέγονται και αναλύονται οι απόψεις Εργοδοτικών Οργανώσεων, Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, των Επαρχιακών Γραφείων Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) μέσα από ένα ειδικό σχεδιασμένο ερωτηματολόγιο.

- Προβλέψεις απασχόλησης σε συγκεκριμένες ομάδες:
 - Προβλέψεις αναγκών απασχόλησης νοσηλευτικού προσωπικού: Η μελέτη παρέχει προβλέψεις τόσο για τις αναπτυξιακές ανάγκες όσο και για τις μόνιμες αποχωρήσεις για το νοσηλευτικό προσωπικό την περίοδο 2005-2015.
 - Προβλέψεις αναγκών απασχόλησης ξένου εργατικού δυναμικού: Η μελέτη παρέχει προβλέψεις απασχόλησης για το ξένο εργατικό δυναμικό στην Κύπρο την περίοδο 2004-2007.
- Πρόσθετα με τις προβλέψεις απασχόλησης, η ΑνΑΔ επίσης διεξάγει:
 - Μελέτες ανθρώπινου δυναμικού που επικεντρώνονται στα χαρακτηριστικά επιλεγμένων ομάδων όπως οι απασχολούμενοι, οι άνεργοι, οι αδρανείς, οι γυναίκες, το ξένο εργατικό δυναμικό, η εκπαίδευση και κατάρτιση και η δια βίου μάθηση.
 - Μελέτες αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και της επίδρασης των δραστηριοτήτων κατάρτισης και ανάπτυξης της ΑνΑΔ.
- Θεματολόγιο Προτεραιοτήτων

Η ΑνΑΔ ετοιμάζει πάνω σε ετήσια βάση έγγραφο που περιέχει το θεματολόγιο προτεραιοτήτων για τα πολυεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης. Το έγγραφο αυτό αποστέλλεται σε όλα τα ιδρύματα και παροχείς κατάρτισης. Η ΑνΑΔ εξετάζει τα προγράμματα που υποβάλλονται στη βάση του θεματολογίου προτεραιοτήτων και επιχορηγεί τα εγκεκριμένα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης.

Υπουργείο Οικονομικών και Γραφείο Προγραμματισμού

Το ΥΟ και το ΓΠ παρέχουν προβλέψεις για το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας που περιλαμβάνουν προβλέψεις της προστιθέμενης αξίας, παραγωγικότητας και απασχόλησης για διάφορους τομείς και προβαίνουν σε εισηγήσεις για τις αναγκαίες αλλαγές πολιτικής.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Το ΥΠΠ και ειδικότερα η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) έχει την ευθύνη για την εισαγωγή νέων κλάδων και ειδικοτήτων, τον προσδιορισμό του αριθμού των φοιτητών που θα εγγραφούν σε κάθε κλάδο και ειδικότητα, το σχεδιασμό των αναλυτικών προγραμμάτων και τον εντοπισμό των αναγκών σε δεξιότητες με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Τα μαθήματα στα νέα Προγράμματα Σπουδών ταξινομούνται στις ακόλουθες έξι κατηγορίες:

- Μαθήματα Κοινού Κορμού.
- Συναφή Μαθήματα.
- Επιλεγόμενα Μαθήματα.
- Τεχνολογικά / Εργαστηριακά Μαθήματα Κλάδου.
- Τεχνολογικά / Εργαστηριακά Μαθήματα Ειδικότητας.
- Τοποθέτηση στη βιομηχανία.

702 ΓΕΦΥΡΩΣΗ ΔΙΟΔΩΝ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης, η οποία ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο 2007, παρέχει τις κατάλληλες συνδέσεις μεταξύ της αρχικής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το νέο ενιαίο λύκειο στοχεύει στην ενοποίηση του προγράμματος γενικής εκπαίδευσης με την τεχνική / επαγγελματική εκπαίδευση. Η ενοποίηση μέσης εκπαίδευσης προορίζεται να προσαρμόσει την ανώτερη μέση εκπαίδευση στις σύγχρονες τάσεις και να διευρύνει τα αναλυτικά προγράμματα με σκοπό να ενισχυθεί η σύνδεση της εκπαίδευσης με τον πραγματικό κόσμο. Το νέο ενιαίο λύκειο παρέχει ένα μίγμα υποχρεωτικών μαθημάτων βασικού κορμού, μαθημάτων ειδικότητας και μαθημάτων ειδικού ενδιαφέροντος.

Η συνεργασία μεταξύ γενικής και τεχνικής / επαγγελματικής εκπαίδευσης λαμβάνει τη μορφή συμβουλευτικής καθοδήγησης που παρέχεται καθόλη τη διάρκεια της συμμετοχής των μαθητών στην κατώτερη μέση εκπαίδευση και κυρίως στην ανώτερη μέση εκπαίδευση (γενική και τεχνική / επαγγελματική) τόσο σε τάξεις όσο και σε ατομικό επίπεδο. Οι μαθητές της τελευταίας τάξης της γενικής ανώτερης μέσης εκπαίδευσης έχουν επίσης την ευκαιρία για τοποθέτηση σε εργασία για μια εβδομάδα η οποία αποτελεί μέρος εθελοντικής εργασίας.

Πρόσθετα, οι φοιτητές συγκεκριμένων δημοσίων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν την ευκαιρία για πρακτική εξάσκηση στη βιομηχανία. Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) επιχορηγεί την πρακτική κατάρτιση των φοιτητών του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) και του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΞΙΚ). Η επιλογή των επιχειρήσεων και η τοποθέτηση αυτών των φοιτητών καθώς και η παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου τους γίνονται από τους οργανωτές των προγραμμάτων, σε συνεργασία με την ΑνΑΔ.

Η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων αποτελεί στόχο ψηλής προτεραιότητας. Το Σύστημα έχει εγκαθιδρυθεί και λειτουργεί σε δυο φάσεις. Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης, η οποία εφαρμόζεται την περίοδο 2006-2008, έχουν αναπτυχθεί 5 Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων στο επίπεδο 2 σε 3 τομείς οικονομικής δραστηριότητας για τα επαγγέλματα τραπεζοκόμου, μάγειρα, υπαλλήλου υποδοχής, οικοδόμου και πωλητή. Παρέχεται πρόσβαση σε εργαζομένους.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης φάσης, η οποία καλύπτει την περίοδο 2007-2013, αναμένεται να αναπτυχθούν 67 νέα πρότυπα σε επαγγέλματα προτεραιότητας σε διάφορα επίπεδα και να παρέχεται πρόσβαση σε εργαζομένους, ανέργους και αδρανείς. Τα πρότυπα που θα αναπτυχθούν θα καλύψουν ένα ευρύτερο φάσμα επαγγελμάτων στους οικονομικούς τομείς Λιανικού και Χονδρικού Εμπορίου, Επιδιόρθωσης Αυτοκινήτων, Ξενοδοχειακής και Επισιτιστικής Βιομηχανίας, Οικοδομικής Βιομηχανίας, Μεταποίησης, Συστημάτων και Δικτύων Επικοινωνίας / Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, Κομμωτικής Τέχνης, καθώς και του Εκπαιδευτή Επαγγελματικής Κατάρτισης. Πρόσθετα, θα εξεταστεί το θέμα ενσωμάτωσης των κλάδων / ειδικοτήτων των Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών, του Συστήματος Μαθητείας καθώς και άλλων προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και αναμένεται να γεφυρώσει τα διάφορα προσόντα που αποκτούνται μέσα από την τυπική, μη τυπική και άτυπη μάθηση και να ενδυναμώσει τους δεσμούς μεταξύ αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η δεύτερη φάση του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων συμπεριλαμβάνεται στα έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο κατά την περίοδο 2007-2013.

Η μελλοντική ανάπτυξη του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, στο οποίο θα ενσωματωθεί το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων, αναμένεται να συμβάλει στην περαιτέρω βελτίωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων μέσα από τη δια βίου μάθηση. Η διαφάνεια των Επαγγελματικών Προσόντων, η οποία αποτελεί σημαντικό μέρος του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, αναμένεται να βελτιώσει τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ως αποτέλεσμα, τα άτομα που συμμετέχουν θα αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την αγορά εργασίας τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Νέα Σύγχρονη Μαθητεία, η οποία θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2010, στοχεύει στη βελτίωση της απασχολησιμότητας των νεαρών ατόμων 14-25 χρονών και τη συμμετοχή τους στην κοινωνία ως ενεργοί πολίτες, ενώ ταυτόχρονα αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των αναγκών της οικονομίας. Θα αποτελείται από την προπαρασκευαστική, κύρια και μεταλυκειακή μαθητεία. Θα υποστηρίζεται από εσωτερικό κέντρο έρευνας και ανάπτυξης και θα συνδεθεί με το εθνικό Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων.

703 ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Την ευθύνη για την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έχουν δυο σημαντικοί φορείς: το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), το οποίο έχει τη γενική ευθύνη για τη διοίκηση της εκπαίδευσης και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), η οποία καθορίζει ετήσιες προτεραιότητες για τα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης που εγκρίνονται και επιχορηγούνται.

Έχουν ήδη γίνει προσπάθειες για εισαγωγή της ηλεκτρονικής μάθησης (eLearning) στο Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου. Βρίσκεται σε εξέλιξη, αυτή την περίοδο, μια οργανωμένη και ολοκληρωμένη προσπάθεια η οποία θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Μια δράση στοχεύει στην εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας στην εκπαίδευση και μια άλλη στοχεύει στη διασφάλιση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης και στην απόκτηση δεξιοτήτων για την εφαρμογή νέων αναλυτικών προγραμμάτων σχετικά με την πληροφορική.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Στη μέση τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, η Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΜΤΕΕ) του ΥΠΠ είναι το αρμόδιο όργανο για την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων. Η Διεύθυνση ΜΤΕΕ έχει προσεγγίσει συστηματικά το σχεδιασμό αναλυτικών προγραμμάτων, με τη συμμετοχή σχεδόν όλων των εμπλεκόμενων φορέων, περιλαμβανομένων αντιπροσώπων κοινωνικών εταίρων, καθηγητών / εκπαιδευτών και των οργανώσεων τους, αντιπροσώπων του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (ΠΙ) και του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΠΚ). Επιπλέον, διατηρεί στενούς δεσμούς με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) με στόχο την προώθηση ευελιξίας στα προγράμματα που παρέχονται βασισμένα στις ανάγκες και απαιτήσεις της οικονομίας.

Το ΥΠΠ έχει συμπληρώσει το 2004 τη μεταρρύθμιση της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Μερικές από τις κύριες βελτιώσεις περιλαμβάνουν την παροχή ευρείας βάσης γνώσεων και την εισαγωγή

νέων ειδικοτήτων που σχετίζονται με τον τομέα των υπηρεσιών. Τα αναλυτικά προγράμματα επικεντρώνονται σε βασικές δεξιότητες και δίδεται έμφαση στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας ως δεξιότητα (περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στο μέρος 701). Ενθαρρύνονται νέες μέθοδοι διδασκαλίας / μάθησης που ευνοούν την ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τους μαθητές καθώς και τη διδασκαλία υπό μορφή εργασιακών μελετών.

Η κυβέρνηση προωθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, περιλαμβανομένης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, διεξήχθη δημόσιος διάλογος. Οι κύριες προτεραιότητες που έχουν προσδιοριστεί περιλαμβάνουν:

- Επαναπροσδιορισμό των στόχων των εκπαιδευτικών συστημάτων και των προγραμμάτων σπουδών από την προδημοτική εκπαίδευση μέχρι την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Διαφοροποίηση της διδασκαλίας στην τάξη, ώστε να δοθεί έμφαση στις συνεργατικές, ομαδικές, βιωματικές και διερευνητικές μεθόδους διδασκαλίας.
- Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στα πλαίσια της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει προχωρήσει στη σύσταση ομάδων για μελέτη διαφόρων θεμάτων που άπτονται του Εκπαιδευτικού Συστήματος.

Πρόσθετα, στα πλαίσια της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης, το ΥΠΠ ετοιμάζει μια γενική αναδιάρθρωση του Εθνικού Αναλυτικού Προγράμματος, σε συνεργασία με το ΠΚ.

Έχει διεξαχθεί μια ολοκληρωμένη και επιστημονική αξιολόγηση από εξωτερικούς συμβούλους των αναλυτικών προγραμμάτων που παρέχονται από τη ΜΤΕΕ, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο 2008. Η αξιολόγηση των αναλυτικών προγραμμάτων της ΜΤΕΕ συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Η αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τα συμπεράσματα που έχουν διεξαχθεί από την αξιολόγηση από εξωτερικούς συμβούλους, αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2008.

Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Όσον αφορά τα δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το υπουργείο στο οποίο υπάγεται το κάθε ίδρυμα πρέπει να εγκρίνει τα αναλυτικά προγράμματα, τα οποία σχεδιάζουν τα ίδια τα ιδρύματα.

Οι καθηγητές εμπλέκονται στο σχεδιασμό των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών του ιδρύματος που διδάσκουν βασισμένοι στις εμπειρίες τους, σε τακτικές επαφές με τις επιχειρήσεις και τις γνώσεις τους σε σχετικές έρευνες. Τα αναλυτικά προγράμματα πρέπει να εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο του κάθε ιδρύματος στο οποίο συμμετέχουν συνήθως οι κοινωνικοί εταίροι.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Τα Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης που εγκρίνονται και επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ πρέπει να σχεδιάζονται στη βάση του ετήσιου θεματολογίου, το οποίο αποστέλλεται σε όλα τα ιδρύματα / παροχείς κατάρτισης. Τα προγράμματα που υποβάλλονται πρέπει να έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ΑνΑΔ.

Η ΑνΑΔ τα τελευταία χρόνια έχει αυξήσει τον αριθμό των επιχορηγημένων προγραμμάτων κατάρτισης στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας και έχει προωθήσει περαιτέρω την υιοθέτηση μεθόδων και τεχνικών ηλεκτρονικής μάθησης (eLearning).

Η ΑνΑΔ εφαρμόζει τρία σχέδια, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. Τα σχέδια αυτά στοχεύουν στην προώθηση της κατάρτισης και της απασχολησιμότητας των Ανέργων, των Νέων Αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και των Αδρανών Γυναικών.

Πρόσθετα, αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε την περίοδο Νοεμβρίου 2006-Δεκεμβρίου 2007, ένα σχέδιο για την ενδυνάμωση του ηλεκτρονικού αλφαριθμητισμού των ανέργων, το οποίο επίσης συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ.

8 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΑΘΗΣΗΣ

801 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Βασικές πληροφορίες

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει την ευθύνη για την πιστοποίηση της τυπικής εκπαίδευσης. Δυο άλλοι ανεξάρτητοι φορείς είναι υπεύθυνοι για την αξιολόγηση ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την αναγνώριση προσόντων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (ΣΕΚΑΠ) και το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ). Όσον αφορά τα ρυθμιζόμενα επαγγέλματα, η Κύπρος έχει εισάξει σχετικές εθνικές νομοθεσίες οι οποίες ενσωματώνουν τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με το δικαίωμα άσκησης επαγγέλματος στις περιπτώσεις που αυτό ρυθμίζεται με συγκεκριμένη νομοθεσία στα κράτη μέλη.

Μηχανισμοί

Το ΥΠΠ έχει την ευθύνη για τους μηχανισμούς διδασκαλίας, αξιολόγησης και πιστοποίησης των προγραμμάτων που προσφέρονται στα δημόσια σχολεία. Το απολυτήριο απονέμεται από το κάθε σχολείο με την έγκριση του ΥΠΠ.

Η ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών σχολών μέσης εκπαίδευσης επίσης εμπίπτει στην αρμοδιότητα του ΥΠΠ. Τα ιδιωτικά σχολεία αποφασίζουν για τη διδακτέα ύλη και τις μεθόδους διδασκαλίας, αξιολόγησης καθώς και πιστοποίησης. Αυτά δυνατό να εμφανίζονται στα απολυτήρια που εκδίδουν.

Το νέο ενιαίο λύκειο είχε στόχο την ενοποίηση των προγραμμάτων της γενικής εκπαίδευσης με την τεχνική / επαγγελματική εκπαίδευση. Η ενοποίηση της μέσης εκπαίδευσης αποσκοπεί στο να προσαρμόσει την παρεχόμενη εκπαίδευση στις σύγχρονες τάσεις και να διευρύνει τα αναλυτικά προγράμματα βελτιώνοντας τη συνάφεια της εκπαίδευσης με τον πραγματικό κόσμο. Το νέο ενιαίο λύκειο προσφέρει ένα μίγμα υποχρεωτικών μαθημάτων βασικού κορμού, μαθήματα ειδικότητας και μαθήματα ειδικού ενδιαφέροντος.

Το περιεχόμενο των αναλυτικών προγραμμάτων, η διδασκαλία, η αξιολόγηση και η πιστοποίηση στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι ευθύνη των ίδιων των ιδρυμάτων. Τα Δημόσια Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (όπως το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ) και το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ)) καθορίζουν αυτά τα θέματα εσωτερικά.

Τα περισσότερα ιδιωτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης χρησιμοποιούν ως σημείο αναφοράς πληροφορίες και διαδικασίες που εφαρμόζουν κολέγια και πανεπιστήμια στο εξωτερικό με τα οποία έχουν κάποια μορφή συνεργασίας. Για προγράμματα που έχουν αναγνωρισθεί από το ΣΕΚΑΠ τα ίδια τα ιδρύματα εκδίδουν πιστοποιητικά.

Το ΣΕΚΑΠ είναι ανεξάρτητο σώμα που συμβουλεύει τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού για ζητήματα σχετικά με την ίδρυση, έλεγχο και λειτουργία ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο. Σύμφωνα με το Νόμο 67(I)/96 που ρυθμίζει την ίδρυση του ΣΕΚΑΠ, όλα τα ιδιωτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να εγγραφούν στο ΥΠΠ. Κάποια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εγγράφονται στο ΥΠΠ και προσφέρουν συγκεκριμένα προγράμματα τα οποία οδηγούν στην απόκτηση απολυτηρίου / διπλώματος / πτυχίου. Κάποιες από αυτές τις σχολές έχουν εγγραφούν για να προσφέρουν επίσης μεταπτυχιακά προγράμματα. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι η εγγραφή ιδιωτικού ιδρύματος δε συνεπάγεται αναγνώριση των πτυχίων που απονέμουν αυτά τα ιδρύματα. Η αναγνώριση γίνεται μόνο μετά από επιτυχή πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρονται.

Όσον αφορά την πιστοποίηση σπουδών σε σχέση με την πιθανή απαλλαγή των μαθητών από κάποια θέματα για ένα συγκεκριμένο πτυχίο με σπουδές που αποκτήθηκαν κάπου αλλού, δεν υπάρχει επίσημη νομοθεσία αλλά κάθε ίδρυμα εξετάζει την κάθε περίπτωση ξεχωριστά και μπορεί να δώσει απαλλαγές. Ειδικότερα, τα πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εξετάζουν τα προγράμματα σπουδών και τα μαθήματα που παρακολουθούνται από μαθητές συγκεκριμένης ειδικότητας με σκοπό να δώσουν πιστώσεις και απαλλαγές για κάποια μαθήματα και να αποφύγουν την επανάληψη μαθημάτων. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer System, ECTS) και το Συμπλήρωμα Διπλώματος (Diploma Supplement, DS) εφαρμόζονται στα προγράμματα σπουδών των πανεπιστημίων, καθώς και σε ορισμένα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης.

Το ΚΥΣΑΤΣ που είναι ανεξάρτητο σώμα, είναι η αρμόδια αρχή υπεύθυνη για την αναγνώριση των τίτλων (ή πτυχίων) που απονεμήθηκαν από ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης τα οποία είναι αναγνωρισμένα από τη χώρα που λειτουργούν. Εξυπηρετεί το ρόλο του National Academic Recognition Information Centre (NARIC) στην Κύπρο. Η αναγνώριση των ακαδημαϊκών τίτλων (ή πτυχίων) είναι βασισμένη στις οδηγίες της UNESCO και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας που αφορούν την «Αναγνώριση σπουδών Ανώτερης Εκπαίδευσης και Παροχή Σχετικών Πληροφοριών» είναι οι Νόμοι 68(I) του 1996 και 48(I) του 1998. Οι κανονισμοί που αφορούν την αναγνώριση τίτλων (ή πτυχίων) ανώτερης εκπαίδευσης και την παροχή σχετικών πληροφοριών προωθήθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκαν στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Έχει προωθηθεί πρόταση σε σχέση με την ίδρυση Κυπριακού Συμβουλίου Διασφάλισης Ποιότητας και Πιστοποίησης (Cyprus Quality Assurance and Accreditation Board, CQAA) το οποίο θα έχει την ευθύνη για την εξωτερική αξιολόγηση όλων των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το Συμβούλιο θα αντικαταστήσει τους υφιστάμενους ξεχωριστούς φορείς αξιολόγησης και πιστοποίησης με την ενσωμάτωση των αρμοδιοτήτων τους σε ένα αποκλειστικό φορέα. Το Συμβούλιο θα ενσωματώσει επίσης τις λειτουργίες του ΚΥΣΑΤΣ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε μια σειρά Οδηγιών με σκοπό να αντιμετωπίσει τα εμπόδια στην ελεύθερη πρόσβαση και επιλογή επαγγελματιών, τα οποία ρυθμίζονται με συγκεκριμένες νομοθεσίες στα κράτη μέλη. Η Κύπρος έχει εισάξει σχετική εθνική νομοθεσία για να ενσωματώσει αυτές τις Οδηγίες.

Έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και μεταφερθεί στην Κυπριακή νομοθεσία από τα αρμόδια σώματα επτά άλλες τομεακές οδηγίες. Οι τομεακές οδηγίες περιλαμβάνουν τα επαγγέλματα νοσοκόμου υπεύθυνου για γενική περίθαλψη, οδοντίατρο, κτηνίατρο, μαίας / μαιευτή, αρχιτέκτονα, φαρμακοποιού και ιατρού.

Επιδράσεις της πολιτικής

Οι επιδράσεις των πολιτικών για την αναγνώριση και πιστοποίηση της εκπαίδευσης πάνω σε άλλα μέρη του συστήματος κατάρτισης δεν έχουν ακόμη διαφανεί. Εντούτοις, οι καθηγητές πρέπει να πληρούν τα προκαθορισμένα κριτήρια για να μπορούν να διδάξουν τα προγράμματα σπουδών που οδηγούν σε αναγνωρισμένους τίτλους (ή πτυχία). Οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού πρέπει επίσης να είναι ενημερωμένοι για τους αναγνωρισμένους τίτλους (ή πτυχία) καθώς και την πιστοποίηση των σπουδών για να μπορούν να καθοδηγούν σωστά τους φοιτητές.

802 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΤΥΠΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Βασικές πληροφορίες

Στην Κύπρο δεν έχουν ακόμη καθιερωθεί το πλαίσιο και οι οργανισμοί για πιστοποίηση της μη-τυπικής και άτυπης μάθησης. Εντούτοις, έχουν γίνει διάφορες προσπάθειες προς τη γενική αυτή κατεύθυνση. Οι εξελίξεις στην ΕΕ στον τομέα πιστοποίησης της μη-τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης παρακολουθούνται στενά και αυτό θα γίνει σημαντικό θέμα στα επόμενα χρόνια. Ειδικότερα, η Συνθήκη της Κοπεγχάγης (30 Νοεμβρίου 2002) και το Ψήφισμα του Συμβουλίου (19 Δεκεμβρίου 2002) για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής συνεργασίας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αναγνώρισαν ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη ενός

συνόλου κοινών αρχών σχετικά με την πιστοποίηση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης με στόχο τη διασφάλιση της όσο το δυνατό μεγαλύτερης συγκρισιμότητας ανάμεσα στις προσεγγίσεις στις διάφορες χώρες σε όλα τα επίπεδα.

Το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), εξειδικευμένο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) ορίστηκε το 2005 ως το Εθνικό Κέντρο Europass. Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑναΔ) έχει την ευθύνη για τη σταδιακή ίδρυση και λειτουργία του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων. Η Κύπρος επίσης στηρίζει την πρωτοβουλία για καθιέρωση Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων και επίσης έχει συσταθεί εθνική επιτροπή για την εγκαθίδρυση Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

Μηχανισμοί

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 27 Απριλίου 2005, το ΚΕΠΑ ορίστηκε ως το Εθνικό Κέντρο Europass. Το Europass καταγράφει τις δεξιότητες και ικανότητες με ένα ξεκάθαρο και ευκολοκατανόητο τρόπο, για να βοηθήσει τους πολίτες να βρουν εργασία, να αποκτήσουν εμπειρία στο εξωτερικό ή να εγγραφούν σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης.

Το ΚΕΠΑ, ως το Εθνικό Κέντρο Europass:

- Έχει την ευθύνη για το συντονισμό, τη διαχείριση και προώθηση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το Europass και τα διάφορα του έγγραφα.
- Παρέχει πληροφορίες σε άτομα, παροχείς εκπαίδευσης και κατάρτισης, σύμβουλους επαγγελματικού προσανατολισμού, εργοδότες και όσους χρειάζονται πληροφορίες και καθοδήγηση σχετικά με το Europass και τα έγγραφα του.
- Διασφαλίζει συνεργασία με άλλους σχετικούς οργανισμούς που λειτουργούν στους ίδιους τομείς όπως κινητικότητα και διαφάνεια προσόντων καθώς και γενικές πληροφορίες σχετικά με την πρωτοβουλία Europass.

Η νέα ιστοσελίδα του Εθνικού Κέντρο Europass της Κύπρου (www.kepa.gov.cy/Europass) είναι διαθέσιμη από το Φεβρουάριο 2008 και φιλοξενείται σε ειδικό Διακομιστή Διαδικτύου (Web Server) στον οποίο επίσης θα φιλοξενηθεί το νέο Εργαλείο Κινητικότητας (Online Mobility Tool) που έχει αναπτυχθεί.

Η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων αποτελεί στόχο ψηλής προτεραιότητας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑναΔ το Μάιο 2005 και με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου το Νοέμβριο 2005 αποφάσισε να προχωρήσει με την εγκαθίδρυση και λειτουργία του

Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων σε δυο φάσεις (1^η φάση: 2006 - 2008 και 2^η φάση: 2007-2013).

Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης, η οποία εφαρμόζεται την περίοδο 2006-2008, έχουν αναπτυχθεί 5 Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων στο επίπεδο 2 στο επίπεδο 2 σε 3 τομείς οικονομικής δραστηριότητας για τα επαγγέλματα τραπεζοκόμου, μάγειρα, υπαλλήλου υποδοχής, οικοδόμου και πωλητή. Κατά την 1^η φάση και μέχρι τον Ιούνιο 2008 υπέβαλαν αίτηση για συμμετοχή στο Σύστημα 390 άτομα και απονεμήθηκε πιστοποιητικό σε 132 άτομα.

Η 2^η Φάση εφαρμογής του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων συμπεριλαμβάνεται στα συγχρηματοδοτούμενα έργα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) κατά τη νέα προγραμματική περίοδο 2007 – 2013. Η μελλοντική ανάπτυξη του Συστήματος θα αποφασιστεί, βασισμένη πάνω στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μετά την εφαρμογή της 1^{ης} και 2^{ης} φάσης του Συστήματος, με βασικό στόχο να καλύψει τα κυριότερα επαγγέλματα σε όλους τους οικονομικούς τομείς.

Επιδράσεις της πολιτικής

Οι επιδράσεις των πολιτικών που αναφέρονται πιο πάνω για την αναγνώριση και πιστοποίηση της εκπαίδευσης πάνω σε άλλα μέρη του συστήματος κατάρτισης δεν έχουν ακόμη διαφανεί. Εντούτοις, όταν καθοριστούν τα πρότυπα επαγγελματικών προσόντων, το περιεχόμενο και η ποιότητα των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης θα πρέπει να εμπλουτιστούν για να συμβαδίζουν με τα πρότυπα. Οι εκπαιδευτές / εξεταστές που θα εμπλακούν στην εγκαθίδρυση του Συστήματος Επαγγελματικών Προσόντων θα έχουν υποχρέωση να παρακολουθήσουν ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα κατάρτισης. Επιπλέον, στο μέλλον, θα πρέπει να καθοριστούν σχετικά πρότυπα για την κατάρτιση των εκπαιδευτών.

803 ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer System for Vocational Education and Training, ECVET) είναι δυο πρωτοβουλίες που συνεισφέρουν στην αναγνώριση και πιστοποίηση της μη-τυπικής και άτυπης μάθησης.

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων

Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι ένα γενικό Ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς που συνδέει τα πλαίσια προσόντων των χωρών, λειτουργώντας ως μέσο μετάφρασης με σκοπό να καταστήσει τα προσόντα πιο κατανοητά μεταξύ των διαφόρων χωρών και συστημάτων στην Ευρώπη.

Μετά από συζητήσεις μεταξύ κυβερνητικών τμημάτων τον Οκτώβριο του 2005, στην Κύπρο έχει αρχίσει διάλογος ανάμεσα σε πολλούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στον τομέα της μάθησης, περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταιρών, για διαμόρφωση της Κυπριακής θέσης στην πρωτοβουλία αυτή. Η πρωτοβουλία παρουσιάστηκε, αναλύθηκε και συζητήθηκε στις αρχές Ιανουαρίου 2006 και ζητήθηκε από όλους τους συμμετέχοντες να ετοιμάσουν και να υποβάλουν τις προτάσεις τους, στη βάση των οποίων η Κύπρος διαμόρφωσε και υπέβαλε τις απόψεις της στην ΕΕ, συνεισφέροντας έτσι στη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τροποποίησε την πρόταση της, έχοντας λάβει υπόψη τις προτάσεις των χωρών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο διαπραγματεύτηκε την πρόταση με επιτυχία κατά το 2007 και το Φεβρουάριο 2008 υιοθετήθηκε το επίσημο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Οι ίδιοι φορείς στην Κύπρο άρχισαν συζήτηση και διάλογο για την ανάπτυξη Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και έχει συσταθεί εθνική επιτροπή για την εγκαθίδρυση του.

Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων σχεδιάστηκε για να διευκολύνει τη μεταφορά, συσσώρευση και αναγνώριση των αποτελεσμάτων μάθησης των ατόμων. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων αποτελεί μέρος του ευρύτερου έργου για την ανάπτυξη Ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συνιστά ένα από τα λειτουργικά εργαλεία. Από αυτή την άποψη, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων συμπληρώνει το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ετοιμάσει ένα έγγραφο που αποτελεί βάση για διαβούλευση, το οποίο απευθυνόταν συγκεκριμένα σε υπεύθυνους πολιτικής, κοινωνικούς εταίρους, φορείς και εμπειρογνώμονες στα συστήματα προσόντων και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη. Όπως είχε αποφασιστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) στην Κύπρο άρχισε διαβουλεύσεις με όλους τους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και υπέβαλε στην ΕΕ τα αποτελέσματα της εθνικής διαβούλευσης.

804 ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθέτησε μια σειρά Οδηγιών με σκοπό να ξεπεράσει τα εμπόδια στην ελεύθερη πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων, τα οποία ρυθμίζονται με συγκεκριμένες νομοθεσίες στα κράτη μέλη. Για εναρμόνιση με τις τρεις Οδηγίες του Γενικού Συστήματος Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (Οδηγίες 89/48/ΕΟΚ, 92/51/ΕΟΚ και 99/42/ΕΕ), η Κύπρος έχει εισάξει σχετική εθνική νομοθεσία για να

εφαρμοστεί το Γενικό Σύστημα. Το Σύστημα παρέχει τη δυνατότητα στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, οι οποίοι μπορούν στη χώρα τους ή στη χώρα από την οποία προέρχονται να ασκήσουν ένα ρυθμιζόμενο επάγγελμα, να ασκούν ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή μισθωτοί, το ίδιο ρυθμιζόμενο επάγγελμα στην Κύπρο.

Έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και μεταφερθεί στην Κυπριακή νομοθεσία από τα αρμόδια σώματα επτά άλλες τομεακές οδηγίες. Οι τομεακές οδηγίες περιλαμβάνουν τα επαγγέλματα νοσοκόμου υπεύθυνου για γενική περίθαλψη, οδοντίατρο, κτηνίατρο, μαίας / μαιευτή, αρχιτέκτονα, φαρμακοποιού και ιατρού.

Επιπλέον, η Οδηγία 2005/36/ΕΕ, που υιοθετήθηκε στις 7 Σεπτεμβρίου 2005, ενσωματώνει και εκσυγχρονίζει τους κανονισμούς που ρυθμίζουν την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων. Στις 20 Οκτωβρίου 2007, στο τέλος της μεταβατικής περιόδου, η Οδηγία αυτή αντικατέστησε δεκαπέντε υφιστάμενες Οδηγίες στον τομέα της αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων. Η Κύπρος έχει εισάξει το Νόμο 31 (Ι)/2008 για μερική μεταφορά της Οδηγίας 2005/36/ΕΕ (σε σχέση με τις Γενικές Οδηγίες και το Γενικό Σύστημα) και βρίσκεται στο τελικό στάδιο εισαγωγής επτά νέων τομεακών νόμων για μεταφέρουν την οδηγία αυτή.

9

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΜΑΘΗΣΗ, ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

901

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ

Οι κύριοι εμπλεκόμενοι φορείς στον επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική αγωγή στην Κύπρο είναι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ).

Η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ) του ΥΠΠ παρέχει στους μαθητές δημόσιας μέσης γενικής και τεχνικής / επαγγελματικής εκπαίδευσης βοήθεια στην ανάπτυξη προσωπικής συνειδητοποίησης για τα ενδιαφέροντα, ανάγκες και δεξιότητές τους και στη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων για την εκπαίδευση και τη σταδιοδρομία τους. Παρέχεται ακαδημαϊκή και επαγγελματική καθοδήγηση καθόλη τη διάρκεια φοίτησης τους στην ανώτερη μέση εκπαίδευση τόσο σε τάξεις όσο και σε ατομική βάση κατόπιν αίτησης. Οι υπηρεσίες παρέχονται από προσοντούχους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένη μεταπτυχιακή εκπαίδευση. Οι σύμβουλοι τοποθετούνται στα σχολεία και στα κεντρικά γραφεία του ΥΠΠ.

Η Υπηρεσία Επαγγελματικής Καθοδήγησης του ΥΕΚΑ παρέχεται μέσω της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) και παρέχει πληροφορίες για τις προοπτικές απασχόλησης και ευκαιρίες ή δυνατότητες κατάρτισης-απόκτησης δεξιοτήτων. Επιπλέον, η ΔΥΑ παρέχει βοήθεια στους εργαζομένους, σε όσους αναζητούν εργασία και στους εργαζομένους που επιθυμούν να αλλάξουν εργασία, μέσω των υπηρεσιών εγγραφής και τοποθέτησης και της παροχής πληροφοριών για ευκαιρίες κατάρτισης και κενές θέσεις. Ένα εθνικό σύστημα τοποθέτησης υποψηφίων εγκαθίσταται στο οποίο έχουν πρόσβαση όλοι οι σύμβουλοι της ΔΥΑ. Το σύστημα τοποθέτησης υποψηφίων διεξάγει ένα ευρύ φάσμα λειτουργιών, που περιλαμβάνουν: εγγραφή και ενημέρωση του ιστορικού των πελατών, εγγραφή των εργοδοτών και των κενών θέσεων και παρακολούθηση των προσωπικών συνεντεύξεων των πελατών με τους εργοδότες. Δημιουργείται ένα σύστημα για ταύτιση των υποψηφίων με τα προγράμματα κατάρτισης και προγραμματίζεται να διατεθεί στο κοινό μέσα από το Διαδίκτυο ένα σύστημα αυτοεξυπηρέτησης. Υπάρχει καθιερωμένη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη ΔΥΑ. Κάθε επαρχιακό γραφείο εργασίας διατηρεί μια τριμερή συμβουλευτική επιτροπή.

Το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΠΕΕΚ) του Τμήματος Εργασίας του ΥΕΚΑ, ακολουθώντας την πρωτοβουλία Euroguidance, παρέχει πληροφορίες για τις ιδιωτικές και δημόσιες ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο.

Πρόσθετα με τα πιο πάνω, η ΑνΑΔ, παρουσιάζει τα αποτελέσματα των μελετών και πληροφορίες για τα σχέδια της και τις επιλογές που είναι διαθέσιμες, με παρουσιάσεις σε γονείς και σε μαθητές μέσης εκπαίδευσης καθώς και στην ιστοσελίδα της.

Ακόμη, ο Κεντρικός Οργανισμός Νεολαίας σε συνεργασία με τοπικούς οργανισμούς νεολαίας αναπτύσσει παρόμοιες διευκολύνσεις πληροφοριών. Ιδιωτικές Υπηρεσίες Επαγγελματικής Καθοδήγησης επίσης επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους.

902 ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός απευθύνεται κυρίως σε μαθητές, ανέργους, εργαζομένους και αδρανείς. Οι κύριοι φορείς που προσφέρουν επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική αγωγή στην Κύπρο είναι η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΑ) και το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ), η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) και ορισμένοι ιδιωτικοί οργανισμοί.

Μαθητές και νέοι

Η Συμβουλευτική και Επαγγελματική Αγωγή παρέχεται στους μαθητές κυρίως από το ΥΠΠ, το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΥΕΚΑ και την ΑνΑΔ.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Η Συμβουλευτική και Επαγγελματική Αγωγή παρέχεται από το ΥΠΠ σε νέα άτομα στην ένατη βαθμίδα της εκπαίδευσης τους, πριν συμπληρώσουν την κατώτερη μέση εκπαίδευση για να προχωρήσουν στην ανώτερη μέση εκπαίδευση, είτε τη γενική ή την τεχνική και επαγγελματική.

Οι σύμβουλοι πληροφορούν τους μαθητές στον τελευταίο χρόνο της κατώτερης μέσης εκπαίδευσης για τα προγράμματα σπουδών και τις επιλογές που προσφέρονται στην ανώτερη μέση εκπαίδευση, τόσο τη γενική όσο και την τεχνική / επαγγελματική. Οι μαθητές επίσης λαμβάνουν πληροφορίες για τις μελλοντικές προοπτικές των αποφοίτων σε σχέση με απασχόληση και δυνατότητες περαιτέρω σπουδών ανάμεσα σε διάφορες επιλογές. Οι εξετάσεις ικανοτήτων και οι ψυχολογικές εξετάσεις μπορούν περιστασιακά να αποτελέσουν μέρος της διαδικασίας επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής αγωγής.

Πρόσφατες καινοτόμες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται από την ΥΣΕΑ στην ανάπτυξη μηχανισμών και πρακτικών της συμβουλευτικής και επαγγελματικής αγωγής περιλαμβάνουν τη χρήση ψυχομετρικής εξέτασης ενδιαφέροντος (Career Gate Test κ.17). Η εξέταση αυτή αποκτήθηκε το 2006 με χρηματοδότηση από το ΥΠΠ και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Η εξέταση βοηθά τους μαθητές και άλλα ενδιαφερόμενα άτομα να ερευνήσουν τα ενδιαφέροντα τους και την προσωπικότητα τους με σκοπό να κάνουν μια αποτελεσματική επαγγελματική επιλογή (η εξέταση προτείνει 33 διαφορετικά επαγγέλματα στους μαθητές ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και την προσωπικότητα τους). Οι σύμβουλοι χρησιμοποιούν την εξέταση αυτή κατά τη διάρκεια της καθοδηγητικής τους παρέμβασης, ως επιπρόσθετο εργαλείο για αποτελεσματική παροχή βοήθειας στα ενδιαφερόμενα άτομα.

Η ΥΣΕΑ έχει επίσης ετοιμάσει ένα ειδικό εκπαιδευτικό φιλμάκι για διάφορα προφίλ επαγγελματών και τα προσόντα που χρειάζονται για το καθένα.

Στην ανώτερη μέση εκπαίδευση συμβουλευτική αγωγή παρέχεται στα σχολεία για να βοηθήσει τους μαθητές να αποφασίσουν για τις διάφορες επιλογές σπουδών που είναι διαθέσιμες. Η ακαδημαϊκή και επαγγελματική καθοδήγηση παρέχεται από τους συμβούλους κατά τη διάρκεια της φοίτησης των μαθητών στην ανώτερη μέση εκπαίδευση (γενική και τεχνική / επαγγελματική) τόσο στις τάξεις όσο και σε ατομική βάση κατόπιν αίτησης.

Στο ΥΠΠ υπάρχει ξεχωριστή υπηρεσία, η οποία παρέχει πληροφορίες σε μαθητές για ευκαιρίες περαιτέρω σπουδών ειδικότερα σε ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης στην Κύπρο και Ελλάδα καθώς και για τις απαιτήσεις των «εξετάσεων επιλογής» που είναι απαραίτητες για να εισαχθούν στα ιδρύματα αυτά.

Παράλληλα, είναι διαθέσιμη μια πηγή πληροφοριών για τις ευκαιρίες και απαιτήσεις για σπουδές σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδιωτικά και δημόσια και για σπουδές στο εξωτερικό, κατά τη διάρκεια της «Ετήσιας Διεθνούς Εκπαιδευτικής Έκθεσης» που διεξάγεται αρχές της άνοιξης κάθε χρόνο. Συμμετέχουν περισσότερα από 200 Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης και Πανεπιστήμια από 35 χώρες. Οι δυο Σύνδεσμοι Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού οργανώνουν επίσης την «Ετήσια Έκθεση Σταδιοδρομίας» σε συνεργασία με την Τράπεζα Κύπρου. Συμμετέχουν περισσότερα από 150 οργανωμένα επαγγελματικά σώματα και οργανισμοί.

Τέλος, το British Council και το Fulbright Commission οργανώνουν εκθέσεις όπου συμμετέχουν πανεπιστήμια και κολέγια από το Ηνωμένο Βασίλειο και τις ΗΠΑ αντίστοιχα με σκοπό να παρέχουν πληροφορίες σε μελλοντικούς φοιτητές για περαιτέρω σπουδές σε αυτές τις χώρες.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης

Έχει σχεδιαστεί μια ιστοσελίδα από το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΠΕΕΚ), ακολουθώντας την πρωτοβουλία Euroguidance. Η ιστοσελίδα θα αναθεωρηθεί και θα αναβαθμιστεί το 2008. Παρουσιάζει πληροφορίες για τις ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης που υπάρχουν στην Κύπρο τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα προς όφελος των ενδιαφερομένων ατόμων σε χώρες της ΕΕ, περιλαμβανομένων επαναπατριζόμενων Κυπρίων καθώς και ντόπιων (αποσυρθέντων, εργαζομένων, ανέργων και ενηλίκων).

Το δίκτυο Euroguidance περιλαμβάνει 65 κέντρα που είναι συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από τις σχετικές Κρατικές Αρχές. Στην Κύπρο, η Κρατική Αρχή είναι το Τμήμα Εργασίας του ΥΕΚΑ. Άλλες δραστηριότητες του ΕΚΠΕΕΚ περιλαμβάνουν:

- Εκδόσεις που περιλαμβάνουν πληροφορίες από το δίκτυο Euroguidance, το ΕΚΠΕΕΚ και PLOTEUS.
- Οργάνωση σεμιναρίων και εργαστηρίων για τους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Συμμετοχή σε εκθέσεις εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας στην Κύπρο.
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε πολίτες σε σχέση με επιλογές καριέρας.

Οι ομάδες-στόχοι του ΕΚΠΕΕΚ είναι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού, άτομα και οργανισμοί που χρειάζονται επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική αγωγή και ειδικότερα μαθητές και γονείς που αναζητούν πληροφορίες για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Η ΑνΑΔ διατηρεί ιστοσελίδα με πληροφορίες και συμβουλές για εγκεκριμένες ευκαιρίες κατάρτισης. Η ΑνΑΔ επίσης διαθέτει σε ειδική ιστοσελίδα όλες τις μελέτες της σε ηλεκτρονική μορφή. Ένα ειδικό τμήμα στην ιστοσελίδα αυτή περιέχει προβλέψεις απασχόλησης για όλα τα επαγγέλματα της αγοράς εργασίας στην Κύπρο. Ένα άλλο ειδικό τμήμα περιλαμβάνει τις τελευταίες διαθέσιμες διαχρονικές τάσεις των δεικτών ανθρώπινου δυναμικού για την αγορά εργασίας και την εκπαίδευση και κατάρτιση στην Κύπρο.

Η ΑνΑΔ, παρουσιάζει τις μελέτες και πληροφορίες για τα σχέδια της και τις επιλογές που είναι διαθέσιμες, σε γονείς και μαθητές, καθώς και κατά τη διάρκεια της «Ετήσιας Διεθνούς Εκπαιδευτικής Έκθεσης» και της «Ετήσιας

Έκθεσης Σταδιοδρομίας». Οργανώνονται επίσης ειδικές διαλέξεις σε συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού.

Ενήλικες: Εργαζόμενοι, Άνεργοι και Οικονομικά Αδρανείς

Παρέχεται επαγγελματική καθοδήγηση στους ενήλικες από το ΥΕΚΑ, μέσω της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και από ορισμένους ιδιωτικούς οργανισμούς. Πρόσθετα, η ΥΣΕΑ του ΥΠΠ προωθεί το θέμα της δια βίου καθοδήγησης.

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης

Η Υπηρεσία Επαγγελματικής Καθοδήγησης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) του ΥΕΚΑ παρέχει πληροφορίες σε ενήλικες και αποφοίτους μέσης εκπαίδευσης για τις προοπτικές απασχόλησης και ευκαιρίες ή δυνατότητες κατάρτισης-απόκτησης δεξιοτήτων. Οι υπηρεσίες αυτές φροντίζουν επίσης για τους διακόψαντες τη φοίτηση τους οι οποίοι μπορεί να ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στο σύστημα μαθητείας.

Επιπλέον, οι ΔΥΑ παρέχουν βοήθεια στους εργαζομένους, σε όσους αναζητούν εργασία και στους εργαζομένους που επιθυμούν να αλλάξουν εργασία, μέσω των υπηρεσιών εγγραφής και τοποθέτησης και της παροχής πληροφοριών για ευκαιρίες κατάρτισης και κενές θέσεις.

Ένα εθνικό σύστημα τοποθέτησης υποψηφίων εγκαθίσταται στο οποίο έχουν πρόσβαση όλοι οι σύμβουλοι των ΔΥΑ. Το σύστημα τοποθέτησης υποψηφίων διεξάγει ένα ευρύ φάσμα λειτουργιών, που περιλαμβάνουν: εγγραφή και ενημέρωση του ιστορικού των πελατών, εγγραφή των εργοδοτών και των κενών θέσεων και παρακολούθηση των προσωπικών συνεντεύξεων των πελατών με τους εργοδότες. Δημιουργείται ένα σύστημα για ταύτιση των υποψηφίων με τα προγράμματα κατάρτισης και προγραμματίζεται να διατεθεί στο κοινό μέσα από το Διαδίκτυο ένα σύστημα αυτοεξυπηρέτησης.

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των ΔΥΑ αποτελεί μια από τις προτεραιότητες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας. Η εφαρμογή αυτού του μέτρου για την περίοδο 2005-2008 συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Αναμένεται ότι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των ΔΥΑ θα προετοιμάσουν το έδαφος για πρόληψη της ανεργίας και καλύτερη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού καθώς επίσης και αυξανόμενη πρόσβαση στην κατάρτιση μέσω εξατομικευμένης προσέγγισης. Αυτή η παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών στήριξης και παρακολούθησης αποτελείται από συμβουλευτική, προσδιορισμό δεξιοτήτων, κατάρτιση, προσαρμογή και ενσωμάτωση στο εργασιακό περιβάλλον. Αυτή η εξατομικευμένη καθοδήγηση στοχεύεται ειδικότερα στους ανέργους, το

αδρανές γυναικείο δυναμικό και τους νέους αποφοίτους μέσης εκπαίδευσης μέσα στα πλαίσια των τεσσάρων σχεδίων που συγχρηματοδοτούνται από την ΑνΑΔ και το ΕΚΤ.

Ιδιωτικά

Στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια έχουν επεκταθεί οι ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης και οι συμβουλευτικοί οίκοι, ειδικότερα για την πρόσληψη διευθυντών και ψηλά προσοντούχου εξειδικευμένου προσωπικού και για την πρόσληψη ξένων εργατών. Οι ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης ενεργούν ως σύμβουλοι ανθρώπινου δυναμικού σε επιχειρήσεις που δεν έχουν δικό τους τμήμα ανθρώπινου δυναμικού. Αναμένεται ότι στο μέλλον ο ρόλος των ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης θα είναι πολύ σημαντικός.

Μέσω της θέσπισης και εφαρμογής του Νόμου που διέπει την Ίδρυση και λειτουργία των Ιδιωτικών Γραφείων Απασχόλησης, 1997, και τους σχετικούς κανονισμούς, κάθε τέτοιο γραφείο, υφιστάμενο ή νέο, έχει υποχρέωση να αιτείται και να λαμβάνει άδεια από το ΥΕΚΑ. Η άδεια εκδίδεται σε επιλέξιμα φυσικά ή νομικά πρόσωπα κάτω από ορισμένες συνθήκες και για μια καθορισμένη χρονική περίοδο.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Η ΥΣΕΑ του ΥΠΠ προωθεί το θέμα της διά βίου καθοδήγησης, το οποίο προωθείται επίσης σε Ευρωπαϊκό επίπεδο μέσα από το νεοσυσταθέν Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πολιτικής δια Βίου Καθοδήγησης (European Lifelong Guidance Policy Network, ELGPN). Η ΥΣΕΑ έχει ήδη ορίσει τους τομείς προτεραιότητας με στόχο την καλύτερη προώθηση του στόχου της διά βίου καθοδήγησης.

Ειδικότερα, η ΥΣΕΑ έχει ήδη εισηγηθεί τη λειτουργία περιφερειακών Κέντρων Καθοδήγησης και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, τα οποία θα λειτουργούν σε βολικό ωράριο για το κοινό. Τα Κέντρα θα παρέχουν καθοδήγηση και επαγγελματικό προσανατολισμό σε όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, θρησκείας, φυλής, εθνικότητας και αναπηρίας.

Επιπλέον, η ΥΣΕΑ προωθεί το στόχο για ίδρυση Εθνικού Φόρουμ δια Βίου Καθοδήγησης, το οποίο θεωρείται βασικός άμεσος στόχος για αναβάθμιση όλων των υπηρεσιών καθοδήγησης και επαγγελματικού προσανατολισμού στην Κύπρο.

903 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ) είναι μέρος της Διεύθυνσης Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και

Πολιτισμού (ΥΠΠ). Το Κεντρικό Γραφείο διευθύνεται από ένα ανώτερο εκπαιδευτικό λειτουργό και στελεχώνεται από προσοντούχους συμβούλους που κατέχουν εξειδικευμένη μεταπτυχιακή εκπαίδευση. Πρόσφατα έχει γίνει υποχρεωτική η αρχική κατάρτιση καθηγητών για όλους τους νέους καθηγητές, περιλαμβανομένων των συμβούλων. Όλοι οι νεοπροσληφθέντες έχουν υποχρέωση με βάση το νόμο να παρακολουθήσουν το Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης.

Υπάρχουν επίσης προσοντούχοι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού διορισμένοι σε κάθε σχολή ανώτερης μέσης εκπαίδευσης, οι οποίοι παρέχουν επαγγελματική καθοδήγηση σε μαθητές τόσο στις τάξεις όσο και σε ατομική βάση κατόπιν αίτησης.

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) οργανώνει σεμινάρια και διαλέξεις για τους συμβούλους κυρίως για να τους παρουσιάσει τα αποτελέσματα των μελετών σε σχέση με τις ανάγκες και προβλέψεις για την αγορά εργασίας.

Η Υπηρεσία Επαγγελματικής Καθοδήγησης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) παρέχει πληροφορίες σε ενήλικες για τις προοπτικές απασχόλησης και ευκαιρίες ή δυνατότητες κατάρτισης-απόκτησης δεξιοτήτων. Οι ΔΥΑ λειτουργούν από τα επαρχιακά γραφεία εργασίας σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη του δικτύου των ΔΥΑ η οποία αποτελεί μέτρο που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) κατά την περίοδο 2005-2008. Σύμφωνα με το μέτρο, μέχρι το τέλος του 2008, θα αναπτυχθούν δέκα νέα Τοπικά Γραφεία Εργασίας. Μέχρι τον Ιούλιο 2008 είχαν ήδη αρχίσει να λειτουργούν εννιά Τοπικά Γραφεία Εργασίας και είχαν αναβαθμιστεί τέσσερα υφιστάμενα επαρχιακά γραφεία εργασίας, ενώ προσοντούχο προσωπικό έχει προσληφθεί και καταρτιστεί ως σύμβουλοι με σκοπό να παρέχουν ενεργή στήριξη μέσα από εξατομικευμένη προσέγγιση σε ευάλωτες ομάδες περιλαμβανομένων νέων ανέργων, γυναικών που ενδιαφέρονται να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, ληπτών δημοσίου βοηθήματος και ατόμων με αναπηρία.

Το Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΠΕΕΚ) ασχολήθηκε με την αρχική κατάρτιση των 18 νεοπροσληφθέντων λειτουργών των ΔΥΑ, ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν πληροφορίες κυρίως στους ανέργους για τις ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης μέσω της εξατομικευμένης προσέγγισης. Το ΕΚΠΕΕΚ έχει ετοιμάσει επίσης για αυτό το σκοπό ένα Οδηγό για εκπαιδευτές / συμβούλους επαγγελματικής αγωγής, το οποίο έχει διανεμηθεί μέσα από την κοινότητα της συμβουλευτικής.

10 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΕ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

1001 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Οι κυριότερες προτεραιότητες πολιτικής στην Κύπρο οι οποίες έχουν επίδραση στη χρηματοδότηση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι οι ακόλουθες:

- Η συνεχής βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα.
- Αύξηση ευκαιριών για σπουδές πανεπιστημιακού επιπέδου στην Κύπρο.
- Συνεχής αναβάθμιση των δεξιοτήτων στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, ειδικότερα μέσα από τη μεταρρύθμιση και αύξηση της ελκυστικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος μαθητείας καθώς και μέσα από την αναβάθμιση των προγραμμάτων κατάρτισης και επανεκπαίδευσης και την ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης.
- Εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής δια Βίου Μάθησης.

1002 ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Οι χορηγίες για την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ομαδοποιούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: Ανώτερη Μέση Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, Σύστημα Μαθητείας (ΣΜ), Μεταλυκειακή μη Τριτοβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και Τριτοβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Ανώτερη Μέση Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Οι συνολικές δημόσιες δαπάνες για τη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση (ΜΤΕΕ) υπολογίστηκαν στα €42,4εκ το 2007 (Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου). Το μερίδιο των δημοσίων δαπανών στη μέση τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση υπολογίστηκε σε 4,1% των συνολικών δημοσίων δαπανών για την εκπαίδευση το 2007.

Σύστημα Μαθητείας

Η παρακολούθηση μαθημάτων στις Τεχνικές Σχολές (ΤΣ) είναι δωρεάν και παρέχεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), ενώ η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) επιχορηγεί τους εργοδότες για τους μισθούς των μαθητευόμενων όταν αυτοί παρακολουθούν μαθήματα στις Τεχνικές Σχολές.

Η ΑνΑΔ δίνει χορηγίες στους εργοδότες σε σχέση με τους μισθούς των μαθητευόμενων για τις μέρες που παρακολουθούν μαθήματα στις Τεχνικές Σχολές. Στο σχέδιο αυτό, δόθηκαν χορηγίες σε επιχειρήσεις που απασχόλησαν 196 μαθητευόμενους το 2007. Σύμφωνα με την ΑνΑΔ, οι δαπάνες ανήλθαν στις €258.173. Τα επιδόματα κατάρτισης υπολογίστηκαν στη βάση συλλογικών συμβάσεων κατά επάγγελμα.

Μεταλυκειακή μη Τριτοβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Υπάρχουν τρία είδη σχεδίων αρχικής κατάρτισης τα οποία χρηματοδοτούνται από την ΑνΑΔ και απευθύνονται κυρίως σε αποφοίτους μέσης εκπαίδευσης.

Κατά το 2007 έχουν οργανωθεί προγράμματα κατάρτισης για Μάγειρες, Οικοδόμους, Υδραυλικούς, Συγκολλητές, Επιπλοποιούς / Ξυλουργούς, Οδηγούς Ταξί και Ισιωτές Αυτοκινήτων. Το 2007, η ΑνΑΔ επιχορήγησε την κατάρτιση 146 ατόμων σε προγράμματα αρχικής κατάρτισης. Σύμφωνα με την ΑνΑΔ, οι δαπάνες για το 2007 ανήλθαν στις €904.053.

Το χορήγημα που καταβάλλεται από την ΑνΑΔ για τα μονοεπιχειρησιακά προγράμματα αρχικής κατάρτισης υπολογίζεται με βάση το επίπεδο, τη διάρκεια του προγράμματος και την προέλευση των εκπαιδευτών (Κύπριοι ή από το εξωτερικό). Το 2007, η ΑνΑΔ επιχορήγησε την κατάρτιση 238 ατόμων και οι δαπάνες ανήλθαν στις €60.314.

Η ΑνΑΔ έχει θέσει σε εφαρμογή σχέδια, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Τα σχέδια αυτά στοχεύουν στην προώθηση της κατάρτισης και της απασχολησιμότητας των Νέων Αποφοίτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των Ανέργων και των Αδρανών Γυναικών. Αναμένεται ότι η συμμετοχή στα σχέδια αυτά θα είναι περίπου 2000 άτομα με συνολικές δαπάνες €4,4 εκατομμύρια. Κατά το 2007, συμμετείχαν στα σχέδια 389 άτομα και οι συνολικές δαπάνες ανήλθαν στα €2,1εκ. Πρόσθετα, εφαρμόστηκε την περίοδο Νοεμβρίου 2006-Δεκεμβρίου 2007, ένα σχέδιο για την ενδυνάμωση του ηλεκτρονικού αλφαριθμητισμού των ανέργων, το οποίο επίσης συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ. Κατά το 2007 460 άτομα συμμετείχαν στο σχέδιο αυτό και οι συνολικές δαπάνες ανήλθαν στις €932.820.

Τριτοβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

Οι γονείς με παιδί στην τριτοβάθμια εκπαίδευση λαμβάνουν κυβερνητική χορηγία. Για κάθε ακαδημαϊκό έτος, η χορηγία είναι €1.708,60 για όλους τους φοιτητές που συμπληρώνουν ένα ακαδημαϊκό έτος πλήρους φοίτησης, επιπρόσθετο ποσό ίσο με το 50% των διδάκτρων αν η οικογένεια του φοιτητή καταβάλλει δίδακτρα (με ανώτατο ποσό τα €854,30) και

επιπρόσθετο ποσό €854,30 αν η οικογένεια του φοιτητή έχει τρία ή περισσότερα τέκνα.

Υπάρχουν επτά δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία υπάγονται σε διάφορα υπουργεία. Τα δίδακτρα των μαθητών κυμαίνονται μεταξύ €3.759 και €8.543 το χρόνο. Φοιτητές από την Κύπρο καθώς και από χώρες της ΕΕ δεν καταβάλλουν καθόλου δίδακτρα.

Κατά το 2007 η ΑνΑΔ επιχορήγησε την πρακτική κατάρτιση 57 φοιτητών του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ) και 196 φοιτητών του Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου (ΑΞΙΚ). Σύμφωνα με την ΑνΑΔ, οι δαπάνες κατά το 2007 για την πρακτική κατάρτιση των φοιτητών του ΑΞΙΚ ανήλθαν στις €83.089, ενώ για τους φοιτητές του ΑΤΙ ανήλθαν στις €37.061.

1003 ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που εφαρμόζονται από δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα, όπως κολέγια και ιδρύματα κατάρτισης και επιχειρήσεις. Υπάρχουν περισσότεροι από 160 παροχείς κατάρτισης, οι οποίοι λειτουργούν κυρίως μέσα στο πλαίσιο των πολυεπιχειρησιακών προγραμμάτων της ΑνΑΔ. Γενικά αυτοί οι παροχείς κατάρτισης προσφέρουν επίσης, σε απασχολούμενους και άτομα, προγράμματα τα οποία δεν επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ.

Τα έσοδα της ΑνΑΔ προέρχονται από το Τέλος που αντιστοιχεί στο 0,5% του συνολικού μισθολογίου των δικαιούχων εργοδοτών. Πρόσθετα με το τέλος που καταβάλλεται στην ΑνΑΔ, υπολογίζεται ότι οι εργοδότες στον ιδιωτικό τομέα ξοδεύουν ένα επιπρόσθετο 1-1,5% του μισθολογίου σε δραστηριότητες κατάρτισης για το προσωπικό τους.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των κεφαλαίων των ιδρυμάτων τα οποία παρέχουν εκπαίδευση ενηλίκων.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (ΥΓΦΠΠ) επιχορηγεί την κατάρτιση των γεωργών που παρέχεται από τα Κέντρα Γεωργικής Εκπαίδευσης (ΚΕΓΕ) του Τμήματος Γεωργίας και την κατάρτιση δασοπόνων και αποφοίτων δασοπονίας που παρέχεται από το Δασικό Κολέγιο.

Τέλος, η κυβέρνηση ως εργοδότης επιχορηγεί την κατάρτιση και ανάπτυξη των δημοσίων υπαλλήλων.

Δημόσια Προωθούμενη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση για όλους

Τα δυο κύρια ιδρύματα δημόσια προωθούμενης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για όλους, είναι η ΑνΑΔ η οποία επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης και το ΥΠΠ που έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των κεφαλαίων των ιδρυμάτων για την εκπαίδευση ενηλίκων.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της ΑνΑΔ για δραστηριότητες κατάρτισης και ανάπτυξης για την περίοδο 2007-2013 είναι €131,6εκ σε σύγκριση με €57,6εκ την περίοδο 2000-2006, ενώ για τα σχέδια που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της ΑνΑΔ είναι €65,1εκ σε σύγκριση με €1,4εκ το 2000-2006.

Η ΑνΑΔ επιχορηγεί μονοεπιχειρησιακά και πολυεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης καθώς και κατάρτιση στο εξωτερικό. Γενικά, για επιχειρήσεις με περισσότερους από 250 εργαζομένους, η επιχορήγηση από την ΑνΑΔ αποτελεί το 50% των επιλέξιμων συνολικών κόστων των προτεινόμενων προγραμμάτων κατάρτισης, ενώ για επιχειρήσεις που εργοδοτούν μέχρι 249 άτομα, η επιχορήγηση από την ΑνΑΔ είναι 70%. Μια επιπρόσθετη επιχορήγηση 5% παρέχεται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε περιοχές επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις.

Σύμφωνα με την ΑνΑΔ, κατά το 2007, καταρτίστηκαν 34.474 εργαζόμενοι σε μονοεπιχειρησιακά προγράμματα, από Κύπριους εκπαιδευτές ή εκπαιδευτές από το εξωτερικό και οι συνολικές δαπάνες ανήλθαν στα €3.495.062. Επίσης, κατά το 2007, καταρτίστηκαν 20.092 άτομα σε πολυεπιχειρησιακά (ιδρυματικά) προγράμματα και οι συνολικές δαπάνες ανήλθαν στα €4.805.132.

Η ΑνΑΔ επιχορηγεί τους εργοδότες για το κόστος συμμετοχής των εργαζομένων σε προγράμματα κατάρτισης στο εξωτερικό, τόσο σε μονοεπιχειρησιακά όσο και σε πολυεπιχειρησιακά προγράμματα. Κατά το 2007, η ΑνΑΔ επιχορήγησε τη συμμετοχή 694 ατόμων σε προγράμματα κατάρτισης στο εξωτερικό και οι συνολικές δαπάνες ανήλθαν στο €1.267.943.

Η ΑνΑΔ επίσης προωθεί προγράμματα κατάρτισης σε επιχειρήσεις για νεοπροσληφθέντες αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Καταβάλλεται μηνιαίο χορήγημα έναντι των εξόδων κατάρτισης, περιλαμβανομένων των μισθών των αποφοίτων κατά τη διάρκεια της περιόδου της κατάρτισης. Κατά το 2007, η ΑνΑΔ επιχορήγησε την κατάρτιση 67 αποφοίτων. Οι συνολικές δαπάνες ανήλθαν στις €186.395.

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Το ΥΠΠ έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των κεφαλαίων των ιδρυμάτων τα οποία παρέχουν εκπαίδευση ενηλίκων. Το 2007 οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για την εκπαίδευση ανέρχονταν στο 6,7% του ΑΕΠ. Αξίζει να σημειωθεί ότι το μερίδιο της δαπάνης για τις τεχνικές και επαγγελματικές σχολές εκτιμάται να είναι 4,1% των συνολικών δημόσιων δαπανών το 2007.

Τα Εσπερινά Γυμνάσια και η Εσπερινή Τεχνική Σχολή του ΥΠΠ παρέχουν ευκαιρίες για απόκτηση αναγνωρισμένου Απολυτηρίου για όσους έχουν διακόψει την κανονική εκπαίδευση τους. Οι μαθητές καταβάλλουν μειωμένα δίδακτρα που κυμαίνονται μεταξύ €100-200. Το 2007 οι τρέχουσες δαπάνες ανήλθαν στις €3,6εκ., εξαιρουμένων των μισθών των καθηγητών.

Τα Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα των Τεχνικών Σχολών παρέχουν Προγράμματα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης καθώς και προπαρασκευαστικά μαθήματα για διάφορες εξετάσεις. Τα άτομα που παρακολουθούν τα πιο πάνω προγράμματα καταβάλλουν μειωμένα δίδακτρα τα οποία εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το 2007 οι τρέχουσες δαπάνες ανήλθαν στις €885.000, συμπεριλαμβανομένων των μισθών των καθηγητών.

Τα Επιμορφωτικά Κέντρα προσφέρουν, έναντι μικρής αμοιβής, ένα ευρύ φάσμα θεμάτων μικρής ή μέτριας διάρκειας που καλύπτουν διάφορα ενδιαφέροντα. Οι ειδικές τάξεις που είναι ειδικά προσαρμοσμένες για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των μειονεκτουσών ομάδων ατόμων όπως είναι οι αναλφάβητοι, φυλακισμένοι, άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και άτομα με ειδικές ανάγκες όπως οι κωφοί, προσφέρονται δωρεάν.

Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση με πρωτοβουλία επιχειρήσεων ή κοινωνικών εταίρων

Η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση με πρωτοβουλία επιχειρήσεων ή κοινωνικών εταίρων περιλαμβάνει κυρίως:

- Μέτρα για στήριξη της κατάρτισης στις ΜΜΕ.
- Μέτρα για στήριξη της κατάρτισης για δημοσίους υπαλλήλους και εργαζομένους σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς.
- Μέτρα προερχόμενα από τους κοινωνικούς εταίρους για στήριξη κατάρτισης που δε σχετίζεται με την εργασία.

Μέτρα για στήριξη της κατάρτισης στις ΜΜΕ

Η ΑνΑΔ συνεισφέρει στην κατάρτιση και ανάπτυξη των διευθυντών ΜΜΕ κυρίως μέσα από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Παροχή Συμβουλών, Καθοδήγησης και Κατάρτισης Εργαζομένων σε Μικροεπιχειρήσεις με Απασχόληση 1-4 άτομα. Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και εφαρμόζεται κατά τον Οκτώβριο 2006-Μάρτιο 2008.
- Προγράμματα κατάρτισης σε θέματα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικότητας για ΜΜΕ που παρέχονται από ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης και επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ.
- Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων (ΕΠΑΕ) για διευθυντές / ιδιοκτήτες ΜΜΕ.
- Προγράμματα για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των γυναικών και νέων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΒΤ). Το ΥΕΒΤ επιλέγει τους υποψηφίους στους οποίους θα δοθούν χορηγίες για να δημιουργήσουν μια νέα επιχείρηση, ενώ η ΑνΑΔ οργανώνει και επιχορηγεί προγράμματα κατάρτισης που παρέχονται από ιδιωτικά ιδρύματα κατάρτισης.

Μέτρα για στήριξη της κατάρτισης για τους δημόσιους υπαλλήλους και τις επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους οικονομικούς τομείς

Γεωργοί

Το ΥΓΦΠΠ έχει την ευθύνη για την κατάρτιση των γεωργών που παρέχεται από τα Κέντρα Γεωργικής Εκπαίδευσης του Τμήματος Γεωργίας.

Δημόσιοι υπάλληλοι

Η συνεχιζόμενη κατάρτιση και ανάπτυξη των δημοσίων υπαλλήλων προωθείται από την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΑΔ) η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ). Ο προϋπολογισμός της ΚΑΑΔ για το 2007 ήταν €1.057.412. Η συνεχιζόμενη κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων προωθείται επίσης από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Συγκεκριμένα προγράμματα κατάρτισης και σεμινάρια που προσφέρονται από δημόσιες αρχές σε συγκεκριμένες ομάδες δημοσίων υπαλλήλων όπως εκπαιδευτικοί δημόσιου τομέα, νοσηλευτές δημόσιου τομέα, αξιωματικοί και λοχίες καθώς και δασοπόνοι επιχορηγούνται από τα αρμόδια υπουργεία.

- Εκπαιδευτικοί δημόσιου τομέα

Το ΥΠΠ έχει την ευθύνη για την επιχορήγηση της κατάρτισης των εκπαιδευτικών του δημόσιου τομέα που παρέχεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ).

- Νοσηλευτές δημόσιου τομέα

Το Υπουργείο Υγείας επιχορηγεί την κατάρτιση των νοσηλευτών δημόσιου τομέα που παρέχεται από τη Νοσηλευτική Σχολή.

- Αξιωματικοί και λοχίες

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης (ΥΔΔΤ) επιχορηγεί την κατάρτιση των αξιωματικών και λοχιών που παρέχεται από την Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου.

- Δασοπόνοι και απόφοιτοι δασοπονίας

Το ΥΓΦΠΠ επιχορηγεί την κατάρτιση των δασοπόνων και αποφοίτων δασοπονίας που παρέχεται από το Δασικό Κολέγιο.

Στατιστικά στοιχεία

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (CVTS3) για το 2005, το συνολικό κόστος προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ήταν 1,3% πάνω στο συνολικό εργατικό κόστος όλων των επιχειρήσεων. Αυτό είναι ελαφρά μικρότερο από το μέσο όρο της ΕΕ (1,6%).

Κατά μέγεθος, το συνολικό κόστος προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ως ποσοστό του συνολικού εργατικού κόστους ήταν περίπου το ίδιο με το μέσο όρο της ΕΕ στις επιχειρήσεις με απασχόληση 10-49 άτομα (1,0% σε σύγκριση με 1,1%), το ίδιο στις επιχειρήσεις με απασχόληση 50-249 άτομα (1,4%) και χαμηλότερο στις επιχειρήσεις με απασχόληση 250 άτομα και άνω (1,6% σε σύγκριση με 1,9%).

Πίνακας 1: Συνολικό κόστος προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ως ποσοστό του συνολικού εργατικού κόστους (όλων των επιχειρήσεων)

		Μέγεθος (σύνολο εργαζομένων)		
	Σύνολο	10-49 (%)	50-249 (%)	250 και άνω (%)
ΕΕ27	1,6	1,1	1,4	1,9
Κύπρος	1,3	1,0	1,4	1,6

Πηγή: Eurostat, Έρευνα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (CVTS3), 2005

Σχέδια των κοινωνικών εταιρών για στήριξη της κατάρτισης που δε σχετίζεται με την εργασία

Οι οργανώσεις κοινωνικών εταιρών (εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις) καθώς και κάποια υπουργεία (όπως το Υπουργείο Υγείας) συμμετέχουν στη στήριξη κατάρτισης που δε σχετίζεται με την εργασία. Τα περισσότερα από αυτά τα προγράμματα επιχορηγούνται από την ΑνΑΔ.

1004 ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Λόγω της παραδοσιακά χαμηλής ανεργίας στην οικονομία της Κύπρου, το σύστημα κατάρτισης επικεντρώθηκε κυρίως στην έλλειψη δεξιοτήτων παρά στην ενδυνάμωση της απασχολησιμότητας των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού. Οι ευκαιρίες κατάρτισης για τους ανέργους και άλλες ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας είναι σχετικά περιορισμένες στην Κύπρο.

Οι κύριοι προωθητές της κατάρτισης των ανέργων και άλλων ομάδων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας είναι:

- Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), η οποία έχει θέσει σε λειτουργία Σχέδια, που στοχεύουν στην προώθηση της κατάρτισης και απασχολησιμότητας των ανέργων και του αδρανούς γυναικείου δυναμικού, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).
- Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), το οποίο προωθεί τα ακόλουθα προγράμματα για τους ανέργους, τα οποία παρέχονται από τη ΜΤΕΕ και έχουν περιγραφεί στο πεδίο 1003:
 - Εσπερινή Τεχνική Σχολή.
 - Εκπαιδευτικά Προγράμματα Απογευματινών και Βραδινών Τμημάτων Τεχνικής Εκπαίδευσης.
 - Επιμορφωτικά Κέντρα.
 - Επαγγελματικές Σχολές δια Βίου Εκπαίδευσης.
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ), το οποίο προωθεί προγράμματα για ομάδες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας τα οποία παρέχονται από:
 - Μη κυβερνητικούς οργανισμούς που παρέχουν προγράμματα για το αδρανές γυναικείο δυναμικό τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

- Το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων που παρέχει προγράμματα κατάρτισης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, παρέχουν προγράμματα για λήπτες δημόσιου βοηθήματος και αιτητές ασύλου. Το ποσό των €1.709 μπορεί να δοθεί στους λήπτες που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε επαγγελματική κατάρτιση ή να αγοράσουν κατάλληλο εξοπλισμό για το επάγγελμα τους.
- Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης (ΥΔΔΤ) σε συνεργασία με το ΥΠΠ, προωθεί προγράμματα εκπαίδευσης για φυλακισμένους και άλλα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

1005 ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ: ΑΠΟ ΤΙΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Στην Κύπρο, η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση χρηματοδοτείται κυρίως μέσω δημοσίων κεφαλαίων, που διαχειρίζεται κυρίως το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ), τα κεφάλαια της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), τα οποία προέρχονται από το τέλος ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού που αποτελούν το 0,5% στο μισθολόγιο των δικαιούχων εργοδοτών, καθώς και απευθείας από τους εργοδότες. Αυτές θα συνεχίσουν να είναι οι κύριες μορφές χρηματοδότησης στο μέλλον, μαζί όμως με συγκεκριμένες συγχρηματοδοτήσεις από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

11 ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΕΔΙΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

1101 ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

Σε μια μικρή και ανοικτή οικονομία όπως είναι η Κύπρος με περιορισμένους φυσικούς πόρους, το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί τον πιο σημαντικό παράγοντα παραγωγής και η ανάπτυξη του αποτελεί ψηλή προτεραιότητα. Οι εθνικές στρατηγικές σχετικά με τις προτεραιότητες πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ αναφέρονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας

Η Κύπρος ετοίμασε το 2005 το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, όπως προδιαγράφηκε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ώστε να προωθήσει τους στόχους που τέθηκαν στη Στρατηγική της Λισσαβόνας και ετοιμάζει και υποβάλλει εκθέσεις προόδου.

Ο πρωταρχικός στόχος είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση όλων των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Κύπρος. Ο κύριος στόχος είναι η ανάπτυξη της οικονομίας και η βελτίωση της ποιότητας ζωής έτσι ώστε να επιτευχθεί πραγματική σύγκλιση με την ΕΕ.

Οι κύριες προτεραιότητες πολιτικής για την Κύπρο, όπως αναφέρονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας που αφορούν την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού είναι:

- Η συνεχής βελτίωση της ποιότητας και ευελιξίας του εκπαιδευτικού συστήματος.
- Αύξηση ευκαιριών για πανεπιστημιακές σπουδές στην Κύπρο.
- Συνεχής αναβάθμιση των δεξιοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής δια βίου μάθησης.

Ευρωπαϊκή Συνεργασία

Το "Education and Training 2010 Coordination Group (ETCG)", που ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις χώρες που συμμετέχουν και τους Ευρωπαϊκούς Κοινωνικούς Εταίρους, θα προσδιορίσει τις προτεραιότητες για δράση για να βοηθήσει τους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης να συμβάλουν στην επιτυχία της Στρατηγικής της Λισσαβόνας

μέχρι το 2010. Η Κύπρος αντιπροσωπεύεται από την ΑνΑΔ και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ).

Η Ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης προωθείται επίσης από την αντιπροσώπευση της Κύπρου σε διάφορες ομάδες εργασίας και με τη συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Η Κύπρος αντιπροσωπεύεται στις Τεχνικές Ομάδες Εργασίας για τον Καθορισμό Προτεραιοτήτων (Objectives Process Technical Working groups) κυρίως μέσω του ΥΠΠ. Ο στόχος αυτής της διαδικασίας είναι να ενισχυθεί η πολιτική συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού.

Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της Κύπρου στις 27 Απριλίου 2005, το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ), εξειδικευμένο τμήμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ορίστηκε ως το Εθνικό Κέντρο Europass.

Όλες οι εξελίξεις στον τομέα της πιστοποίησης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης παρακολουθούνται στενά και αυτό θα αποτελέσει σημαντικό θέμα στο εγγύς μέλλον.

1102 ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΞΕΥΡΩΠΑΙΣΜΟΥ / ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η συμμετοχή της Κύπρου σε προγράμματα προωθεί την Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση και κατάρτιση. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας περιλαμβάνει πολιτικές για ενίσχυση των επενδύσεων σε φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, στην έρευνα και ανάπτυξη και στις υποδομές της χώρας. Επιπλέον, μέτρα και δράσεις που ενσωματώνονται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής (ΕΣΠΑ) 2007-2013 αξιοποιούν πόρους από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής.

Για τη συμμετοχή των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης για την περίοδο 2007-2013, έχει συσταθεί το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης. Το Ίδρυμα αποτελεί το φορέα, μέσω του οποίου υλοποιούνται στην Κύπρο τα οριζόντια προγράμματα χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Προς το σκοπό αυτό το ίδρυμα επιχορηγεί, με κονδύλια τα οποία παραχωρούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπαιδευτικά και άλλα ιδρύματα και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως επίσης και εκπαιδευτικούς, μαθητές, σπουδαστές, εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους.

Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer System for Vocational Education and Training, ECVET) είναι δυο πρωτοβουλίες που συνεισφέρουν

στη διαμόρφωση πολιτικής στην Κύπρο σε σχέση με την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων και τη διευκόλυνση της κινητικότητας των Ευρωπαίων πολιτών.

Μετά από συζητήσεις μεταξύ κυβερνητικών τμημάτων τον Οκτώβριο του 2005, στην Κύπρο έχει αρχίσει διάλογος ανάμεσα σε πολλούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στον τομέα της μάθησης, περιλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, για διαμόρφωση της Κυπριακής θέσης στην πρωτοβουλία αυτή. Η Κύπρος έχει διαμορφώσει και υποβάλει τις απόψεις της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έτσι που να συνεισφέρει στη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τροποποίησε την πρόταση της, έχοντας λάβει υπόψη τις προτάσεις των χωρών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο διαπραγματεύτηκε την πρόταση με επιτυχία κατά το 2007 και το Φεβρουάριο 2008 υιοθετήθηκε το επίσημο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων αποτελεί μέρος του ευρύτερου έργου για την ανάπτυξη Ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συνιστά ένα από τα λειτουργικά εργαλεία. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων σχεδιάστηκε για να διευκολύνει τη μεταφορά, συσσώρευση και αναγνώριση των αποτελεσμάτων μάθησης των ατόμων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ετοιμάσει ένα έγγραφο που αποτελεί βάση για διαβούλευση, το οποίο απευθυνόταν συγκεκριμένα σε υπεύθυνους πολιτικής, κοινωνικούς εταίρους, φορείς και εμπειρογνώμονες στα συστήματα προσόντων και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη. Όπως είχε αποφασιστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) στην Κύπρο άρχισε διαβουλεύσεις με όλους τους φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και υπέβαλε στην ΕΕ τα αποτελέσματα της εθνικής διαβούλευσης.

Το ΥΠΠ είναι η αρμόδια αρχή υπεύθυνη για την προώθηση και εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Διάστασης στην Εκπαίδευση. Το ΥΠΠ δείχνει ιδιαίτερη ευαισθησία όσον αφορά στην Ευρωπαϊκή Διάσταση της Εκπαίδευσης και λαμβάνει μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι μαθητές θα έχουν μέχρι το τέλος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσής τους τη γνώση και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να διαδραματίσουν το ρόλο τους ως ενεργοί πολίτες της χώρας τους, καθώς επίσης και της Ευρώπης και του υπόλοιπου κόσμου. Η Ευρωπαϊκή Διάσταση προωθείται σε επίπεδο σχολείου μέσω μιας διεπιστημονικής προσέγγισης, από μια σειρά δραστηριοτήτων, όπως:

- Ίδρυση Ευρωπαϊκών ομίλων.
- Ενθάρρυνση δραστηριοτήτων σε σχέση με την Ημέρα Ευρώπης.
- Σύνδεση των σχολείων της Κύπρου με το εξωτερικό.
- Ενθάρρυνση μαθητών για διεξαγωγή διεπιστημονικών μελετών.

Μια σημαντική εξέλιξη για την προώθηση της Ευρωπαϊκής Διάστασης στην Εκπαίδευση στο αναλυτικό πρόγραμμα της τυπικής εκπαίδευσης είναι η επαναδιατύπωση των εγχειριδίων της Αγωγής του Πολίτη με τη συμπερίληψη νέων κεφαλαίων σε θέματα ΕΕ.

Πρωθείται επίσης η απόκτηση του πιστοποιητικού European Computer Driving Licence (ECDL). Στα γυμνάσια η πληροφορική είναι υποχρεωτικό μάθημα που παρέχεται για 2 περιόδους την εβδομάδα και τα αναλυτικά προγράμματα καλύπτουν τα ίδια θέματα με τις εξετάσεις ECDL. Από τη σχολική χρονιά 2006-2007 οι δεξιότητες ΤΠΕ των μαθητών της τρίτης τάξης στα γυμνάσια θα πιστοποιούνται ανάλογα με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα (ECDL). Οι καθηγητές μέσης εκπαίδευσης θα έχουν επίσης υποχρέωση να περάσουν τις τέσσερις πρώτες βασικές ενότητες του ECDL και μετά θα έχουν την επιλογή να συνεχίσουν με τις άλλες τρεις ενότητες που απαιτούνται για απόκτηση του πιστοποιητικού ECDL. Μέχρι τον Ιούλιο 2008, 4.306 καθηγητές μέσης εκπαίδευσης (42% του συνόλου) παρακολούθησαν τις πρώτες τέσσερις βασικές ενότητες του ECDL.

Επιπλέον, η συμμετοχή της Κύπρου στο πρόγραμμα Λεονάρντο ντα Βίντσι, στο πρόγραμμα δράσης επαγγελματικής κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει βοηθήσει στην ανάπτυξη και επανεξέταση των προσεγγίσεων στη μάθηση. Ειδικότερα, ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ οργανισμών που ασχολούνται με θέματα επαγγελματικής κατάρτισης, στοχεύοντας στη βελτίωση της ποιότητας κατάρτισης, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και κινητικότητας του εργατικού δυναμικού, στην υποκίνηση των καινοτομιών και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής οικονομίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κεφάλαιο 1:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Ετήσια Έκθεση 2006".
Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου".
ETF (2002), "Vocational Education and Training and Employment Services in Cyprus-Monographs for Candidate Countries".
Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".
Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".
Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (2007), "Δημογραφική Έκθεση 2006".
Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (2003), "Προβολές Πληθυσμού".
Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (2007), "Στατιστική της Εκπαίδευσης 2006".
Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Ιστοσελίδες:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy
Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy
ETF www.etf.eu.int
Eurydice www.eurydice.org
Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου www.mof.gov.cy/mof/cystat
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος www.moa.gov.cy
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης www.mjpo.gov.cy
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού www.mcit.gov.cy
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων www.mlsi.gov.cy
Υπουργείο Οικονομικών www.mof.gov.cy
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy
Υπουργείο Υγείας www.moh.gov.cy.

Κεφάλαιο 2:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2004), "Στρατηγικός Προγραμματισμός 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013".

Κέντρο Παραγωγικότητας (2007), "Εθνική Στρατηγική Παραγωγικότητας 2007-2013".

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2004), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση 2004-2006".

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2004), "Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση".

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2005), "National Report on the Implementation of the Programme "Education and Training 2010" – Cyprus Contribution to the Preparation of the 2006 Joint Council/Commission Report".

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2007), "Στρατηγικός Σχεδιασμός για την Παιδεία".

Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Ιστοσελίδες:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy

Κέντρο Παραγωγικότητας www.mlsi.gov.cy/kepa

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου www.cut.oc.cy

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων www.mlsi.gov.cy

Υπουργείο Οικονομικών www.mof.gov.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy

Κεφάλαιο 3:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2006".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου".

ETF (2002), "Vocational Education and Training and Employment Services in Cyprus-Monographs for Candidate Countries".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".

Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2005), "National Report on the Implementation of the Programme "Education and Training 2010" – Cyprus Contribution to the Preparation of the 2006 Joint Council/Commission Report".

Ιστοσελίδες:

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου www.ouc.ac.cy

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy

Δασικό Κολέγιο Κύπρου www.moa.gov.cy/fc

ETF www.etf.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Κέντρο Παραγωγικότητας www.mlsi.gov.cy/kepa

Νοσηλευτική Σχολή www.moh.gov.cy

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου www.cut.oc.cy

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος www.moa.gov.cy

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης www.mjpo.gov.cy

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού www.mcit.gov.cy

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, www.mlsi.gov.cy

Υπουργείο Οικονομικών www.mof.gov.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy

Υπουργείο Υγείας www.moh.gov.cy

Κεφάλαιο 4:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Ετήσια Έκθεση 2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2006".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου".

ETF (2002), "Vocational Education and Training and Employment Services in Cyprus-Monographs for Candidate Countries".

ETF (2003), "Short report on recent developments in education, training and employment policy in Cyprus".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (2007), "Στατιστική της Εκπαίδευσης 2006".

Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Ιστοσελίδες:

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy

ETF www.etf.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Higher Education in Cyprus www.highereducation.ac.cy

Κέντρο Παραγωγικότητας www.mlsi.gov.cy/kepa

Πανεπιστήμιο Κύπρου www.ucy.ac.cy

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου www.mof.gov.cy/mof/cystat

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, www.mlsi.gov.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy

Κεφάλαιο 5:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2006".

ETF (2002), "Vocational Education and Training and Employment Services in Cyprus-Monographs for Candidate Countries".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".

Ιστοσελίδες:

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου www.ouc.ac.cy

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy

Δασικό Κολέγιο Κύπρου www.moa.gov.cy/fc

ETF www.etf.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Κέντρο Παραγωγικότητας www.mlsi.gov.cy/kepa

Νοσηλευτική Σχολή www.moh.gov.cy

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου www.pi.ac.cy

Πανεπιστήμιο Κύπρου www.ucy.ac.cy

Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης www.proy.ucy.ac.cy

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου www.mof.gov.cy/mof/cystat

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου www.cut.oc.cy
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος www.moa.gov.cy
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης www.mjpo.gov.cy
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού www.mcit.gov.cy
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, www.mlsi.gov.cy
Υπουργείο Οικονομικών www.mof.gov.cy
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy
Υπουργείο Υγείας www.moh.gov.cy

Κεφάλαιο 6:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Κατάρτιση Καθηγητών και Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης 2006".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

ETF (2002), "Vocational Education and Training and Employment Services in Cyprus-Monographs for Candidate Countries".

ETF (2003), "Short report on recent developments in education, training and employment policy in Cyprus".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".

Ιστοσελίδες:

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου www.police.gov.cy

Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy

Δασικό Κολέγιο Κύπρου www.moa.gov.cy/fc

ETF www.etf.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Νοσηλευτική Σχολή www.moh.gov.cy

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου www.pi.ac.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy

Κεφάλαιο 7:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Ανάπτυξη Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων και Παιδαγωγική Καινοτομία 2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Θεματολόγιο Προτεραιοτήτων 2008".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Προβλέψεις Απασχόλησης στην Κυπριακή Οικονομία 2008-2018".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Προβλέψεις Αναγκών Απασχόλησης σε Ανώτερου Επιπέδου Επαγγέλματα στην Κύπρο 2008-2018".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Προβλέψεις Αναγκών Απασχόλησης σε Μέσου Επιπέδου Επαγγέλματα στην Κύπρο 2008-2018".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου".

ETF (2002), "Vocational Education and Training and Employment Services in Cyprus-Monographs for Candidate Countries".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".

Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (2004), "Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση".

Ιστοσελίδες:

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy

Δασικό Κολέγιο Κύπρου www.moa.gov.cy/fc

ETF www.etf.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Υπουργείο Οικονομικών www.mof.gov.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy

Κεφάλαιο 8:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2006), "Στρατηγικός Προγραμματισμός 2007-2013".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".

Ministry of Education and Culture (2005), "National Report on the Implementation of the Programme "Education and Training 2010" – Cyprus Contribution to the Preparation of the 2006 Joint Council/Commission Report".

Ιστοσελίδες:

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

ETF www.etf.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Κέντρο Παραγωγικότητας www.mlsi.gov.cy/kepa

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy

Κεφάλαιο 9:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2006), "Στρατηγικός Προγραμματισμός 2007-2013".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Ετήσια Έκθεση 2006".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου".

ETF (2002), "Vocational Education and Training and Employment Services in Cyprus-Monographs for Candidate Countries".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".

Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Ιστοσελίδες:

ETF www.etf.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy

Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης www.nrcg.dl.mlsi.gov.cy

Υπουργείο Οικονομικών www.mof.gov.cy

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων www.mlsi.gov.cy

Κεφάλαιο 10:

Βιβλιογραφία:

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2006), "Στρατηγικός Προγραμματισμός 2007-2013".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Ετήσια Έκθεση 2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2006".

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2007), "Το Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης: Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2006".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου".

ETF (2002), "Vocational Education and Training and Employment Services in Cyprus-Monographs for Candidate Countries".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "Εθνικός Φάκελος Κύπρου 2006".

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (2006), "Στατιστική της Εκπαίδευσης 2005".

Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Ιστοσελίδες:

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου www.mlsi.gov.cy/mlsi/hhic

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο www.hti.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Αστυνομική Ακαδημία Κύπρου www.police.gov.cy

ETF www.etf.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Κέντρο Παραγωγικότητας www.mlsi.gov.cy/kepa

Νοσηλευτική Σχολή www.moh.gov.cy

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου www.mof.gov.cy/mof/cystat

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος www.moa.gov.cy

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού www.mcit.gov.cy

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, www.mlsi.gov.cy

Υπουργείο Οικονομικών www.mof.gov.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy

Κεφάλαιο 11:

Βιβλιογραφία:

European Commission, Directorate-General for Education and Culture (2002), "Education and Training in Europe: Diverse Systems, Shared Goals for 2010".

Eurydice/CEDEFOP (2004), "The Education System in Cyprus: National Dossier 2003-2004".

Eurydice/CEDEFOP (2006), "National Dossier 2006".

Ministry of Education and Culture (2005), "National Report on the Implementation of the Programme "Education and Training 2010" – Cyprus Contribution to the Preparation of the 2006 Joint Council/Commission Report".

Γραφείο Προγραμματισμού (2004), "Community Initiative Programme EQUAL".

Γραφείο Προγραμματισμού (2006), "Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής 2007-2013".

Γραφείο Προγραμματισμού (2007), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας – Έκθεση Προόδου".

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2004), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση 2004-2006".

Υπουργείο Οικονομικών (2005), "Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας".

Ιστοσελίδες:

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου www.ouc.ac.cy

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού www.hrdauth.org.cy

Γραφείο Προγραμματισμού www.planning.gov.cy

Ευropa www.europa.eu.int

Eurydice www.eurydice.org

Κέντρο Παραγωγικότητας www.mlsi.gov.cy/kepa

Πανεπιστήμιο Κύπρου www.ucy.ac.cy

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού www.moec.gov.cy

Υπουργείο Οικονομικών www.mof.gov.cy

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων www.mlsi.gov.cy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
ΑΠΚυ	Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	Open University of Cyprus	OUC
ΑΤΙ	Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	Higher Technical Institute	HTI
ΑΞΙΚ	Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	Higher Hotel Institute of Cyprus	HHIC
	Απολυτήριο	School Leaving Certificate	
ΑνΑΔ	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	Human Resource Development Authority	HRDA
ΓΠ	Γραφείο Προγραμματισμού	Planning Bureau	PB
	Γυμνάσιο	Gymnasium	
ΔΕΟΚ	Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου	Democratic Labour Federation of Cyprus	
ΔΚ	Δασικό Κολέγιο	Forestry College	
ΔΤΕΕ	Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	Secondary Technical and Vocational Education	
ΔΜΤΕΕ	Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	Directorate of Secondary Technical and Vocational Education	DMTEE
ΔΥΑ	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης	Public Employment Services	PES
	Απογευματινά και Βραδινά Τμήματα των Τεχνικών Σχολών	Afternoon and Evening Classes of Technical Schools	
	Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση	Educational Reform	
ΕΛ	Ενιαίο Λύκειο	Unified Lyceum	

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
	Εθνική Στρατηγική δια Βίου Μάθησης	Lifelong Learning Strategy	LLL Strategy
	Εθνική Στρατηγική Παραγωγικότητας	National Productivity Strategy	
ΕΚΠΕΕΚ	Εθνικό Κέντρο Πληροφόρησης για θέματα Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης	National Resource Centre for Guidance Cyprus	NRCG-CY
	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πολιτική της Λισσαβόνας	National Lisbon Programme	
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής	National Strategic Reference Framework for Cohesion Policy	NSRF
ΕΤΥΚ	Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου	Cyprus Union of Bank Employees	
ΕΣΔΕ	Επαγγελματικές Σχολές Δια Βίου Εκπαίδευσης	Vocational Schools of Lifelong Learning	
ΕΕΚ	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Vocational Education and Training	VET
	Επιμορφωτικά Κέντρα	Adult Education Centres	
ΕΔΥ	Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	Public Service Commission	
ΕΕΜ	Επιτροπή Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης	Education Reform Committee	
	Επιτροπή Πρακτικής Εξάσκησης	Teaching Practice Committee	
	Επιτροπή Συντονισμού	Coordinating Committee	

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
	Εσπερινή Τεχνική Σχολή	Evening Technical School	
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	European Social Fund	ESF
ΕΕΔ	Έρευνα Εργατικού Δυναμικού	Labour Force Survey	LFS
	Θεωρητική Κατεύθυνση	Practical Direction	
ΚΕΠΑ	Κέντρο Παραγωγικότητας	Cyprus Productivity Centre	CPC
ΚΙΕ	Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης	State Institutes of Further Education	
ΚΑΔΔ	Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης	Cyprus Academy of Public Administration	CAPA
ΚΕΒΕ	Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο	Cyprus Chamber of Commerce and Industry	CCCI
ΚΥΣΑΤΣ	Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών	Cyprus Council for the Recognition of Higher Education Qualifications	
	Κυπριακό Συμβούλιο Διασφάλισης Ποιότητας και Πιστοποίησης	Cyprus Quality Assurance and Accreditation Board	CQAA
	Λύκειο	Lyceum	
ΜΤΕΕ	Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	Secondary Technical and Vocational Education	STVE
ΜΜΕ	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Small and Medium Enterprises	SMEs
	Νοσηλευτική Σχολή	School of Nursing	
ΟΕΒ	Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων	Cyprus Employers and Industrialists Federation	CEIF

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
ΟΕΛΜΕΚ	Οργάνωση Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου	Association of Secondary School Teachers of Cyprus	
ΟΛΤΕΚ	Οργάνωση Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου	Association of Teachers of Technical Education in Cyprus	
ΠΙ	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	Pedagogical Institute	PI
ΠΚ	Πανεπιστήμιο Κύπρου	University of Cyprus	UCY
ΠΕΟ	Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία	Pancyprian Federation of Labour	
	Πρακτική Κατεύθυνση	Practical Direction	
ΣΣΑ	Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης	Strategic Development Plan	SDP
ΣΕΚ	Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου	Cyprus Workers' Confederation	
ΣΕΚΑΠ	Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης	Council for Educational Evaluation- Accreditation	CEEA
ΣΟΕΚ	Συντονιστική Ομάδα για την Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Education and Training 2010 Coordination Group	ETCG
ΣΜ	Σύστημα Μαθητείας	Apprenticeship System	
ΤΣ	Τεχνικές Σχολές	Technical Schools	
ΤΕΕ	Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση	Technical and Vocational Education	TVE
ΤΕΠΑΚ	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	Technological University of Cyprus	
	Βουλή των Αντιπροσώπων	House of Representatives	

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
ΥΣΕΑ	Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής αγωγής	Counselling and Career Education Service	CCES
ΥΔΔΤ	Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης	Ministry of Justice and Public Order	MJPO
ΥΕΒΤ	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ministry of Commerce, Industry and Tourism	
ΥΕΚΑ	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ministry of Labour and Social Insurance	MLSI
ΥΓΦΠΠ	Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment	MoA
ΥΟ	Υπουργείο Οικονομικών	Ministry of Finance	MoF
ΥΠΠ	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	Ministry of Education and Culture	MoEC
ΥΥ	Υπουργείο Υγείας	Ministry of Health	MoH
	Υπουργικό Συμβούλιο	Council of Ministers	
	Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Minister of Labour and Social Insurance	
	Υπουργός Οικονομικών	Minister of Finance	
	Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού	Minister of Education and Culture	
	Κοινοτική Πρωτοβουλία "EQUAL"	Community Initiative Programme "EQUAL"	CIP EQUAL
	Έρευνα Επιμόρφωσης Ενηλίκων	Continuing Vocational Training Survey	CVTS

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ	ΟΡΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ	ΑΓΓΛΙΚΟ ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ
	Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων	European Credit Transfer System for Vocational Education and Training	ECVET
	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πολιτικής δια Βίου Επαγγελματικού Προσανατολισμού	European Lifelong Guidance Policy Network	ELGPN
	Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων	European Qualifications Framework	EQF
	Εθνικό Κέντρο Europass	National Europass Center	NEC
	Πρόγραμμα Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης	Pre-service Training Programme	PTP

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΜΕΛΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ REFERNET ΚΥΠΡΟΥ

1. ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ

1.1. Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (www.hrdauth.org.cy)

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ/ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

2.1. Γραφείο Προγραμματισμού (www.planning.gov.cy)

2.2. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων/ Τμήμα Εργασίας (www.mlsi.gov.cy/dl)

2.3. Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (www.moec.gov.cy)

2.4. Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου (www.mof.gov.cy/cystat)

2.5. Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) (www.mof.gov.cy)

2.6. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (www.pi.ac.cy)

2.7. Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου (www.mlsi.gov.cy/kepa)

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ: ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

3.1. Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (www.oeb-eif.org)

3.2. Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (www.ccci.org.cy)

3.3. Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (www.sek.org.cy)

3.4. Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (www.peo.org.cy)

3.5. Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (www.deok.org.cy)

3.6. Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (www.etyk.org)

4. ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ/ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

4.1. Πανεπιστήμιο Κύπρου (www.ucy.ac.cy)

4.2. Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (www.research.org.cy)

5. ΕΘΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ/ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ

5.1. Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης (www.llp.org.cy)

5.2. Εθνική Μονάδα Ευρυδική (www.eurydice.org)